

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

Diplomová práce

2023

Bc. Alena Jiskrová

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

**Rámcování koronavirové pandemie ve
vybraných českých médiích**

Diplomová práce

Autor práce: Bc. Alena Jiskrová

Studijní program: Mediální a komunikační studia

Vedoucí práce: PhDr. Vlastimil Nečas, Ph.D.

Rok obhajoby: 2023

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 30.7.2023

Alena Jiskrová

Bibliografický záznam

JISKROVÁ, Alena. *Rámcování koronavirové pandemie ve vybraných českých médiích*. Praha, 2023. 88 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Vlastimil Nečas, PhD.

Rozsah práce: 129 284 znaků včetně mezer

Abstrakt

Diplomová práce poskytuje přehled toho, jak vybraná česká tištěná a internetová média informovala o koronavirové pandemii. Pomocí kvantitativní obsahové analýzy jsou v mediálních článcích identifikovány rámce související s pandemií covid-19, které jsou následně analyzovány s ohledem na jejich různé užití jednotlivými médii a v odlišných časových obdobích. Mimo obecné a specifické rámce je zkoumán i výskyt sekuritizačních rámců a válečných metafor. Články jsou také analyzovány z hlediska jejich vyznění a příznakovosti. Jednotlivá zjištění jsou dokládána pomocí konkrétních příkladů z článků.

Abstract

This diploma thesis provides an overview of how various Czech print and online media informed about the COVID-19 pandemic. The frames used by Czech media about the pandemic are identified by using a quantitative content analysis method. They are subsequently analyzed with regards to their use among various media and in different periods of time. Besides the generic and issue-specific frames, the research also concentrates on the frequency of use of securitization frame and war metaphors. The articles are also analysed from the perspective of their attributability. The findings are illustrated with concrete examples from the articles.

Klíčová slova

Rámcování, zpravodajství, média, covid-19, koronavirová pandemie, sekuritizace, válečné metafory, teorie alarmingu

Keywords

Framing, news, media, covid-19 pandemic, securitization, war metaphors, alarming theory

Title

Framing of Covid-19 pandemic in various Czech media

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu práce PhDr. Vlastimilu Nečasovi, PhD. za jeho ochotu, cenné rady a připomínky. Rodině, přítelovi a kamarádům za psychickou podporu při psaní práce.

Obsah

Úvod	9
1. Teoretická část	10
1.1. Vymezení pojmů	10
1.2. Výzkum účinků médií	11
1.3. Teorie nastolování agendy	12
1.4. Rámcování	14
1.4.1. Rámcování zdravotních hrozeb	16
1.5. Teorie sekuritizace	17
1.6. Válečné metafory	18
1.7. Teorie alarmingu	19
1.8. Koronavirová pandemie	19
1.9. Dosavadní zpracování rámcování koronavirové pandemie v médiích	23
2. Výzkumná část	27
2.1. Výzkumná metoda	27
2.2. Výzkumné cíle a otázky	28
2.3. Definice základního a výběrového souboru	31
3 Analytická část	34
3.1. Základní charakteristiky vzorku	34
3.2. Tematická agenda článků	38
3.3. Rámcování koronavirové pandemie	41
3.4. Sekuritizační rámcování covidu-19	49
3.5. Válečné metafory	53
3.6. Vyznění a příznakovost článků	57
4. Shrnutí výsledků	62
Závěr	64
Summary	66
Použitá literatura a zdroje	67
Teze Diplomové práce	78
Seznam grafů	83
Seznam tabulek	84
Seznam obrázků:	84
Seznam příloh	85
Přílohy	86

Úvod

Tato diplomová práce se zabývá rámcováním koronavirové pandemie ve vybraných českých tištěných a internetových médiích. Cílem diplomové práce je identifikovat a popsat rámce, které vybraná česká zpravodajská média používala v souvislosti s koronavirovou pandemií, porovnat užívání rámců mezi jednotlivými médii a časovými obdobími. Dalším cílem práce bylo zjistit, jak často analyzovaná média využívala sekuritizačního rámce a válečných metafor. Posledním cílem bylo charakterizovat vyznění a příznakovost článků.

V teoretické části jsou vymezeny základní pojmy, s nimiž se v práci operuje, stručně shrnut výzkum účinků médií a představena východiska výzkumu - teorie nastolování agendy, rámcování, sekuritizace a alarmingu. Je definováno rámcování, jsou představeny jednotlivé přístupy ke zkoumání rámců i konkrétní příklady výzkumů zabývajících se rámcováním. Jelikož je téma práce zdravotní, byl věnován prostor také rámcování zdravotních hrozeb. Dále jsou vysvětleny základní aspekty teorie sekuritizace, jejíž pochopení je klíčové pro analýzu sekuritizačních rámců. K sekuritizaci často dochází prostřednictvím válečných metafor, jejichž užití v kontextu zdravotního tématu je zde také vysvětleno. Pro analýzu příznakovosti článků je klíčová teorie alarmingu, které je v teoretické části také věnován prostor.

Pro kontext je také nezbytné stručné shrnutí vývoje koronavirové pandemie. V závěru teoretické části je zanalyzováno dosavadní zpracování rámcování koronavirové pandemie v médiích.

Ve výzkumné části je stanovena výzkumná metoda práce, kterou je kvantitativní obsahová analýza. Poté dochází k vymezení cílů a výzkumných otázek. Dále byl definován základní a výběrový soubor a vytvořena kódovací kniha a proveden samotný výzkum, jehož výsledky jsou prezentovány v analytické části práce, kde je postupně zodpovězeno na všechny výzkumné otázky. Jednotlivá zjištění jsou doprovázena konkrétními příklady z článků.

Oproti původním tezím se změnil výběrový soubor. Původně měla být zkoumána pouze internetová média, nakonec k nim byly přidána i tištěná média. Zároveň analyzované období bylo blíže vymezeno.

1. Teoretická část

1.1. Vymezení pojmů

Současná společnost je charakteristická tím, že život jednotlivců i skupin je prostoupen médii. S tím souvisí pojem medializace, který označuje skutečnost, že čím dál tím více společensky významných komunikačních aktivit nejrůznější povahy (ekonomické, politické, kulturní atd.) se odehrává prostřednictvím médií. Medializace je spojena s nástupem masového tisku, následně vysílacími a síťovými médii.¹

Masová média (z anglického *mass media*, hromadné sdělovací prostředky) jsou organizované prostředky umožňující masovou komunikaci.² Jejich společným znakem je dostupnost neomezenému množství uživatelů, kontinualita a pravidelnost. Ve společnosti plní masová média mnoho důležitých funkcí, jako je například zprostředkování informací, poskytování svědectví, vzdělávání, nebo zábava. Přispívají také k socializaci jedince.³ Mediální prostředí nabízí mnoho pracovních příležitostí, ekonomických zisků a vliv ve společnosti.⁴ Potenciálním rizikem, které média představují, je možnost manipulovat veřejnost a podněcovat napětí ve společnosti.⁵

Masová média zahrnují periodický tisk (noviny a časopisy určené široké veřejnosti), rozhlasové a televizní vysílání (souhrnně terciární média), internetová sdělení na zpravodajských portálech, portálech tradičních masových médií, sociálních sítí atd. (souhrnně kvartérní neboli síťová nebo také nová média).⁶ Kvartérní média v sobě rovněž zahrnují všechny předchozí typy médií (primární, sekundární i terciární).⁷

Nová média jsou komunikační prostředky, které k přenosu nebo uchování mediovaného sdělení využívají počítačové technologie.⁸ Využívají stejnou technologickou platformu založenou na digitálním kódování dat, díky čemuž dochází k jejich vzájemnému

¹ WOLÁK, Radim, JIRÁK, Jan, ed. Mediální gramotnost jako dimenze současného člověka. In: JIRÁK, Jan a Radim WOLÁK. Mediální gramotnost: nový rozměr vzdělávání [online]. Praha: Radioservis, 2007, s. 6-11 [cit. 2023-02-07]. ISBN 978-80-86212-58-6. Dostupné z: https://mediaeducation.ucoz.ru/_Id/0/83_Fedorov-A-2007-.pdf, 6.

² MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4. vydání, Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-574-5, 66.

³ JIRÁK, Jan a Barbora KÖPPOVÁ. *Masová média* [online]. 2. Praha: Portál, 2009 [cit. 2023-01-26]. ISBN 978-80-262-0743-6. Dostupné z: https://books.google.cz/books?hl=cs&lr=&id=GHZPDwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA11&dq=jirák+kopplova&ots=qb1S6y8_qp&sig=EtVpA9IXURhDN5LECX5awKnKqro&redir_esc=v#v=onepage&q=jirák%20kopplova&f=false, 18-21.

⁴ MCQUAIL, *Úvod do teorie masové komunikace*, 98.

⁵ WOLÁK, JIRÁK. Mediální gramotnost jako dimenze současného člověka, 6.

⁶ JIRÁK, KÖPPOVÁ. *Masová média*, 33.

⁷ MACEK, Jakub. *Úvod do nových médií* [online]. Ostrava, 2011 [cit. 2023-02-20]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1421/podzim2012/IMK001/um/uvod_do_novych_medii_-_Jakub_Macek_-_OSU_2011.pdf, 13.

⁸ REIFOVÁ, Irena. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-926-7, 134.

propojování.⁹ Společným znakem nových médií je interaktivita, multimedialita nebo decentralizace.¹⁰ Pod nová média spadají i internetová média, mezi které patří zpravodajské portály, internetové televize, blogy a další.¹¹ Na internetu je zprávy možno aktualizovat, díky čemuž se k publiku dostává nejnovější přehled zpráv i jejich další vývoj. Internetové zpravodajství využívá moderních technologií k produkci zpráv (kombinování textové, zvukové a obrazové informace).¹² Produkce zpráv na internetu je výrazně rychlejší, levnější, ekologičtější a má větší dosah (geografická vzdálenost čtenáře nehraje žádnou roli).¹³ Do tvorby mediálního obsahu jsou zapojeni i čtenáři (formou komentářů, anket nebo hlasování).¹⁴

V posledních letech většina tradičních médií přešla i na internet – většina článků tak vychází jak v tištěné, tak online formě (např. Respekt).¹⁵ Existuje však i několik médií fungujících pouze v internetovém prostředí (např. Aktuálně.cz).¹⁶ Většina médií mají své profily i na sociálních sítích (Facebook, Instagram, Twitter atd.), kam publikují aktuality a články, a dále tak zvyšují svůj dosah. Některá internetová média přistoupila k zpoplatnění svého obsahu (např. Deník N).¹⁷

1.2. Výzkum účinků médií

Na otázku, proč jsou některé informace vnímané veřejností jako důležité a jiné nikoli pomáhá odpovědět teorie nastolování agendy, která studuje způsob, jak média ovlivňují důležitost jednotlivých témat ve veřejném prostoru a jejich vnímání veřejností.¹⁸ O tuto problematiku se zajímali mnozí mediální teoretici – Walter Lipmann, Paul Lazarsfeld, Bernard Cohen a především Maxwell E. McCombs a Donald L. Shaw, kteří se zasloužili o samotné vymezení pojmu teorie nastolování agendy.

Otcem myšlenky nastolování agendy je Walter Lipmann, který ve své knize *Public Opinion* z roku 1922 popisuje hlavní myšlenky později popsané teorie nastolování agendy (Lipmann však toto označení ještě nepoužil), jejíž hlavní podstatou je skutečnost, že zpravodajská média kladou různý důraz na jednotlivé události.¹⁹ Lidé si dle Lipmanna vytváří v mysli tzv. pseudoprostředí, které je ve srovnání se skutečností neúplné a často i nepřesné. Roli zpravodajských médií označil jakožto „most mezi okolním světem a obrazy v naší hlavě“. Výsledkem zpravodajského působení často bývá omezený pohled na svět.²⁰

⁹ MACEK, Úvod do nových médií, 12.

¹⁰ MCQUAIL, Úvod do teorie masové komunikace, 50.

¹¹ Press servis [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://press-servis.ecn.cz/manual/jak-funguji-media/>.

¹² OSVALDOVÁ, Barbora a kol. Zpravodajství v médiích. 2. Praha: Univerzita Karlova, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9, 20-21.

¹³ Ibid, 106.

¹⁴ Ibid, 113.

¹⁵ Ibid, 104.

¹⁶ Press servis [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://press-servis.ecn.cz/manual/jak-funguji-media/>.

¹⁷ OSVALDOVÁ, Zpravodajství v médiích, 115.

¹⁸ MCCOMBS, Maxwell. *Nastolování agendy: masová média a veřejné mínění*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-591-2., 26-27.

¹⁹ Ibid, 27-28.

²⁰ MCCOMBS, *Nastolování agendy*, 51-52.

První systematickou analýzu účinků masové komunikace na veřejné mínění provedl v roce 1940 právě Paul Lazarsfeld se svými kolegy z Kolumbijské univerzity (Berelson, Gaudet), kteří vedli rozhovory s voliči z Erie County v Ohio před prezidentskými volbami.²¹ Došli ke zjištění, že existuje jen málo důkazů o účincích masové komunikace na postoje a názory veřejnosti, ovšem zároveň naznačili, že účinky médií jsou komplexnější, než se do té doby předpokládalo. Dále zjistili, že lidé mají tendenci vybírat si média, která je utvrzují v jejich předem vytvořených názorech. Zároveň upozornili na důležitost tzv. názorových vůdců (*opinion leaders*), kteří mají silný vliv na názory lidí v jejich okolí.²²

Dalším klíčovým dílem, které předznamenovalo vymezení pojmu nastolování agendy, je *The Press and Foreign Policy* od Bernarda Cohena z roku 1963. Základní tezí díla je názor, že vliv tisku významně přesahuje jeho roli šířitele informací. Tisk je mimořádně úspěšný v předkládání podnětů lidem, o kterých mohou přemýšlet.²³

1.3. Teorie nastolování agendy

Teorie nastolování agendy (*agenda-setting theory*) je „hypotéza o vlivu médií na obsahy myšlení a veřejného a politického diskurzu, podle které jsou média schopna exponovat určité události a zároveň určovat jejich důležitost (nezáměrně i záměrně). Tato teorie hledá odpověď na otázku, proč se určité informace o některých tématech stanou součástí veřejné debaty, zatímco jiné ne a proč jsou některá témata vnímána veřejností jako závažnější než ostatní.“²⁴

Teorii nastolování agendy představili v roce 1972 Maxwell E. McCombs a Donald L. Shaw, kteří ve svém článku *The agenda-setting function of mass media* popsali výzkum, který probíhal v předvolebním období v roce 1968 v americkém městě Chapel Hill na vzorku nerozhodnutých voličů.²⁵ Jejich hlavním zájmem byl vztah mezi výběrem témat vyskytujících se v médiích, důrazem, který na tato témata kladou a významností, které těmto tématům přisuzuje veřejnost. Předmětem výzkumu tedy byla jak agenda veřejná, tak agenda mediální.²⁶ Byla zjištěna vysoká míra korelace mezi oběma agendami – témata, která byla médií prezentována jako důležitá, byla veřejností označena rovněž jako důležitá. Tím se potvrdila schopnost médií nastolovat veřejnou agendu.²⁷

²¹ MCCOMBS, *Nastolování agendy*, 29.

²² LAZARSELD, Paul F. a HAZEL GAUDET, BERELSON, Bernard, ed. *The People's Choice*. In: BROOKER, Will a DEBORAH JERMYN. *The Audience Studies Reader* [online]. Londýn: Routledge, 2003, s. 13-18 [cit. 2023-01-31]. ISBN 0-415-25434-5. Dostupné z: https://books.google.cz/books?hl=cs&lr=&id=MzIGK4BRGTUC&oi=fnd&pg=PA13&dq=lazarsfeld+the+people%27s+choice&ots=23CIIdNvnos&sig=1ZAikPpYm9ew-ZNKrH17MtGNCvI&redir_esc=y#v=onepage&q=lazarsfeld%20the%20people%27s%20choice&f=false, 13-14.

²³ COHEN, Bernard C. *The Press and Foreign Policy* [online]. 2. Berkeley: IGS, 1993 [cit. 2023-02-25]. ISBN 0-87772-346-X. Dostupné z: <https://archive.org/details/pressforeignpoli00coherich/mode/1up?view=theater>, 13.

²⁴ REIFOVÁ, *Slovník mediální komunikace*, 16.

²⁵ MCCOMBS, *Nastolování agendy: masová média a veřejné mínění*, 29.

²⁶ MCCOMBS, Maxwell a DONALD L. SHAW. *The agenda-setting function of mass media*. *Public Opinion Quarterly* [online]. 1972, 36(2), 176-187 [cit. 2023-01-26]. Dostupné z: https://baum.unc.edu/teaching/PLSC541_Fall06/McCombs%20and%20Shaw%20POQ%201972.pdf, 178.

²⁷ *Ibid*, 184-185.

V roce 1972 McCombs a Shaw rozšířili svůj výzkum z poměrně úzkého vzorku nerozhodnutých voličů na všechny voliče. Předmětem zkoumání bylo období před prezidentskými volbami 1972. Výsledkem bylo zjištění, že v létě a na začátku podzimu měly největší vliv na veřejné mínění deníky. Došlo tedy k potvrzení hypotézy nastolování agendy.²⁸

McCombs v článku *A look at agenda-setting: past, present and future* z roku 2005 shrnuje pět fází teorie nastolování agendy (ne však ve smyslu posloupnosti v rámci výzkumného procesu, ale ve smyslu odlišných pohledů na jeden fenomén). Ústřední je první fáze, jejímž předpokladem je schopnost médií ovlivňovat významnost témat ve veřejné agendě. Příkladem této fáze výzkumu je již zmiňovaná studie Chapel Hill.²⁹

Druhou etapu výzkumu nastolování agendy určuje způsob, jakým se o daném tématu v mediální agendě pojednává (jestli je prezentován s určitým zabarvením nebo neutrálně). Toto zabarvení je tvořeno formou atributů (jako jsou například vlastnosti a rysy tvořící obraz daného tématu). V souvislosti s tím je často zmiňován pojem rámcování, který v kontextu teorie nastolování agendy představuje podmnožinu atributů.³⁰

Třetí fází výzkumu je potřeba orientace, která je definována proměnnými relevance a nejistoty – čím vyšší je pro čtenáře relevance článku a nižší jeho názorová vyhraněnost, tím vyšší je pozitivní korelace mezi mediální a veřejnou agendou. Čtvrtá část výzkumu je definována původem mediální agendy a jejím intermediálním nastolováním. Agenda jednoho média je utvářena agendou dalších médií a zároveň dochází k upevňování agendy v obsahu původního šířitele. Pátou úrovní pohledu na nastolování agendy je zkoumání jeho důsledků na názory recipientů mediálního sdělení.³¹

Pro potřeby této práce je také relevantní výzkum McCombse a Gilberta, kteří se zabývali tím, jak v kampani nastolit určitá témata. Došli ke zjištění, že toho docílí kvantitou zpráv, způsobem prezentace tématu na základě daného média, mírou konfliktu ve zpravodajské informaci a působení v čase. Dále také záleží na aktuální společenské situaci (pokud je zrovna ekonomická krize nebo období prosperity), samotném médiu (jaká je jeho důvěryhodnost nebo dosah) a na recipientech.³²

Teorie nastolování agendy má také své limity. Například Edelstein tvrdil, že funkce médií nastolovat agendu v oblasti sociálních problémů není tak přesvědčivá jako u politických témat.³³

²⁸ MCCOMBS, *Nastolování agendy: masová média a veřejné mínění*, 34.

²⁹ MCCOMBS, Maxwell. A look at agenda-setting: past, present and future. *Journalism studies* [online]. 2005, 6(4), 543-557 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z:

<https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/14616700500250438?needAccess=true&role=button>, 546.

³⁰ Ibid, 546.

³¹ Ibid, 547-549.

³² KUNCZIK, Michael. *Základy masové komunikace*. Praha: Karolinum, 1995. ISBN 80-7184-134-X, 199.

³³ Ibid, 203.

1.4. Rámcování

Zatímco nastolování agendy se zabývá tím, zda o něčem přemýšlíme (významnosti témat), rámcování se věnuje tomu, jak o něčem přemýšlíme (prezentací témat).³⁴ Někteří autoři rámcování považují za součást procesu nastolování agendy, jiní jej vnímají odděleně. Například McCombs vnímá rámcování jako nastolování agendy druhého stupně nebo nastolování agendy atributů. Oproti tomu Baldwin van Gorp je toho názoru, že rámcování, nastolování a priming přispívají k našemu pochopení médií a jejich účinků.³⁵

Koncept rámcování (*angl. framing*) je založen na myšlence silného vlivu médií, které působí mnoha faktory ovlivňujícími způsob, jakým publikum mediální sdělení zpracovává. Pomocí různých způsobů prezentace média zdůrazňují vybrané aspekty problému a jiné aspekty tak upozadují, čímž mění postoj diváka.³⁶

Z mediálních teoretiků se rámcům věnoval především Robert Entman, který proces rámcování popsal v článku *Framing: Towards Clarification of a Fractured Paradigm* takto:

„Rámcovat znamená vybírat některé aspekty vnímané reality a zvýšit jejich významnost ve sdělovaném textu tak, aby se podpořila určitá definice problému, kauzální vysvětlení, morální hodnocení anebo doporučené řešení popisovaného problému.“³⁷

James W. Tankard rámcování definoval jako selektování, zdůraznění, zamlčení a komentování. Ve své knize *Framing Public Life* navrhl 11 mechanismů pro identifikaci rámců, mezi které zahrnul mimo jiné titulky, podtitulky, fotografie a jejich popisky, uvedené zdroje, citace, loga, statistiky a grafy a závěrečná vyjádření.³⁸

³⁴ DE VREESE, Claes H. News framing: theory and typology. *Information Design Journal + Document Design* [online]. 2005, 13(1), 51-62 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: DE VREESE, Claes H. News framing: theory and typology. *Information Design Journal + Document Design* [online]. 2005, 13(1), 51-62 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://web.s.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=dea9fe4c-d92c-4949-9123-1f63a94939a9%40redis>, 53.

³⁵ VAN GORP, Baldwin. The Constructionist Approach to Framing: Bringing Culture Back In. *Journal of Communication* [online]. 2007, 67(2), 60-78 [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/j.0021-9916.2007.00329.x?saml_referrer, 69-70.

³⁶ DE VREESE, Claes H. a Sophie LECHÉLER. Framing theory. *The International Encyclopedia of Political Communication* [online]. 2016, 1-10 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1002/9781118541555.wbiepc121?saml_referrer, 1.

³⁷ ENTMAN, Robert M. Framing: Towards Clarification of a Fractured Paradigm. *Journal of Communication* [online]. 1993, 43(4), 51-58 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: ENTMAN, Robert M. Framing: Towards Clarification of a Fractured Paradigm. *Journal of Communication* [online]. 1993, 43(4), 51-58 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/33549924/entman_Framing-libre.pdf?1398367077=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3DDieses_Framing_Towards_Clarification_of.pdf&Expires=1690798728&Signature=YKugXiDuZbXO6FncUgYYbtrXo6Bmmk4TTTinLI63VLO0f8hGPWDkilaWFp8DmN3BCqgyMYjJ6BoalQEhRJJYKu2til2wfW2dW6CCjAK3ltYQxVltguI-eEYu5W1sEgxHxgswG8TsdXo2gtjU-IpfsQ1Qc46Y35IjpfzVONYLGs4QawbdR2vcJouzz6NTDHI9LDndul04LBiChJCh99dK2gc13NIDqvIKAzg

³⁸ TANKARD, James W., ed. The Empirical Approach to the Study of Media Framing. In: REESE, Stephen D., Oscar H. GANDY a August E. GRANT. *Framing Public Life* [online]. New York: Routledge, 2001, s. 11 [cit. 2023-02-01]. ISBN 9781410605689. Dostupné z:

Rámce jsou tvořeny z hesel, symbolů, metafor a konceptů. Jejich užíváním a opakováním se rámce stanou snadno rozpoznatelné a zapamatovatelné. Entman představil čtyři funkce rámců – definují problémy a aktéry, identifikují příčiny daných problémů, vynáší morální soudy a navrhuji řešení. Zároveň však podotýká, že ne vždy rámec zastává v daném textu všechny čtyři funkce, ale i jediná věta může zastávat více než jednu funkci. Naopak mnoho vět v textu nemusí plnit žádnou funkci. Rámce podle Entmana nejsou přítomné jen v mediovaných textech, ale i v kultuře, komunikátoru, textu a příjemci.³⁹

K identifikaci rámců ve zpravodajství se užívají dva přístupy – induktivní a deduktivní. Induktivní přístup spočívá v odhalení rámců v průběhu analýzy zpravodajských textů. Oproti tomu deduktivní přístup zkoumá dopředu definované rámce. Základní rozdělení rámců na základě tematického obsahu je na specifické (*issue specific frames*) a obecné (*generic frames*). Specifické rámce jsou užívány při induktivním přístupu a jsou platné pouze pro konkrétní téma, nejsou určeny pro generalizaci nebo komparaci. Obecné rámce jsou spojené s deduktivním přístupem, přičemž jsou vytvořeny již před samotným výzkumem. Přesahují tematická omezení, jsou více abstraktní a umožňují generalizaci.⁴⁰

Semetková a Valkenburgová na základě analýz přechozích výzkumů zpravodajských textů pojmenovaly pět obecných rámců – rámec konfliktu, lidského zájmu, ekonomických důsledků, morálních hodnot a odpovědnosti.⁴¹

Další typologii rámců představil Iyengar, který došel ke zjištění, že politické mediální zprávy jsou rámcovány epizodicky nebo tematicky. Epizodický rámec (*episodic frame*) se zaměřuje na konkrétní událost a zodpovědnost přisuzuje konkrétnímu jednotlivci. Tematický rámec (*thematic frame*) zasazuje událost do kontextu, vysvětluje příčiny a představuje možné důsledky. Zodpovědnost nepřísluší žádnému určitému aktérovi, jedná se spíš o kolektivní vinu.⁴²

De Vreese a Lechelerová popsali tříšložkový model procesu rámcování. První fází je formování/budování rámce (frame-building), kdy dochází k vytváření rámce faktory uvnitř nebo mimo mediální prostředí skrze interakci mezi společenskými hnutími, elitami a novináři. Výsledkem této fáze jsou rámce ve zpravodajských textech.⁴³ Další fází je nastolování rámce (frame-setting), kdy existující mediální rámec interaguje s dřívějšími názory recipienta. Třetí fází je pak percepční a kognitivní důsledek existence rámce, které

<https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9781410605689-12/empirical-approach-study-media-framing-james-tankard-jr>, 101.

³⁹ ENTMAN, Framing: Towards Clarification of a Fractured Paradigm, 52-53.

⁴⁰ DE VREESE, News framing: theory and typology, 53-54.

⁴¹ SEMETKO, Holli A. a Patti M. VALKENBURG. Framing European Politics: a content analysis of press and television news. *Journal of Communication*[online]. 2000, 50(2), 93-109 [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/227670569_Framing_European_Politics_A_Content_Analysis_of_Press_and_Television_News, 93.

⁴² IYENGAR, Shanto. Is anyone responsible? How television frames political issues [online]. Chicago: University of Chicago Press, 1991 [cit. 2023-05-13]. ISBN 0-226-38854-9. Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=Ca6VaTItqi4C&printsec=frontcover&hl=cs#v=onepage&q&f=false>, 2-3.

⁴³ DE VREESE, News framing: theory and typology, 52.

je možné zkoumat buďto na individuální nebo společenské úrovni.⁴⁴

De Vreese formuloval integrovaný procesní model rámcování, ve kterém se jednotlivé fáze budování rámců vztahují na faktory ovlivňující strukturální kvality rámců. Interní faktory určují, jakým způsobem novináři a zpravodajské agentury témata rámcují. Externí faktory jsou určovány elitami a společnostmi. Výsledkem fáze budování rámců jsou rámce ve zpravodajských textech. Následná fáze nastolování rámců se týká interakce mezi mediálními rámci a dřívějšími názory jednotlivců.⁴⁵

1.4.1. Rámcování zdravotních hrozeb

Stejně jako u dalších epidemií 21. století (Eboly, SARS, MERS) hrála média i u pandemie covid-19 důležitou roli. Tok informací byl enormní a bylo potřeba jej korigovat.⁴⁶ Při vypuknutí pandemie zprostředkovávají média politickou a veřejnou debatu a navrhuji možné řešení krize. K porozumění hrozbám spojených s pandemií a správnému rozhodování je nutná komunikace včasných a přesných informací.⁴⁷

Novináři při informování o zdravotních hrozbách používají rámce k vymezení daného problému tak, že rozlišují různé jeho perspektivy – na některé aspekty zaměřují pozornost zatímco na jiné nikoliv. Tento způsob selekce témat je běžný i u informování o jiných tématech. Ovšem v případě zdravotních hrozeb má selekce témat vážné dopady na veřejnost. Nebezpečí spočívá především v tom, že lidé nemají s danou zdravotní hrozbou přímou zkušenost a informace z médií jim často slouží jako hlavní zdroj informací. Informování o rizicích plynoucích z vypuknutí pandemie může mít společenské, ekonomické, politické i psychologické dopady.⁴⁸

Počet rámců je v dané kultuře limitovaný, to ovšem neplatí pro jejich různé názvy. Právě proto se většinou setkáváme s velkým počtem rámců, ačkoliv některé jejich významy jsou stejné.⁴⁹ Danová a Rauppová přezkoumaly dosavadní literaturu o rámcování zdravotních hrozeb v médiích, ze které jim vyplynulo 45 nejčastěji užívaných rámců. Některé rámce si však byly významově velmi blízké, a tak počet rámců autorky zúžily na 15 – rámec následku, zdravotní závažnosti, lidského zájmu, ekonomických důsledků, odpovědnosti, akce, nejistoty, konfliktu, zisku, ztráty, tematický a epizodický rámec, lékařský rámec, uklidňující a alarmující rámec.⁵⁰

⁴⁴ DE VREESE, Lecheler, News Framing Research, 293.

⁴⁵ DE VREESE, News framing: theory and typology, 52.

⁴⁶ Ogbodo JN. Domestic Media Coverage of Boko Haram Insurgency in Nigeria [dissertation]. University of Central Lancashire; 2018, 257.

⁴⁷ OPHIR, Yotam. The Coverage of Epidemics by American Newspapers through the lens of the crisis and emergency risk communication framework. *Health Security* [online]. 2018, **16**(3), 147-157 [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://www.liebertpub.com/doi/epdf/10.1089/hs.2017.0106>, 147.

⁴⁸ DAN, Viorela a Juliana RAUPP. A systematic review of frames in news reporting of health risks: Characteristics, construct consistency vs. name diversity, and the relationship of frames to framing functions. *Health, risk & society* [online]. 2018, **20**(5-6), 203-226 [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://web.s.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=f9d4382b-63c4-4a7d-a109-1fba1f38b32a%40redis>, 203-204.

⁴⁹ DAN, RAUPP. A systematic review of frames in news reporting of health risks, 204.

⁵⁰ Ibid, 212.

1.5. Teorie sekuritizace

Tím, jak vzniká bezpečnostní téma, se zabývali výzkumníci Kodaňské školy Barry Buzan, Ole Weaver a Jaap de Wilde, kteří posunuli význam bezpečnosti – na konci Studené války byla bezpečnost vnímána ve vojenském smyslu. V knize *Bezpečnost – nový rámec pro analýzu* z roku 2005 tito autoři přišli s teorií sekuritizace, která popisuje způsob, jakým dochází ke konstrukci hrozeb a bezpečnostních témat pomocí jazyka. Jedná se o typ řečového aktu realizovaný aktérem (může jím být jednotlivec i skupina), který určitý problém označuje za bezpečnostní hrozbu pro daný referenční objekt (existenčně ohrožená entita, která si může nárokovat právo na přežití) s cílem získat mimořádné politické kompetence a legitimizovat je v očích veřejnosti.⁵¹ Z tématu se tedy stává bezpečnostní problém ne nutně proto, že nějaká bezpečnostní hrozba skutečně existuje, ale proto, že téma je jako hrozba prezentováno.⁵²

Aktér sekuritizace dané téma umístí na škále od nepolitizovaného, přes politizované až po sekuritizované. Zatímco nepolitizované téma se nestává předmětem veřejných diskuzí, politizované téma se stává součástí veřejné politiky. Sekuritizované téma představuje radikálnější verzi politizovaného tématu.⁵³

Úspěšná sekuritizace se skládá ze tří složek – existenční hrozby, mimořádných opatření a jejich dopadů na vztahy mezi jednotkami.⁵⁴ Sekuritizace tématu automaticky zvyšuje jeho politický význam. Úspěch sekuritizace nezáleží na aktérovi řečového aktu, ale na publiku, kterému je adresován. Plnohodnotný bezpečnostní problém vzniká v případě, že aktér sekuritizace dokáže přesvědčit publikum o prioritě tématu před ostatními, naléhavosti bezpečnostní hrozby a nutnosti využít mimořádná opatření.⁵⁵

Nemoci byly dlouho považovány za důležitou bezpečnostní záležitost a v posledních desetiletích jejich důležitost ještě vzrostla (částečně vlivem velkých zdravotních krizí HIV/AIDS, SARS, Ebola, Zika a Covid-19). Právě tyto epidemie ukázaly, jaký vliv mohou mít nemoci na politické i ekonomické dění a že mají velký potenciál ohrozit světovou populaci, a proto posílily u široké veřejnosti vnímání nemocí jako reálných hrozeb a staly se předmětem sekuritizace. Dalším faktorem bylo rozšíření vnímání bezpečnosti z vojenské i na další oblasti a vznik nových bezpečnostních konceptů.⁵⁶

⁵¹ BUZAN, Barry, Ole WEAVER a Jaap DE WILDE. *Bezpečnost: nový rámec pro analýzu* [online]. Brno: Centrum strategických studií, 2005 [cit. 2023-05-12]. ISBN 80-903333-6-2. Dostupné z: https://cuni.primo.exlibrisgroup.com/discovery/fulldisplay?docid=alma990003348410106986&context=L&vid=420CKIS_INST:UKAZ&lang=cs&search_scope=MyInst_and_CI&adaptor=Local%20Search%20Engine&tab=Everything&query=any.contains,Bezpe%C4%8Dnost:%20nov%C3%BD%20r%C3%A1mec%20pro%20anal%C3%BDzu, 13-14.

⁵² Ibid, 35.

⁵³ Ibid, 34.

⁵⁴ Ibid, 37.

⁵⁵ KIRK, Jessica a Matt MCDONALD. *The Politics of Exceptionalism: Securitization and COVID-19*. *Global Studies Quarterly* [online]. 2021, 1(3) [cit. 2023-05-16]. Dostupné z: <https://academic.oup.com/isagsq/article/1/3/ksab024/6374183?login=false>, 3.

⁵⁶ Ibid, 2.

1.6. Válečné metafory

K sekuritizaci zdravotních hrozeb dochází často prostřednictvím válečných metafor. Aby zpráva měla na čtenáře vliv, musí v ní být užívány výrazy, které jsou širokou veřejností sdíleny.⁵⁷ Při informování o průběhu největší zdravotní krize za posledních více než 100 let⁵⁸ média často užívala slovní spojení běžně užívané pro vojenský konflikt, protože lidem představují neznámou situaci pandemie ve známém kontextu vojenského konfliktu.⁵⁹ Válečné metafory slouží v médiích jako rámce zvýrazňující význam sdělení a demonstrují závažnost situace.⁶⁰

Metafory zjednodušují uvažování nad abstraktními a komplexními informacemi, ze kterých se tak stane jednodušší a více konkrétní informace. V případě metafory války je zřetelné rozdělení na dvě strany (my versus oni, dobro versus zlo, ztráta versus výhra atd.). Právě tento konflikt je zároveň obsažen v mnoha tématech – nejčastěji politických nebo společenských.⁶¹ Slovní spojení válka s problémem, který společnost řeší, je v současné době často užívané (válka proti znečištění oceánů, zbráním, sladkostem,..). Stejně tak byl užíván i v minulosti - např. válka proti drogám, válka proti rakovině, válka proti terorismu nebo válka proti inflaci.⁶²

Válka a epidemie má některé společné rysy (sjednocení společnosti proti společnému nepříteli, akceptování omezení jednotlivců pro dobro kolektivu, vzhlížení k vůdčím a víru ve zdárný konec krize), ale v mnoha ohledech se také liší (ve válce chtějí vůdci nepřítel delegitimizovat a ospravedlnit násilné činy proti němu mají svou představu o mírových podmínkách).⁶³

Benziman identifikoval pět válečných rámců v prohlášeních předních britských a amerických politiků. Mezi nimi bylo přirovnávání pandemie k válce, izolace k vlastenectví, lékaře za hrdiny, dále slib plánu, jak „válku“ vyhrát a vyzdvihování způsobu překonání „války“ oproti ostatním státům. Následně také představuje narativy viru jako společného nepřítel, proti kterému musí národ společně bojovat a dopady pandemie spojené s válkou (chaos, zhoršování situace, oběti atd.).⁶⁴

Užívání válečných metafor v textech může být užitečné – příjemce sdělení

⁵⁷ ENTMAN, Robert M. Cascading Activation: Contesting the White House's Frame After 9/11. Political communication [online]. 2003, 20(4), 415-432 [cit. 2023-07-29]. Dostupné z: <https://web.p.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=d461fb7b-7924-44a7-8f92-886bee4efb66%40redis>

⁵⁸ Od roku 1918, kdy propukla pandemie španělské chřipky

⁵⁹ BENZIMAN, Yuval. *Winning” the “Battle” and “Beating” the COVID-19 “Enemy”*: Leaders’ Use of War Frames to Define the Pandemic [online]. 2020, 26(3), 247-256 [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://web.s.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=f0903b78-1023-4fd8-b0dd-eee50300543e%40redis>, 247.

⁶⁰ FLUSBERG, Stephen J., Teenie MATLOCK a Paul H. THIBODEAU. War metaphors in public discourse. *Methapor and symbol* [online]. 2018, 33(1), 1-18 [cit. 2023-04-17]. Dostupné z: <https://web-s.ebscohost-com.ezproxy.is.cuni.cz/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=d5b1dc73-2f4c-44a0-8dcb-3ff134e37cc0%40redis>, 2-3.

⁶¹ Ibid, 3-4.

⁶² Ibid., 1-2.

⁶³ Ibid.

⁶⁴ BENZIMAN, *Winning” the “Battle” and “Beating” the COVID-19 “Enemy”*, 253.

porozumí důležitosti dané situace a bude se chovat zodpovědně. Na druhou stranu ale užívání válečných metafor může být zavádějící, způsobovat pocit úzkosti a demotivace a ještě více rozdělovat společnost.⁶⁵

1.7. Teorie alarminu

Pandemie se vyznačuje rychlým vypuknutím, nepředvídatelností vývoje, intenzivním nárůstem nakažených a obětí, vážností situace a negativním vlivem na společnost. Stejně jako každá epidemie své fáze má i její mediální pokrytí. Zpočátku média bijí na poplach, postupně se objevují smíšené zprávy a poté přichází horká krize a určitá forma omezení. V počáteční fázi dominují zprávám strach-vzbuzující výroky s důrazem na možné šíření nákazy a mutaci viru. Další fáze je jakousi přípravou na přicházející krizi, kde se v mediálním prostoru objevují jak alarmující, tak i uklidňující zprávy. Ve třetí fázi, kdy už se epidemie stává skutečností, v médiích převažuje diskurz zdůrazňující vážnost situace, probírány jsou zavedená omezení atd.⁶⁶

1.8. Koronavirová pandemie

Covid-19 označuje infekční onemocnění způsobené virem Sars-CoV-2.⁶⁷ První zprávy o potenciálním nebezpečí spojeným se šířením nákazy covid-19 se objevily v prosinci roku 2019, kdy čínské úřady v provincii Wu-chan ohlásily případy hromadného onemocnění zápallem plic. V průběhu ledna 2020 se objevily další případy tohoto onemocnění mimo Čínu.⁶⁸ Na konci ledna vyhlásila Světová zdravotnická organizace (WHO) globální stav zdravotní nouze.⁶⁹ 11. března 2020 WHO označilo šíření nemoci covid-19 vzhledem k exponenciálnímu růstu nových případů za pandemii.⁷⁰

V České republice byl zaznamenán první případ koronaviru 1. března 2020.⁷¹ 11. března vláda zrušila prezenční výuku na školách a zavedla distanční vyučování.⁷² 12. března byl vyhlášen nouzový stav. Došlo také k uzavření státních hranic a zavedení

⁶⁵ FLUSBERG, MATLOCK, THIBODEAU. War metaphors in public discourse, 1-3.

⁶⁶ VASTERMAN, Peter a Nel RUIGROK. Pandemic alarm in the Dutch media: Media coverage of the 2009 influenza A (H1N1) pandemic and the role of the expert sources. *European Journal of Communication* [online]. **28**(4), 436–453 [cit. 2023-07-11]. Dostupné z: <https://journals-sagepub-com.ezproxy.is.cuni.cz/doi/full/10.1177/0267323113486235>, 438-439.

⁶⁷ Coronavirus disease (COVID-19). In: *World health organization* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: https://www.who.int/health-topics/coronavirus#tab=tab_1

⁶⁸ WHO Timeline - COVID-19. In: *World health organization* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.who.int/news/item/27-04-2020-who-timeline---covid-19>

⁶⁹ Coronavirus disease (COVID-19) pandemie. In: *World health organization* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.who.int/europe/emergencies/situations/covid-19>

⁷⁰ WHO Timeline - COVID-19. In: *World health organization* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.who.int/news/item/27-04-2020-who-timeline---covid-19>

⁷¹ COVID-19: Přehled aktuální situace v ČR. In: *Ministerstvo zdravotnictví České republiky* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/covid-19>

⁷² SLABÁ, Jitka. Vládní boj proti pandemii: přehled opatření vydaných v souvislosti s pandemií onemocnění COVID-19 v Česku v letech 2020 a 2021 [online]. 175-196 [cit. 2023-03-04]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/167607725/13005322q2_175-196.pdf/88d441f5-1b2c-42bd-a8cd-ab41cb0edfe7?version=1.1, 177.

povinné čtrnáctidenní karantény po návratu ze zahraničí. 14. března byly uzavřeny všechny maloobchody a služby. Následující den byl omezen volný pohyb (s výjimkou cestování do práce, na nákup, za lékařem nebo kvůli péči o blízkou osobu). Od 19. března platila také povinnost ochrany dýchacích cest mimo bydliště.⁷³

Vzhledem k zavedeným opatřením byl průběh jarní koronavirové vlny mírný a vláda tak již v květnu začala pozvolně rozvolňovat přijatá opatření – 11. května se otevřely vybrané maloobchody a služby a povolily se hromadné akce s účastí do 100 osob. 17. května skončil nouzový stav. K další vlně rozvolnění došlo 25. května, kdy se otevřely zbývající služby a navýšila se povolená účast na hromadných akcích na 300 osob. Byla také zrušena povinnost ochrany dýchacích cest ve venkovních prostorech při dodržení odstupu alespoň 2 metrů.⁷⁴ Povinnost nosit ochranu dýchacích cest ve vnitřních prostorech přetrvávala až do konce června. Přes léto bylo nutné nosit ochranu dýchacích cest pouze ve zdravotnických zařízeních.⁷⁵

27. července představil ministr zdravotnictví Adam Vojtěch systém tzv. semaforu, který měl odrážet epidemickou situaci v jednotlivých okresech Česka.⁷⁶ V průběhu léta začalo přibývat jedinců nakažených covidem-19 – nárůst nových případů byl ale podle odborníků způsoben důkladnějším testováním. Na začátku září tak byla obnovena povinnost nosit roušky ve vnitřních prostorech.⁷⁷ 21. září ministr zdravotnictví Vojtěch oznámil svou rezignaci a novým ministrem zdravotnictví se stal Roman Prymula.⁷⁸

Na začátku října byl z důvodu stále se zhoršující epidemické situace znovu vyhlášen nouzový stav, který byl následně prodlužován a trval až do poloviny dubna 2021. Byly omezeny hromadné akce na maximálně 10 osob a v okresech s nepříznivou epidemickou situací zavřeny školy. Omezila se otevírací doba v restauracích a hospodách i počet lidí sedících u jednoho stolu. V průběhu října byla zavedena další opatření – zavřely se vnitřní sportoviště, divadla a kina a další provozovny. V polovině října byly zavřeny všechny školy.⁷⁹ 21. října večer byl ministr zdravotnictví Prymula vyfocen v restauraci

⁷³ Vládní usnesení související s bojem proti epidemii - rok 2020. In: *Vláda České republiky* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii-koronaviru---rok-2020-186999/#brezen>

⁷⁴ Vládní usnesení související s bojem proti epidemii - rok 2020. In: *Vláda České republiky* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii-koronaviru---rok-2020-186999/#brezen>

⁷⁵ SLABÁ, Vládní boj proti pandemii, 181.

⁷⁶ Ministr zdravotnictví představil tzv. semafor s rizikem nákazy koronaviru pro Česko. Jak bude fungovat? [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://region.rozhlas.cz/ministr-zdravotnictvi-predstavil-tzv-semafor-s-rikem-nakazy-koronaviru-pro-8260725>

⁷⁷ Vládní usnesení související s bojem proti epidemii - rok 2020. In: *Vláda České republiky* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii-koronaviru---rok-2020-186999/#brezen>

⁷⁸ Ministrem zdravotnictví se stal epidemiolog Prymula. „Potřebujeme krizového manažera,“ řekl Babiš, [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/novym-ministrem-zdravotnictvi-bude-podle-premiera-roman-prymula-odpoledne-ho_2009211120_dok

⁷⁹ Vládní usnesení související s bojem proti epidemii - rok 2020. In: *Vláda České republiky* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii-koronaviru---rok-2020-186999/#brezen>

Rio's, která měla být zavřená, na tajné schůzce.⁸⁰ Snesla se na něj vlna kritiky a byl vyzván k rezignaci, což zpočátku odmítal. Nakonec ho odvolal premiér Andrej Babiš a na jeho post nastoupil Jan Blatný.⁸¹ Na konci října začal platit zákaz nočního vycházení.⁸²

Podzimní vlna epidemie vrcholila začátkem listopadu. 13. listopadu představil ministr zdravotnictví Blatný nový protiepidemický systém (PES).⁸³ V druhé polovině listopadu se vrátily vybrané skupiny žáků do škol. V prosinci se znovu otevřely obchody, ovšem se zhoršující se epidemickou situací vlada 23. prosince přistoupila k jejich opětovnému uzavření. Na konci roku 2020 se v Česku začalo očkovat proti covidu-19.⁸⁴

Do nového roku vstoupila Česká republika nepříliš šťastně – za první lednový týden mělo Česko v přepočtu na jeden milion obyvatel vůbec nejvyšší přírůstky na světě. Nárůsty nově nakažených signalizovaly třetí vlnu epidemie.⁸⁵ Nárůst nakažených byl způsoben britskou mutací koronaviru, která byla nakažlivější než původní varianta.⁸⁶ V polovině ledna 2021 byl spuštěn očkovací rezervační web pro seniory starší 80 let.⁸⁷

11. února 2021 Poslanecká sněmovna neprodloužila nouzový stav, na který byla navázána drtivá většina opatření proti šíření koronaviru.⁸⁸ Ve stejný den byly uzavřeny nákazou nejvíce postižené okresy Cheb, Sokolov a Turnov.⁸⁹ 14. února vlada na základě žádosti hejtmanů prodloužila nouzový stav o 14 dní.⁹⁰ Od 25. února byla zavedena

⁸⁰ Ve stínu „U Ria“. Prymula s Faltýnkem se sešli v doupěti mocných, [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ve-stinu-u-ria-prymula-s-faltynkem-se-sesli-v-doupeti-mocnych-125768>

⁸¹ Babiš navrhl odvolání Prymuly. Zeman se sejde s jeho kandidátem do vlády, [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/zeman-vymena-ministra-zdravotnictvi-babis-prymula.A201023_113602_domaci_kop

⁸² Vládní usnesení související s bojem proti epidemii - rok 2020. In: *Vlada České republiky* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii-koronaviru---rok-2020-186999/#brezen>

⁸³ Blatný ukázal systém PES. Česko je na nejhorším stupni, uvolňování počká [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/ministr-zdravotnictvi-jan-blatny-tiskova-konference-koronavirus-covid-19-pes-protiepidemicky-system.A201113_093502_domaci_knn

⁸⁴ Vládní usnesení související s bojem proti epidemii - rok 2020. In: *Vlada České republiky* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii-koronaviru---rok-2020-186999/#brezen>

⁸⁵ Česko znovu na špici. Více nových případů nemá za poslední týden nikdo na světě [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-cesko-znovu-na-spici-vice-novych-pripadu-nema-za-posledni-tyden-nikdo-na-svete-40346761>

⁸⁶ V Česku je britská mutace koronaviru, potvrdil to Státní zdravotní ústav, [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3256716-v-cesku-je-britska-mutace-koronaviru-potvrdil-statni-zdravotni-ustav>

⁸⁷ Jsou na řadě: Lidé nad 80 let se mohou hlásit na očkování. Jak na to?, [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-jsou-na-rade-lide-nad-80-let-se-od-zitra-mohou-hlasit-na-ockovani-jak-na-to-40347770>

⁸⁸ Sněmovna odmítla další prodloužení nouzového stavu, ten skončí s nedělí, [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3268154-zive-snemovna-jedna-o-nouzovem-stavu-pro-prodlouzeni-vlada-podporu-nema>

⁸⁹ Vládní usnesení související s bojem proti epidemii - rok 2021. In: *Vlada České republiky* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii---rok-2021-193536/>

⁹⁰ Vlada prodloužila na žádost hejtmanů nouzový stav. Trvat má od půlnoci do 28. února, [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/koronavirus-nouzovy-stav-jednani-vlady_2102141627_zuj

povinnost používat jako ochranu dýchacích cest respirátor třídy FFP2 nebo vyšší. Na konci února vyhlásila vláda tvrdý lockdown – od začátku března byl omezen pohyb osob jen v rámci okresu trvalého bydliště. Zavřely všechny školy i školky a zbytek dosud otevřených maloobchodů. Začalo povinné testování ve firmách s více než 50 zaměstnanci.⁹¹ 7. dubna byl z funkce ministra zdravotnictví odvolán Jan Blatný a byl nahrazen Petrem Arenbergerem.⁹²

12. dubna 2021 skončil nouzový stav a spolu s ním skončila i některá opatření – byl zrušen zákaz cest mezi okresy a nočního vycházení, žáci prvního stupně základních škol se za podmínky pravidelného testování vrátili do škol. Otevřely se také vybrané obchody. Další rozvolnění přišlo 3. května, kdy se otevřely vybrané služby. O týden později došlo k znovuotevření maloobchodů a obnovení rotační výuky druhých stupňů základních škol. 17. května se otevřely zahrádky restaurací a povolily se venkovní akce do 700 osob. 31. května se otevřely vnitřní prostory služeb. Vstup do všech služeb byl podmíněn negativním testem, potvrzením o očkování nebo prodělání nemoci.⁹³

25. května rezignoval ministr zdravotnictví Arenberger. Na post ministra zdravotnictví se vrátil Adam Vojtěch.⁹⁴ V červnu se navýšila kapacita kulturních akcí na 1000 lidí ve vnitřních prostorech a 2000 lidí ve venkovních prostorech. 1. července skončila povinnost ochrany dýchacích cest venku a testování ve firmách.⁹⁵

Na začátku září se museli žáci ve školách průběžně testovat. Počet omezení počtu osob na hromadných akcích byl zrušen.⁹⁶ V průběhu října se však epidemická situace v Česku výrazně zhoršila a vláda tak od 25. října nařídila povinnost ochrany dýchacích cest na pracovištích a hromadných akcích. Od 1. listopadu museli provozovatelé služeb kontrolovat u návštěvníků potvrzení o očkování, negativním testu nebo prodělání nemoci.⁹⁷ 22. listopadu přestaly platit antigenní i PCR testy jako potvrzení bezinfekčnosti.⁹⁸

25. listopadu vyhlásila vláda nouzový stav. Restaurace a bary musely zavírat ve 22

⁹¹ Vládní usnesení související s bojem proti epidemii - rok 2021. In: *Vláda České republiky* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii---rok-2021-193536/>

⁹² Prezident mě odvolal, je to politické rozhodnutí, řekl Blatný. Plaga zůstane, [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/blatny-konci-ve-funkci-ministra-zdravotnictvi-plaga-nakonec-zustane-149619>

⁹³ Vládní usnesení související s bojem proti epidemii - rok 2021. In: *Vláda České republiky* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii---rok-2021-193536/>

⁹⁴ 48 dní ministra Arenbergera. „Hasil“ nejasnosti kolem majetku, k odchodu ho prý přinutil mediální lynč, [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/petr-arenberger-ministr-zdravotnictvi-rezignace-odchod-andrej-babis_2105251627_dok

⁹⁵ Vládní usnesení související s bojem proti epidemii - rok 2021. In: *Vláda České republiky* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii---rok-2021-193536/>

⁹⁶ Ibid.

⁹⁷ Optimismus nevydržel. Česko čeká krizový scénář covidu, vrací se nošení respirátorů [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/optimismus-nevydrzel-cesko-kvuli-neockovanim-cka-krizovy-sc-r~a2f60fa431b111eca824ac1f6b220e8/>

⁹⁸ Přehledně: Co se mění od pondělí a kam už nemohou neočkovaní [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/prehledne-co-se-meni-od-pondeli-a-kam-nemohou-neockovani-181069>

hodin, omezil se maximální počet lidí na kulturních a sportovních akcích na 1000.⁹⁹ 10. prosince vydala vláda vyhlášku o povinném očkování pro lidi starší 60 let a vybrané profese.¹⁰⁰ 17. prosince 2021 byla jmenována vláda koalice Spolu a PirStan, která zvítězila v podzimních parlamentních volbách.¹⁰¹ Po Vánocích byla představena nová opatření zaměřená na omezení kontaktů mezi lidmi.¹⁰²

V lednu 2022 začala v Česku převažovat nová extrémně nakažlivá varianta koronaviru omikron.¹⁰³ Na konci měsíce počty nových případů denně atakovaly 60 tisíc.¹⁰⁴ Nejvyšší denní přírůstek nových případů covid-19 byl zaznamenán 1. února 2022.¹⁰⁵ Vláda proto zkrátila karanténu na pět dní. Dále zavedla povinné testování ve firmách a ve školách a zrušila povinné očkování proti covidu-19 zavedené předchozí vládou. V únoru byla zrušena povinnost prokazovat se potvrzením o očkování nebo prodělání covidu-19 ve všech službách a hromadných akcích.¹⁰⁶ V průběhu následujících měsíců byla postupně rozvolňována všechna protiepidemická opatření. 5. května 2022 skončil v Česku stav pandemické pohotovosti.¹⁰⁷

1.9. Dosavadní zpracování rámcování koronavirové pandemie v médiích

Tato kapitola se zabývá dosavadním zpracováním rámcování koronavirové pandemie v médiích – jak světových, tak českých. Analyzované studie poslouží jako inspirace pro samotný výzkum rámcování koronavirové pandemie v českých internetových médiích.

⁹⁹ Vládní usnesení související s bojem proti epidemii - rok 2021. In: *Vláda České republiky* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii---rok-2021-193536/>

¹⁰⁰ Zdravotníci, hasiči nebo policisté se musí povinně očkovat. Vyhláška je ve sbírce zákonů [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/povinne-ockovani-koronavirus-cesko-zdravotnici-hasici-policiste-lide-nad-60-let_2112101025_aur

¹⁰¹ Česko má novou vládu. Takto vypadá kabinet Petra Fialy [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-politika-cesko-ma-novou-vladu-takto-vypada-kabinet-petra-fialy-183675>

¹⁰² Vládní usnesení související s bojem proti epidemii - rok 2021. In: *Vláda České republiky* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii---rok-2021-193536/>

¹⁰³ V Česku převažuje koronavirus typu omikron BA.5. „Kraken“ zjištěn v pěti případech [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-v-cesku-prevazuje-koronavirus-typu-omikron-ba-5-kraken-zjisten-v-peti-pripadech-223843>

¹⁰⁴ COVID-19: Přehled aktuální situace v ČR. In: *Ministerstvo zdravotnictví ČR* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/covid-19?utm_source=general&utm_medium=widget&utm_campaign=covid-19

¹⁰⁵ Tři roky v krizi. Covid odstartoval víc než jen zdravotní problémy [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/fakta-tri-roky-v-krizi-cim-si-cesko-proslo-226785>

¹⁰⁶ Vládní usnesení související s bojem proti epidemii – rok 2022. In: *Vláda České republiky* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii-180608/>

¹⁰⁷ Poslední opatření proti covidu skončila, respirátory už nejsou nikde povinné [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/platna-nova-opatreni-covid-koronavirus/r~efe8232e0d2711eba6f6ac1f6b220ee8/>

Zatímco výzkum rámcování koronavirové pandemie v českých médiích je stále poměrně omezený, v mezinárodním prostředí již bylo provedeno velké množství analýz mapujících způsob, jakým média o pandemii informovala. Jednak se jedná o studie porovnávající rámcování pandemie v jednotlivých světových médiích, ale také studie zaměřující se na informování o pandemii v jednotlivých státech.

Výzkum rámcování pandemie covid-19 ve světových médiích shrnuje Ogbodo a kol. v článku *Communicating health crisis: a content analysis of global media framing of COVID-19*. Ve výzkumu byla zastoupena média ze všech kontinentů (New York Times, CNN, BBC, Daily Mail, Le Monde, Vatican News, People's Daily a The Punch). K pěti obecným rámcům stanoveným Semetkou a Valkenburgovou (konflikt, lidský zájem, ekonomické důsledky, morálnost a zodpovědnost) přidal Ogbodo v této studii ještě další dva rámce, a to strašení a naděje. Autoři zjistili, že rámcování pandemie covid-19 bylo téměř identické mezi všemi analyzovanými médii, a že se média podílela na zvýšení strachu mezi veřejností. Nejčastěji užívaným rámcem analyzovanými médii byl lidský zájem, následován strašením a ekonomickými důsledky. Výzkum této diplomové práce je koncipován obdobným způsobem tak, že k obecným rámcům jsou připojeny specifické rámce.

Sylvia Ndanu Mutua a Daniel Oloo Ong'ong'a ve svém článku *Online News Media Framing of COVID-19 Pandemic: Probing the Initial Phases of the Disease Outbreak in International Media* mapují reakce mezinárodního tisku na vypuknutí koronavirové pandemie. Mezi analyzovanými médii bylo zahrnuto BBC, CNN, Al-Jazeera a People's Daily. Autoři si stanovili 4 hlavní rámce (ekonomické následky, lidský zájem, odpovědnost a zdravotní závažnost), které následně hodnotili na základě toho, jestli daný článek vyznívá optimisticky, pesimisticky nebo neutrálně. Nejvíce pesimisticky o vypuknutí pandemie informovala BBC, naopak nejméně pesimisticky CNN. People's Daily byla nejvíce neutrální. Co se týče jednotlivých rámců, Al-Jazeera měla nejpočetnější články s rámcem ekonomických následků, CNN s lidským zájmem a People's Daily s rámcem odpovědnosti. Z článků analyzovaných médii vyvstala také další témata, jako například sinofobie, kriminální příběhy spojené s koronavirovou pandemií, dezinformace a fake-news a geopolitické a mezinárodní vztahy. Tento výzkum byl inspirací pro zahrnutí proměnné vyznění článků do této diplomové práce.

William Poirier, Catherine Ouellet, Marc-Antoine Rancourt, Justine Bécharde a Yannick Dufresne se v článku *(Un)covering the COVID-19 Pandemic: Framing Analysis of the Crisis in Canada* zabývají rámcováním koronavirové pandemie v kanadských médiích. Analyzovaných bylo celkem 12 mediálních zdrojů s největší průměrnou čteností v Kanadě (jak anglická, tak frankofonní média). Pozornost byla zaměřena na titulní stránky jednotlivých médií. Měsíc po vypuknutí pandemie se téma spojené s onemocněním covid-19 objevovalo v 65 % článcích. Rámce, které vyplynuly z analýzy článků v médiích byly ekonomická krize, vypuknutí v Číně, úpadek Západu, zdravotní krize, společenský vliv a pomoc Kanadčanům. Zpočátku byl kladen důraz na rámec vypuknutí v Číně a pomoc Kanadčanům, postupem času převážil rámec zdravotní a ekonomické krize. Nejčastěji užívaným rámcem byla zdravotní krize. Anglická média užívala více rámec společenský

vliv a vypuknutí v Číně, zatímco frankofonní média užívala více rámec ekonomické krize pomoc Kanadánům. Dále autoři věnovali pozornost rámcům užívanými jednotlivými médii. Při prezentaci výsledků výzkumu této diplomové práce posloužil tento výzkum jako potřebný zdroj.

V českém prostředí byly v souvislosti s mediální prezentací koronavirové pandemie publikovány *Analýza reprezentace tématu pandemie sars-cov-2 ve zpravodajství a publicistice ČRo Plus a ČRo Radiožurnál a Agenda COVID 19 v referování zpravodajství a publicistiky ČRo Plus a ČRo Radiožurnál*, které ve vymezeném časovém období ověřovaly, zdali Český rozhlas při svém vysílání postupoval v souladu s předpisy veřejnoprávního média. Autoři analýzy došli ke zjištění, že tématu covid-19 se věnovaly tři čtvrtiny pořadů. Téma pandemie se stalo zcela dominantním a ostatní témata byla prezentována spíše okrajově, a i témata nesouvisející s onemocněním covid-19 byla často rámcována tímto tématem.¹⁰⁸ Zatímco ve zpravodajských relacích Český rozhlas informoval převážně o jednotlivých opatřeních a statistických informacích, v publicistických pořadech byly podrobněji rozebírány dopady epidemie v různých oblastech života.¹⁰⁹

Obdobné analýzy byly provedeny i pro Českou televizi – *Analýza mediální reprezentace tématu covid-19 a vyhlášení nouzového stavu* a také *Srovnávací analýza zpravodajských pořadů Události ČT a vybraných zahraničních relací k intenzitě medializace onemocnění covid-19*. Závěrem analýz bylo zjištění, že Česká televize nabídla široké spektrum perspektiv na téma koronaviru (zdravotnické, politické, ekonomické atd.). Přitom se ale stále držela neutrální a nestranné prezentace informací. Informovala veřejnost o aktuálních opatřeních a stala se tak klíčovým zdrojem informací.¹¹⁰ V březnu a dubnu 2020 se koronaviru věnovalo okolo 90 % prostoru ve vysílání.¹¹¹

Analýza alarmingu ve zpravodajství o covidu-19 se zabývala mediálním pokrytím koronavirové pandemie v hlavních zpravodajských relacích České televize, stanice Radiožurnál Českého rozhlasu, TV Nova a Prima FTV. Nejvíce prostoru věnovaly tématu spojeným s onemocněním covid-19 Události ČT, které se nejvíce zabývaly také dopady epidemie na průběh senátních a krajských voleb. Údaje o počtech nově nakažených, hospitalizovaných a zemřelých získaly nejvíce pozornosti v Televizních novinách TV Nova. Zpravodajská relace ČRo Radiožurnálu věnovala nejvíce pozornosti opatřením proti šíření nemoci covid-19. Zpravodajství TV Nova a Prima FTV používalo nejčastěji

¹⁰⁸ SEDLÁKOVÁ, Renata. Analýza reprezentace tématu pandemie sars-cov-2 ve zpravodajství a publicistice ČRo Plus a ČRo Radiožurnál, [online], 2021 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z:

<https://rada.rozhlas.cz/sites/default/files/documents/c504156f6d51ee5e1291dd20525de194.pdf>, 21-22.

¹⁰⁹ HEROT, Pavel, Věra BARTALOSOVÁ a Iveta HAVLÍČKOVÁ. Agenda COVID 19 v referování zpravodajství a publicistiky ČRo Plus a ČRo Radiožurnál [online]. 1-60 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: <https://rada.rozhlas.cz/sites/default/files/documents/d02fdff9c27ff3cfc77e903951768d73.pdf>, 55.

¹¹⁰ TRAMPOTA, Tomáš a Tereza KLABÍKOVÁ RÁBOVÁ. Analýza mediální reprezentace tématu covid-19 a vyhlášení nouzového stavu [online]. 2020 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: <https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1877.pdf?v=1>

¹¹¹ HEROT, Pavel. Srovnávací analýza zpravodajských pořadů Události ČT a vybraných zahraničních relací k intenzitě medializace onemocnění covid-19 [online]. 2020 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: <https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1881.pdf?v=1>

konfliktní rámování a zdůrazňovalo sporné momenty, rozdílné názory nebo střety mezi aktéry. Zpravodajství TV Nova také často rámcovalo příspěvky v kontextu ekonomických dopadů. Události ČT využívalo nejčastěji rámcování lidskými příběhy.¹¹²

Zajímavým počinem je projekt *Covid-19 Infodemie*. Již ze samotného názvu projektu vyplývá jeho hlavní téma, jímž je informační přetížení v době pandemie. Na tomto projektu se podíleli vědci z různých vědních oborů (sociálních i přírodních věd), kteří se snažili zmapovat infodemii v českém prostředí. Cílem projektu je jednak kultivovat konzumaci informací širokou veřejností, ale hlavně samotný přístup novinářů k nakládání s informacemi. Jednotlivé výstupy jsou publikovány na webu www.infomore.cz a v knize COVID-19 infodemie.

V současné době se především na internetu vyskytuje ohromné množství nekompletních informací, což situaci ztěžuje, stejně tak jako nízká zdravotní a mediální gramotnost Čechů. Právě na možné negativní důsledky nízké mediální a zdravotní gramotnosti veřejnosti upozorňuje Václav Moravec, který se na projektu také podílí.¹¹³ Novináři dle Moravce nejsou schopni správně pracovat s lékařskými termíny a zasazovat je do širšího kontextu. Novinářská etika v oblasti zdraví také není dostatečně rozvinuta. Novináři by se tak měli v této oblasti dále vzdělávat. Politici by měli více naslouchat odborníkům. Moravec také varuje před šířením dezinformací v souvislosti s pandemií covid-19, ke které mimo jiné přispěla i absence vládní komunikační strategie.¹¹⁴

V souvislosti s nemocí covid-19 byly v českých internetových médiích nejčastěji zmiňovány vojenské metafory (boj s koronavirem, oběti koronaviru, koronavirus zasáhl atd.). Tyto metafory jsou hojně užívány i na ostatní společensky závažná rizika (boj s obezitou, oběti autonehod apod.). Výrazy jako např. koronavirus útočí, válka nebo bitva s koronavirem jsou užívány v médiích méně často. Další hojně užívanou metaforou byla první linie a hrdina/hrdinové (zejména v souvislosti se zdravotníky).

Nejvíce vojenských metafor se vyskytovalo na webu lidovky.cz, blesk.cz, eurozpravy.cz, iDNES.cz a Seznam zprávy.¹¹⁵ Koncem roku 2020 se začalo v médiích objevovat čím dál tím více téma očkování. Nejčastěji zmiňovanou značkou vakcíny byl Pfizer/BioNTech, poté Astra Zeneca a Moderna. Nejvíce negativních zmínek měla v médiích Astra Zeneca, která byla spojována s vedlejšími účinky (krevní sraženiny).¹¹⁶ Výrazně medializovaná byla skupina neočkovaných, většinou zastoupení tzv. antivaxery (odmítači vakcín), a to především skrze organizované demonstrace proti očkování a

¹¹² HEROT, Pavel, Vlastimil NEČAS a Věra BARTALOSOVÁ. *Analýza alarmingu ve zpravodajství o covidu-19* [online]. 1-25 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z:

<https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1879.pdf?v=1>

¹¹³ ČÁSLAVSKÁ, Veronika. Václav Moravec o infodemii v České republice: reportáž z diskuze. *Centrum pro lidská práva* [online], 9.8.2021 [cit. 2023-04-17]. Dostupné z:

<https://www.centrumlidskaprava.cz/vaclav-moravec-o-infodemii-v-ceske-republice-reportaz-z-diskuze>

¹¹⁴ Ibid.

¹¹⁵ *Vojenské výrazy spojované s koronavirem* [online]. 2020 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z:

<https://www.infomore.cz/res/file/analzy/20201210-vojenske-vyrazy/20201210-vojenske-vyrazy.pdf>

¹¹⁶ *Očkování proti COVID-19 v českých médiích* [online]. 2021 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z:

<https://www.infomore.cz/res/file/analzy/20210518-ockovani/20210518-ockovani.pdf>

protikoronavirovým opatřením.¹¹⁷

2. Výzkumná část

2.1. Výzkumná metoda

Základní výzkumnou metodou práce je kvantitativní obsahová analýza. Tato metoda byla definována americkým sociologem Bernardem Berelsonem v roce 1952.¹¹⁸ Umožňuje analyzovat velké množství dat v delším časovém horizontu, které lze zobecnit pro celou populaci.¹¹⁹ Množství informací o daném tématu je však omezené. Kvantitativní data jsou označována za data tvrdá a mají často numerický charakter nebo jsou na čísla převoditelná.¹²⁰ Výsledky kvantitativního výzkumu představují statistické údaje, které se dají snadno znázornit v tabulkách nebo grafech.¹²¹ Postup kvantitativní analýzy se řídí následujícími kroky:¹²²

1. Formulace výzkumné otázky/hypotézy
2. Definice výběrového souboru
3. Výběr vzorku z výzkumného souboru
4. Výběr a definice jednotky měření
5. Určení kategorií obsahu k analýze
6. Stanovení systému kvantifikace
7. Provedení pilotního výzkumu
8. Kódování obsahů
9. Analýza dat
10. Sestavení výsledků a jejich interpretace

Správně provedený kvantitativní výzkum by měl být reliabilní (tedy intersubjektivně ověřitelný) a přenositelný. Mezi limity kvantitativní analýzy patří absence vysvětlení zjištění jevů¹²³ a nízká validita dat, jelikož tato metoda výrazně redukuje

¹¹⁷ Mediální analýza Očkování versus Neočkování [online]. 2021 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: <https://www.infomore.cz/res/file/analyzy/20210924-ockovani-vs-neockovani/20210924-ockovani-vs-neockovani.pdf>

¹¹⁸ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. Metody výzkumu médií [online]. Praha: Portál, 2010 [cit. 2023-05-04]. ISBN 978-80-262-0260-8. Dostupné z: <https://web-p-ebsohost.com.czproxy.is.cuni.cz/ehost/ebookviewer/ebook/bmx1YmtfXzE2Mzk5MjhX0FO0?sid=e7fd3b2d-7e3e-4ce4-ab60-da16ad66e525@redis&vid=0&format=EB&rid=1>, 103.

¹¹⁹ SCHERER, Helmut. Analýza mediálních obsahů ve významu politické komunikace. In: Analýza obsahu mediálních sdělení. 2. Praha: Karolinum, 2011, s. 29-50. ISBN 97880-246-1980-4, 29-30.

¹²⁰ SEDLÁKOVÁ, Renáta. Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80247-3568-9, 51-55.

¹²¹ SCHERER, Analýza mediálních obsahů ve významu politické komunikace, 29-30.

¹²² WIMMER, Roger D. a Joseph R. DOMINICK. *Mass media research: an introduction*. 8. vydání. Belmont: Thomson, Wadsworth, 2006. ISBN 0-534-64718-9, 160.

¹²³ TRAMPOTA, VOJTĚCHOVSKÁ, Metody výzkumu médií, 103-104.

zkoumanou oblast a výsledek tedy může být do jisté míry zkreslený.¹²⁴

2.2. Výzkumné cíle a otázky

Výzkum začíná stanovením cílů, kterých chce výzkumník docílit.¹²⁵ Diplomová práce si klade za cíle:

1. identifikovat a popsat rámce, které vybraná česká zpravodajská média užívala v souvislosti s koronavirovou pandemií v analyzovaném období
2. zjistit, jak se užívání rámců odlišuje mezi jednotlivými médii
3. zjistit, jak se užívání rámců odlišuje v průběhu času
4. popsat využití sekuritizačního rámce v textech
5. popsat využití válečných metafor v textech
6. charakterizovat vyznění a příznakovost článků

Výzkumný cíl je následně jasně definován pomocí výzkumných otázek (pokud zkoumáme novou neprozkoumanou oblast) či hypotéz (když navazujeme na předchozí výzkumy). Ty představují jakýsi návod pro výzkumníka, na co by se měl v analyzovaných obsazích zaměřovat.¹²⁶

VO1: „Jaká byla tematická agenda analyzovaných článků?“

Při analýze textů budou sledována témata, kterými se články zabývají. Předem bylo stanoveno šest témat, která vzešla z předvýzkumu:

- Epidemiologické téma – články obsahující informace o vývoji epidemie, statistiky počtu nakažených, hospitalizovaných a mrtvých.
- Zdravotní téma – články o nemoci covidu-19, léčbě, testování a očkování.
- Politické téma – informace o aktivitách politických subjektů (protiepidemická opatření, nouzový stav atd..).
- Ekonomické téma – dopady pandemie na ekonomiku, ekonomické problémy jedinců nebo firem.
- Společenské téma – dopady pandemie na jednotlivce, skupiny i celou společnost.
- Ostatní téma

¹²⁴ DISMAN, Miroslav. Jak se vyrábí sociologická znalost [online]. 2. vydání. Praha: Karolinum, 2014 [cit. 2023-07-29]. ISBN 978-80-246-2619-2. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/e-kniha/jak-se-vyrabi-sociologicka-znalost-1374212/>, 298.

¹²⁵ TRAMPOTA, VOJTĚCHOVSKÁ, Metody výzkumu médií, 104.

¹²⁶ Ibid.

VO2: „Jaké rámce analyzovaná média užívala v souvislosti s pandemií covid-19?“

V analýze bude pracováno s předem danými obecnými rámci stanovenými Semetkovou a Valkenburgovou (rámec konfliktu, lidského zájmu, ekonomických důsledků, morálních hodnot a odpovědnosti)¹²⁷ a specifickými rámci vymezenými v rámci předvýzkumu (strach, ohrožení, omezení, nejistota, akce, pomoc, naděje, dopady). Inspirací pro jejich pojmenování byly závěry výzkumu Danové a Rauppové.¹²⁸

- Konflikt – demonstruje rozdíly v postojích jednotlivců, skupin nebo vlád a neshody v názorech jednotlivců i skupin
- Lidský zájem – klade důraz na emoce a dramatickosti a danou událost personalizuje pomocí individuálního lidského příběhu
- Ekonomické důsledky – zdůrazňuje dopad pandemie na ekonomiku, ekonomické dopady pandemie na jednotlivce, skupiny a společnost
- Morální hodnoty – vykresluje událost v kontextu morálních a náboženských pravidel a obsahuje morální poselství
- Odpovědnost – připisuje zodpovědnost za danou událost určitému jednotlivci nebo skupině
- Strach – vyjadřuje obavy z onemocnění covid-19 a jeho dopadů
- Ohrožení – popisuje riziko, které onemocnění představuje
- Omezení – představuje zásah do osobního života i chodu společnosti způsobený koronavirovou pandemií a okolnostmi s ní spojenými
- Nejistota – prezentuje onemocnění covid-19 jako nový a neznámý problém
- Akce – popisuje jednání cílené na zamezení šíření viru (vládní opatření, iniciativy jedinců či skupin).
- Pomoc – demonstruje snahu o pomoc jedinci nebo skupině učiněnou jednotlivcem, skupinou nebo státem
- Naděje – má za cíl uklidnit čtenáře s odkazem na pozitivní aspekty, jakými je například rozvolnění nebo očkování
- Dopady – popisuje vliv koronavirové pandemie na životy jednotlivců, společnosti, ale také na ekonomiku, politiku a další oblasti života

VO3: „Jaké rozdíly byly v rámcich užívaných jednotlivými médii?“

Z důvodu odlišného zaměření analyzovaných médií (levicová, pravicová, seriózní, bulvární) se očekává i odlišné užívání rámců. Důraz bude proto kladen právě na rozdíly v užívání rámců mezi jednotlivými médii.

¹²⁷ SEMETKO, VALKENBURG. Framing European Politics, 93.

¹²⁸ DAN, RAUPP. A systematic review of frames in news reporting of health risks, 212.

VO4: „Jak se rámce vyvíjely v průběhu času?“

Při analýze bude kladen důraz na rozdílné užívání rámců v průběhu času. Očekává se, že užívání rámců jednotlivými médii se proměňovalo v závislosti na aktuální situaci.

VO5: „Jak často byl v člancích užíván sekuritizační rámec? Jaká média ho nejvíce užívala a jak se proměňovalo jeho užívání v čase?“

Při analýze mediálních textů bude zaměřena pozornost na výskyt sekuritizačního rámce, který vykresluje onemocnění covid-19 jako bezpečnostní hrozbu s cílem užívat mimořádné politické kompetence a legitimizovat je před veřejností.¹²⁹ Důraz bude kladen na rozdíly v užívání sekuritizačního rámce mezi jednotlivými médii a v průběhu času.

Dále budou články se sekuritizačním rámcem rozděleny na základě typů rámců určených Benfordem a Snowem, které v procesu sekuritizace figurují nejčastěji a interpretují hrozbu odlišným způsobem. Jde o:¹³⁰

- Diagnostický sekuritizační rámec – definuje a vysvětluje situaci a připisuje nějakému aktérovi zodpovědnost za danou krizi
- Prognostický sekuritizační rámec – obsahuje návrh strategie k řešení krize
- Motivační sekuritizační rámec – obsahuje výzvu ke změně situace

VO6: „Jak často byly v textech užívány válečné metafory? Jaká média je nejvíce užívala a jak se proměňovalo jeho užívání v čase?“

Při analýze mediálních textů bude zaměřena pozornost na výskyt válečných metafor užívaných v souvislosti s onemocněním covid-19 v jednotlivých médiích v průběhu času. Východiskem budou závěry Benzimanova výzkumu, představené v teoretické části práce, který identifikoval následující válečné rámce a narativy:¹³¹

- přirovnávání pandemie k válce
- izolace jako projev vlastenectví
- označení lékařů za hrdiny
- slib plánu, jak „válku“ vyhrát
- vyzdvihování způsobu překonání „války“ oproti ostatním státům
- virus jako společný nepřítel, proti kterému musí národ společně bojovat
- dopady pandemie spojené s válkou (chaos, zhoršování situace, oběti atd.)

¹²⁹ BUZAN, WEAVER, DE WILDE. Bezpečnost: nový rámec pro analýzu, 24

¹³⁰ BENFORD, Robert D. a David A. SNOW. Framing Processes and Social Movements: An Overview and Assessment. *Annual review of sociology* [online]. 2000, 26(1), 611-639 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://web.p.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=aa730ddd-0619-4c77-ad72-2d341290f98f%40redis>, 615-617.

¹³¹ BENZIMAN, *Winning” the “Battle” and “Beating” the COVID-19 “Enemy”*, 253.

VO7: „Jaké bylo vyznění a příznakovost článků?“

Při analýze mediálních textů bude zaměřena pozornost na vyznění a příznakovost článků. Vyznění článků bude rozděleno na pozitivní, neutrální a negativní.

U příznakovosti budou rozlišovány alarmující, zklidňující a ambivalentní zprávy. Při vymezení jednotlivých definicí a operacionalizaci vycházím z diplomové práce Blanky Kudrnové a článku Vastermana a Ruigroka.

Alarmující zpráva klade důraz na rizika a nebezpečí, varování před nárůstem případů nákazy. Počty nových případů, těžkých případů, hospitalizací a úmrtí jsou pravidelně aktualizovány. Virus je vykreslován jako extrémně nakažlivý a nebezpečný, stejně tak důsledky pro veřejnost jsou popisovány jako velmi vážné.¹³² V alarmujících článcích jsou užívány emocionální a negativní výrazy (hrozba, katastrofa, zabiják, děsit, udeřit, trpět, vraždit atd.) a extrémní adjektiva (dramatický, radikální, mimořádný, alarmující atd.).¹³³

Naopak zklidňující zpráva dává rizika spojená s daným onemocněním do širších souvislostí, zdůrazňuje účinnost zavedených opatření, připravenost zdravotního systému nebo úspěchy dosažené v boji proti šíření nemoci. Je očividná snaha o zmírnění obav veřejnosti. Mezi zklidňující výpovědi se řadí i spojování vyšších rizik nákazy a horšího průběhu onemocnění se specifickými okolnostmi jako je vyšší věk, zhoršený zdravotní stav, zdravotní komplikace (vysoký krevní tlak, cukrovka, obezita,..). Jsou vyvraceny mýty a zavádějící nebo dokonce lživé zprávy.¹³⁴

Neutrální zpráva obsahuje buď oba typy příznakovosti (alarmující i zklidňující) nebo je její vyznění neurčité.¹³⁵

2.3. Definice základního a výběrového souboru

Po formulaci výzkumných otázek následuje definice základního souboru. Základní soubor pro analýzu představují česká zpravodajská tištěná a internetová média. Z důvodu rozsahu základního vzorku v kvantitativním výzkumu není výzkumník schopen jej zkoumat celý. Proto je definován jen určitý vzorek – tzv. výběrový soubor jednotek.¹³⁶

Zredukování základního souboru na výběrový soubor s sebou nese riziko zkreslení informací. Aby se tomu zamezilo, je vzorek zvolen takovým způsobem, aby byl co nejvíce reprezentativní. Struktura vzorku by měla být co nejvíce podobná struktuře základního

¹³² VASTERMAN, RUIGROK. Pandemic alarm in the Dutch media, 441.

¹³³ KUDRNOVÁ, Blanka. Mediální konstrukce zdravotního rizika v českém prostředí na příkladu viru zika. Praha, 2017. 85 s. Diplomová práce (Mgr.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Vlastimil Nečas, Ph.D.

¹³⁴ VASTERMAN, RUIGROK. Pandemic alarm in the Dutch media, 442.

¹³⁵ Ibid.

¹³⁶ DISMAN, Jak se vyrábí sociologická znalost, 93.

souboru.¹³⁷ Pro tento výzkum byla proto zvolena metoda vícestupňového stratifikovaného náhodného výběru.¹³⁸

Jako analyzované období byl určen interval mezi 1.3.2020 až 28.2.2022. Za počátek analyzovaného období bylo zvolen datum, kdy Ministerstvo zdravotnictví ohlásilo první případ nakaženého covidem-19 na území České republiky. Zpracováním více než 12 kalendářních měsíců se eliminuje případný vliv sezónnosti. Toto období bylo rozděleno do celkem osmi kvartálů a v každém z nich byl náhodně zvolen den (pomocí náhodného generátoru random.org).

- 1Q 1.3. – 31.5.2020
- 2Q 1.6. – 31.8.2020
- 3Q 1.9. – 30.11.2020
- 4Q 1.12.2020 – 28.2.2021
- 5Q 1.3. – 31.5.2021
- 6Q 1.6. – 31.8.2021
- 7Q 1.9. – 30.11.2021
- 8Q 1.12.2021 – 28.2.2022

Dále byla vybrána tři tištěná média s největším prodaným nákladem a tři nejnavštěvovanější internetová média ve zvoleném období.

V roce 2020 mezi tištěná média s největším prodaným nákladem patřil deník Blesk, MF DNES a Právo.

Obrázek č. 1: Čtenost a prodaný náklad tištěných médií v roce 2020

	Čtenost	PN
Blesk	731 000	148 625
MF DNES	466 000	95 377
Právo	200 000	58 640

Zdroj: Základní výsledky čtenosti za rok 2020, Unie vydavatelů,
<http://www.unievydavatelu.cz/gallery/files/Zaklrocniidata2020.pdf>

V roce 2021 se mezi nejprodávanější tištěná média zařadil ještě deník Sport, který však svým obsahem neodpovídá zaměření této práce.

¹³⁷ DISMAN, Jak se vyrábí sociologická znalost, 93.

¹³⁸ Ibid, 97.

Obrázek č. 2: Čtenost a prodaný náklad tištěných médií v roce 2021

	Čtenost	PN
Blesk	685 000	133 731
MF DNES	447 000	87 541
Sport	184 000	22 006
Právo	182 000	54 416

Zdroj: Základní výsledky titulů za rok 2021, Unie vydavatelů, http://www.unievydavatelu.cz/gallery/files/2022_02_10%20-%20UV%20-%20Zakladni%20vysledky%20MEDIA%20PROJEKTU%20-%20rocn%C3%AD%20data%202021.pdf

V prvních dvou měsících roku 2022, které jsou zahrnuty v analyzovaném vzorku, byla nejprodávanější tištěná média stejná jako v roce 2021.¹³⁹ Za celé analyzované období tedy patřila mezi nejčtenější média Blesk, Mladá fronta DNES a Právo, a proto budou zvolena do výběrového souboru.

Internetová média byla vybrána na základě největší návštěvnosti ve zkoumaných letech. Vyřazeny byly internetové verze tištěných médií (Novinky.cz, iDnes.cz, Blesk.cz atd.), internetové portály televizních a rádiových stanic (Nova.cz, iPrima.cz, iRozhlas, čt24.cz). Po zohlednění těchto pravidel byly pro analýzu zvoleny zpravodajské servery Seznamzprávy, Aktuálně a Forum24.¹⁴⁰

Výběrový soubor tohoto výzkumu tedy obsahuje tematicky relevantní zpravodajské články publikované v domácích a zahraničních rubrikách tištěných deníků Blesk, Mladá fronta DNES a Právo a online médií Seznamzprávy, Aktuálně a Forum24.

Nejdříve byl proveden předvýzkum pro náhodný týden (5. - 11.4.2020). V databázi Newton Media Search byly na základě klíčových slov vyhledány všechny články v analyzovaných médiích v daném týdnu a byla provedena jejich analýza.

Analyzovány byly zpravodajské články, které se alespoň z části zabývaly tématem covidu-19, koronavirové pandemie nebo očkování. Z analýzy byly vyřazeny duplicitní články a rozhovory. Výsledný výběrový soubor obsahuje 634 článků.

Základní jednotkou byl zvolen jeden zpravodajský příspěvek. Jednotlivé vlastnosti jednotek nejsou pozorovatelné samy o sobě. Proto jsou jako ukazatele indikující přítomnost dané vlastnosti užívány proměnné.¹⁴¹ Pro účely výzkumu byla vyhotovena kódovací kniha, která obsahuje jednotlivé proměnné, jejich hodnoty a definice.

¹³⁹ Základní výsledky čtenosti titulů za 2. čtvrtletí 2021 až 1. čtvrtletí 2022 [online]. 2022 [cit. 2023-05-20]. Dostupné z: http://www.unievydavatelu.cz/gallery/files/2022_05_19%20-%20Zakl_vysl.pdf

¹⁴⁰ Online data. Netmonitor, <https://rating.gemius.com/cz/tree/82>

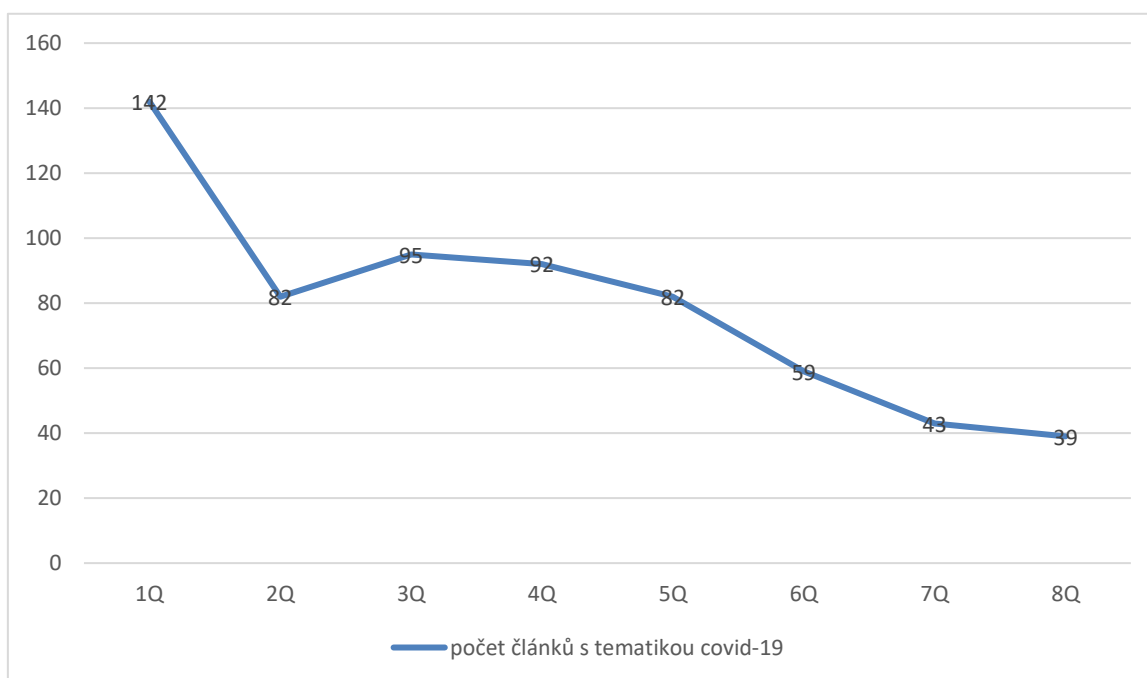
¹⁴¹ RABUŠIC, Ladislav, Petr SOUKUP a Petr MAREŠ. *Statistická analýza sociálněvědních dat (prostřednictvím SPSS)* [online]. 2. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2019 [cit. 2023-07-29]. ISBN 978-80-210-9247-1. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/e-kniha/statisticka-analyza-socialnevednich-dat-prostrednictvim-spss-1382300/>, 32

3 Analytická část

3.1. Základní charakteristiky vzorku

Zkoumaný vzorek obsahoval celkem 634 jednotek. Jednoznačně nejvíce článků s tematikou covidu-19 bylo ve vybraných médiích zveřejněno v prvním analyzovaném období (142, tj. 22,4 % všech článků), kdy se v Česku začala objevovat nákaza onemocněním covid-19. V druhém a pátém kvartálu bylo publikováno 82 článků souvisejících s koronavirovou pandemií. Ve třetím zkoumaném období bylo zveřejněno 95 tematicky relevantních článků. Ve čtvrtém kvartálu bylo publikováno 92 článků s tematikou covidu-19. V posledních třech kvartálech počet článků souvisejících s koronavirovou pandemií soustavně klesal – v šestém kvartálu vyšlo 59 článků, v sedmém kvartálu 43 článků a v posledním kvartálu 39 článků souvisejících s koronavirovou pandemií.

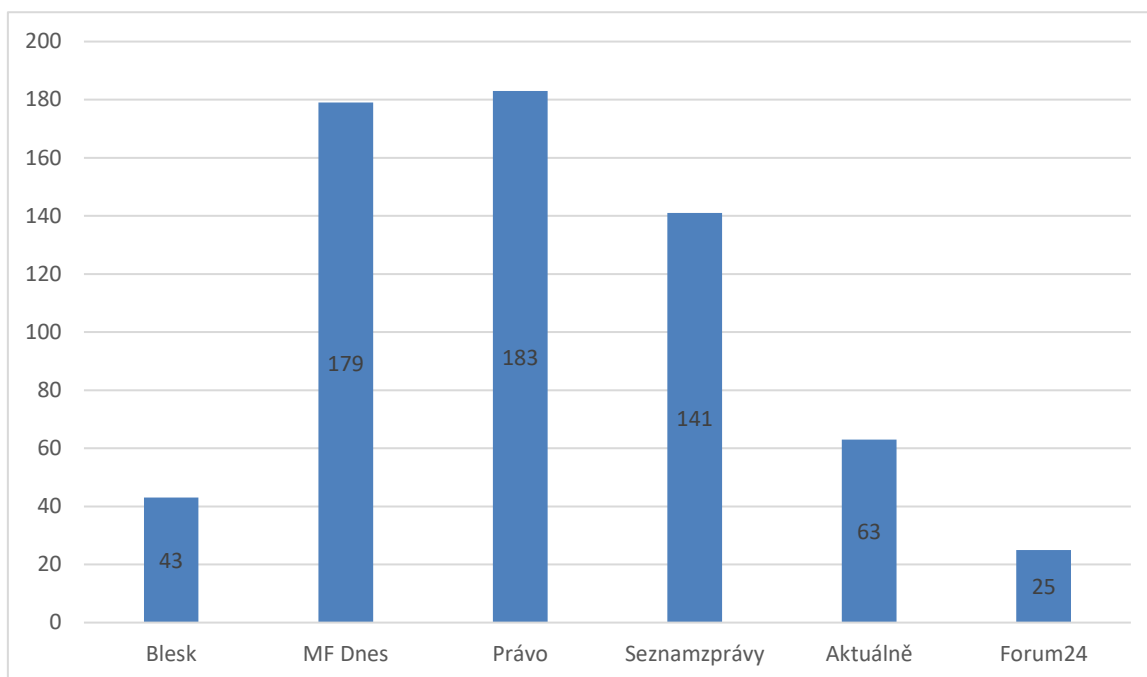
Graf č. 1: Vývoj mediálního pokrytí pandemie covid-19 v čase

Základ: 634 článků

Nejvíce článků s tematikou covidu-19 v analyzovaném období zveřejnily deníky Právo (183, tj. 28,9 % všech článků) a Mladá fronta DNES (179, tj. 28,2 % všech článků). Dále v počtu publikovaných článků následovaly zpravodajské weby Seznamzprávy (141), Aktuálně (63) a deník Blesk (43). Nejméně článků o covidu-19 zveřejnil internetový zpravodajský server Forum24 (25).

Graf č. 2: Počet článků s tematikou covid-19 zveřejněných jednotlivými médii

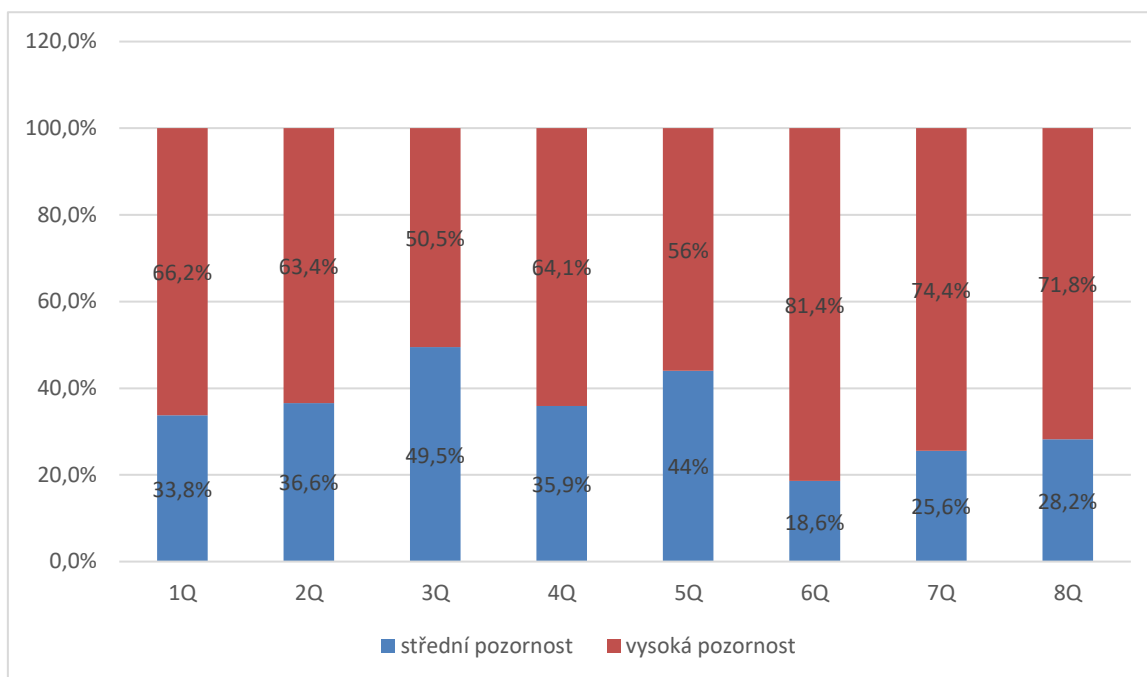
Základ: 634 článků

U analyzovaných jednotek bylo sledováno celkem 25 proměnných – datum vydání článku, médium, míra mediální pozornosti, rubrika, dominantní téma, typ rámcování, obecné a specifické rámce, výskyt sekuritizačního rámce, příznakovost, výskyt válečných metafor a vyznění článku.

První analyzovanou proměnnou byla míra pozornosti, kterou média v člancích věnovala covidu-19. Vysoká mediální pozornost byla kódována v tom případě, kdy bylo onemocnění covid-19 hlavním tématem článku. V případě, že se článek věnoval alespoň z části tématu spojeným s pandemií covid-19, byla kódována střední mediální pozornost.

Největší mediální pozornost věnovala média covidu-19 v šestém analyzovaném období (81,4 %). Následoval sedmý kvartál, kde byl covid-19 hlavním tématem v 74,4 % článků. V posledním analyzovaném období vyšlo 71,8 % článků s vysokou pozorností věnovanou covidu-19. V prvním analyzovaném období bylo publikováno 66,2 % článků, ve kterých figuroval covid-19 jako hlavní téma. Následoval čtvrtý kvartál, ve kterém bylo publikováno 64,1 % článků s vysokou pozorností věnovanou covidu-19. Ve druhém kvartálu byla vysoká míra mediální pozornosti covidu-19 věnována v 63,4 % případů. V pátém analyzovaném období se covidu-19 z většiny věnovalo 56 % článků. Nejméně článků s covidem-19 jako hlavním tématem bylo zveřejněno ve třetím kvartálu (50,5 %).

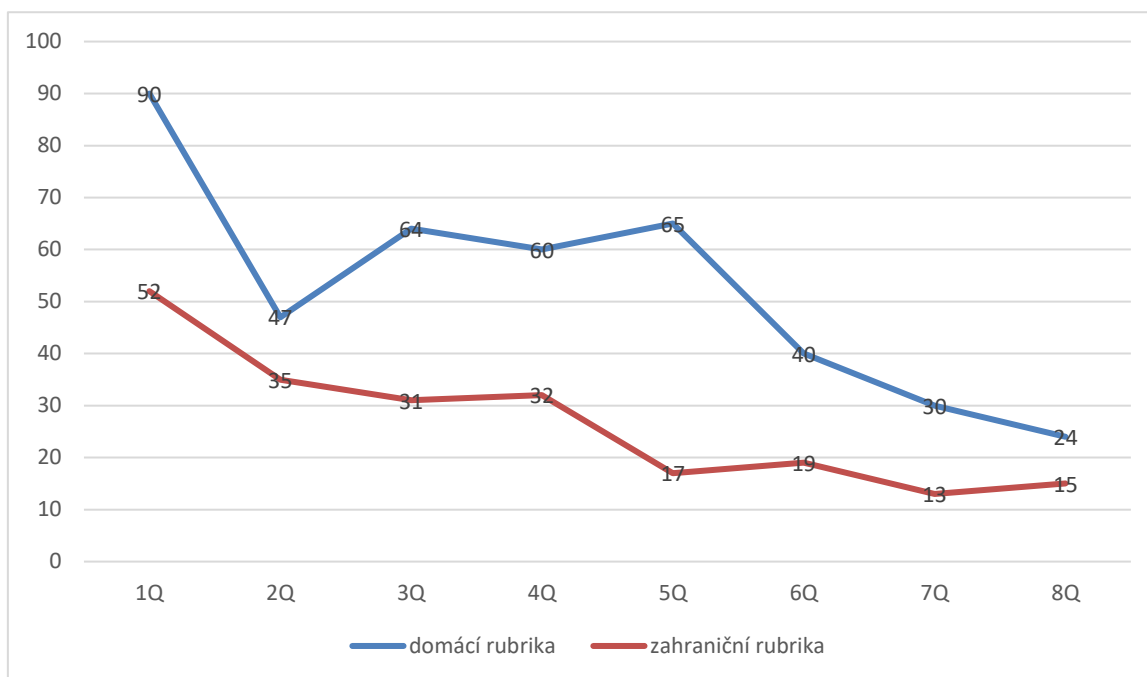
Graf č. 3: Míra pozornosti věnovaná covidu-19 v analyzovaných obdobích

Základ: 634 článků

Další zkoumanou proměnnou bylo zaměření zpráv na domácí nebo zahraniční témata. Z míry vlivu covidu-19 na životy lidí v České republice se dalo předpokládat, že budou převládat zprávy týkající se dění v tuzemsku. A také tomu tak bylo – v průběhu celého analyzovaného období představovalo domácí zpravodajství 66,25 % všech článků. Zahraniční zprávy tvořily 33,75 % všech článků.

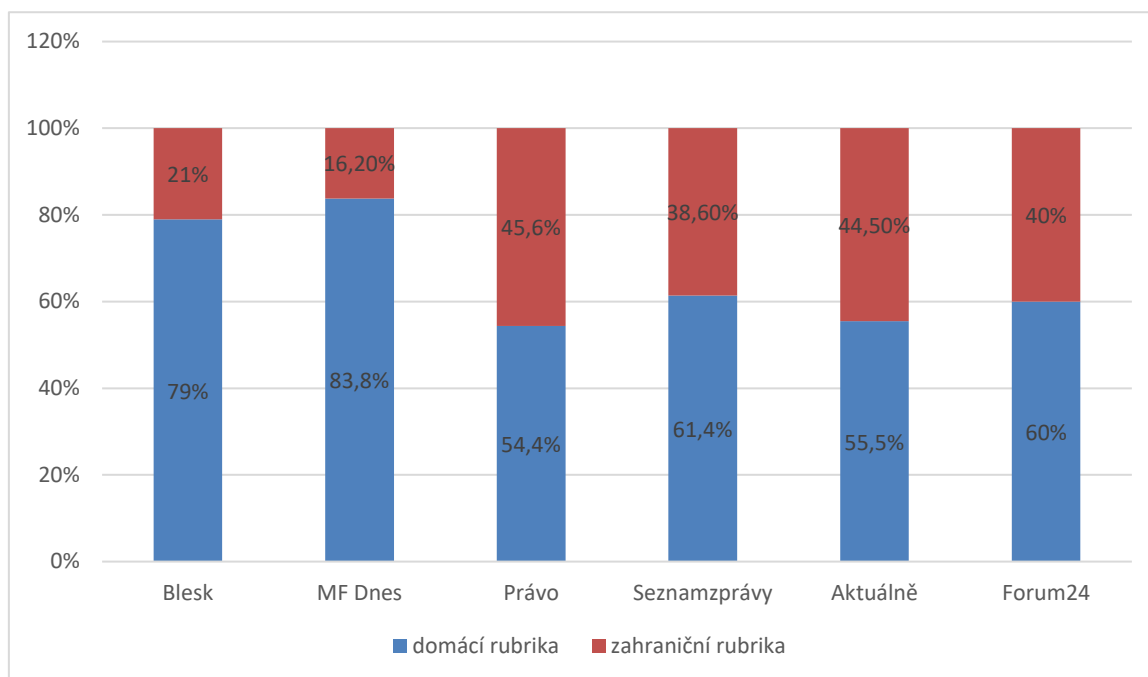
Graf č. 4: Vývoj počtu domácích a zahraničních zpráv o covidu-19

Základ: 634 článků

U všech médií převažovaly také zprávy z domova – nejvíce u Mladé fronty DNES, kde články s domácí tematikou představovaly 83,8 % všech analyzovaných textů. Domácí zpravodajství také výrazně převažovalo u deníku Blesk, kde tvořilo 79 % všech zveřejněných zpráv o covidu-19. Seznamzprávy publikovaly v analyzovaném období 61,4 % zpráv s domácí tematikou. V článcích online média Forum24 převažovala domácí témata z 60 %. Články serveru Aktuálně a deníku Právo měly poměrně vyváženou domácí a zahraniční agendu – Aktuálně zveřejnilo 55,5 % zpráv s domácí tematikou, Právo 54,4 %.

Graf č. 5: Zastoupení domácího a zahraničního zpravodajství u jednotlivých médií

Základ: 634 článků

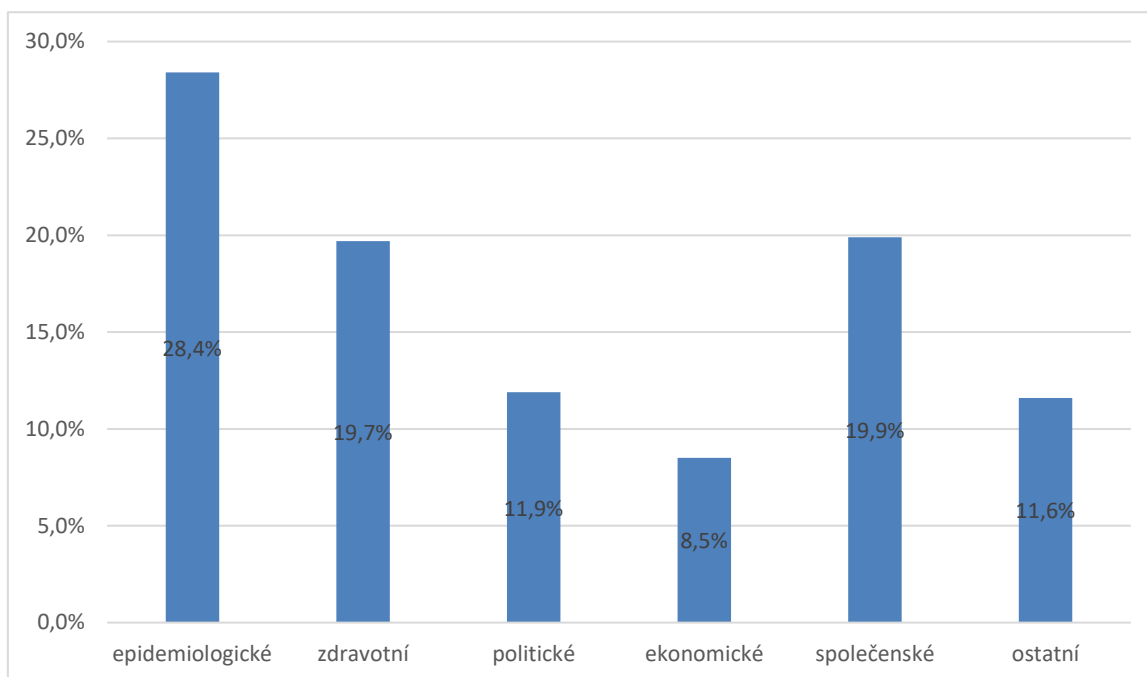
3.2. Tematická agenda článků

VO1: „Jaká byla tematická agenda analyzovaných článků?“

Při analýze textů byla sledována témata, kterými se články zabývají. Pod epidemiologické téma byly zařazeny všechny články obsahující informace o vývoji epidemie, statistiky počtu nakažených, hospitalizovaných a mrtvých. Zdravotní téma zahrnuje články o nemoci covidu-19, léčbě, testování a očkování. Informace o aktivitách politických subjektů (protiepidemiologická opatření, nouzový stav atd..) spadají pod téma politické. Pod ekonomické téma jsou zahrnuty dopady pandemie na ekonomiku, ale i ekonomické problémy jedinců nebo firem. Společenské téma obsahuje dopady pandemie na jednotlivce, skupiny i celou společnost. Jakákoliv jiná témata byla kódována jako ostatní témata.

V celém analyzovaném období v člancích dominovalo epidemiologické téma (28,4 %), následovalo téma společenské (19,9 %), zdravotní (19,7 %), politické (11,9 %) a ostatní témata (11,6 %). Nejméně se v člancích vyskytovalo téma ekonomické (8,5 %). Tyto statistiky korespondují s tím, co veřejnost nejvíce zajímalo – průběh pandemie, dopady na jejich životy a zdraví – a bylo proto nejvíce reflektováno v médiích.

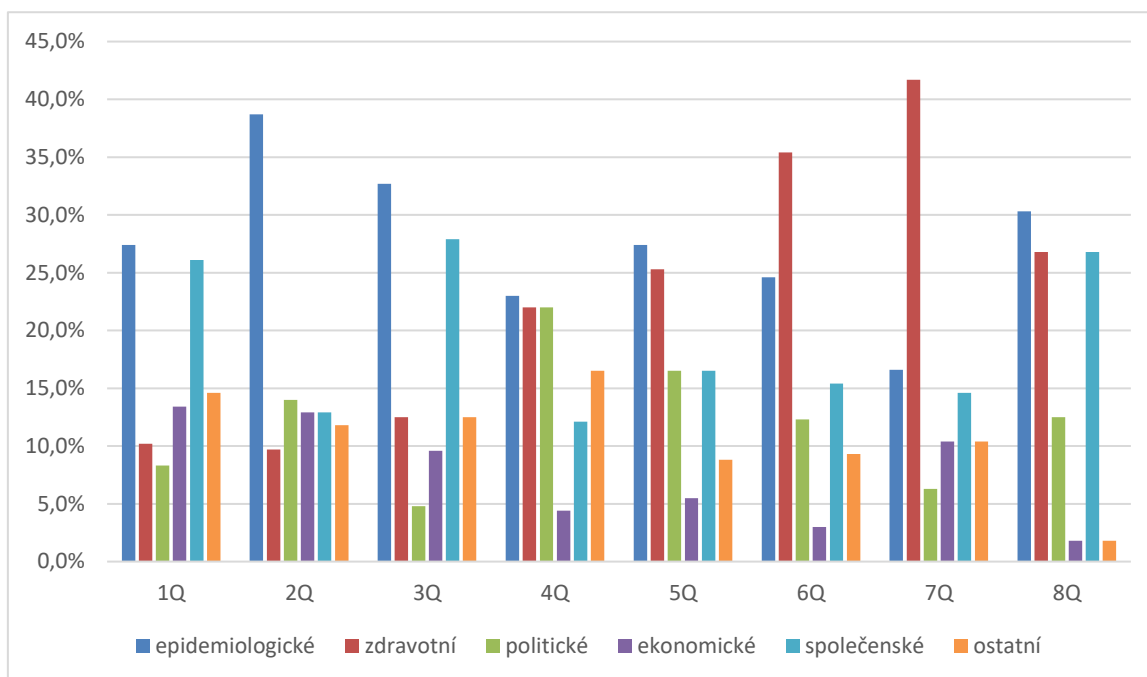
Graf č. 6: Celková tematická agenda

Základ: 634 článků

V prvním analyzovaném období převažovala témata epidemiologická (27,4 %) a společenská (26,1 %) – v článcích byly zveřejňovány statistiky o nově nakažených a zemřelých a popisovány dopady, jaké pandemie měla na širokou veřejnost. Ve druhém, třetím a osmém období dominovala epidemiologická témata – ve druhém kvartálu představovala 38,7 % všech témat, ve třetím kvartálu tvořila 32,7 % a v osmém kvartálu 30,4 %. Ve čtvrtém analyzovaném období se nejvíce článků zaměřovalo na epidemiologická (23 %), zdravotní a politická témata (22 %). V pátém kvartálu převažovala opět epidemiologická témata (27,5 %), ale často se vyskytovala i zdravotní témata (25,3 %). Zdravotní témata dominovala i v šestém a sedmém analyzovaném období – v šestém kvartálu představovala 35,4 % všech témat článků, v sedmém 41,7 %.

Graf č. 7: Tematická agenda článků v čase

Základ: 634 článků

Co se týče tematického zaměření jednotlivých médií, v článcích Mladé fronty DNES a Seznamzpráv výrazně převažovala epidemiologická témata – u MF DNES tvořila 32 % všech témat článků, u Seznamzpráv 28,7 %.

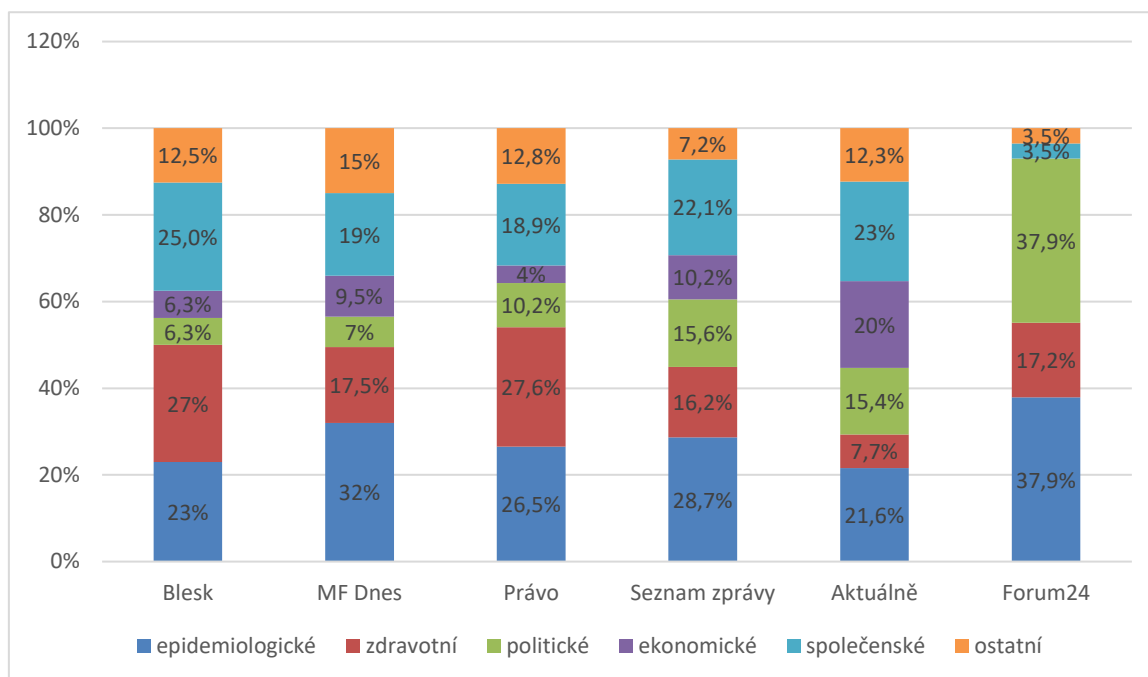
Deník Blesk nejčastěji zveřejňoval články se zdravotní tematikou (27 %), po které vzápětí následovala témata společenská (25 %) a epidemiologická (22,9 %).

Články v deníku Právo se nejčastěji zabývaly zdravotními (27,6 %) nebo epidemiologickými tématy (26,5 %).

Aktuálně nejvíce publikovalo články se společenskou tematikou (23 %), následováno epidemiologickými (21,6 %) a ekonomickými tématy (20 %).

V článcích Forum24 tvořily většinu článků epidemiologická a politická témata (37,9 %).

Graf č. 8: Tematická agenda jednotlivých médií

Základ: 634 článků

3.3. Rámcování koronavirové pandemie

VO2: „Jaké rámce analyzovaná média užívala v souvislosti s pandemií covid-19?“

Při analýze mediálních textů bylo sledováno 13 rámců - 5 obecných a 8 specifických rámců. Celkem bylo v článcích identifikováno 2182 rámců. Mimo to byla ještě pozornost zaměřena na typ rámcování (podle Iyengarovy typologie).

Nejdříve bude interpretován výskyt obecných a specifických rámců v analyzovaných textech. Nejčastěji se ve zpravodajských textech vyskytovaly rámce omezení a akce. Rámec omezení ilustruje zásah do osobního života i chodu společnosti způsobený koronavirovou pandemií a okolnostmi s ní spojenými. Tento rámec byl v článcích zaznamenán v 347 případech (15,9 % všech identifikovaných rámců).

„Česko má na začínajících letních olympijských hrách v Tokiu druhý pozitivní případ mezi sportovci. Nakaženým je stolní tenista Pavel Širuček. Nemůže proto při své premiéře na hrách nastoupit do turnaje.“¹⁴²

Pod rámcem akce, který se v článcích vyskytoval také v 347 případech (15,9 % všech identifikovaných rámců), jsou zahrnuty veškeré kroky cílené na zamezení šíření viru (vládní opatření, iniciativy jedinců či skupin).

¹⁴² Česká výprava v Tokiu má čtvrtého nakaženého, znovu jde o sportovce [online]. [cit. 2023-07-20]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ceska-vyprava-v-tokiu-hlasi-ctvrteho-nakazeneho-znovu-jde-o-sportovce-170231>

„V jihomadaarském městě Kiskunhalas postavili za dva a půl týdne mobilní epidemiologickou nemocnici, kterou v sobotu navštívil premiér Viktor Orbán.“¹⁴³

Jako další rámec byl v textech 332krát kódován rámec dopadů (15,2 % všech rámců), který představuje vliv koronavirové pandemie na životy jednotlivců, společnosti, ale také na ekonomiku, politiku a další oblasti života.

„Nedostatek cizinců v Česku dopadl i na mnoho živnostníků, kteří pracují jen na sebe. Jmenovitě třeba na průvodce, kteří začali kvůli dění ve světě o klienty přicházet už několik týdnů před uzavřením hranic. A situace se pro ně od té doby jen zhoršovala.“¹⁴⁴

Rámec odpovědnosti byl v analyzovaných textech užít v 258 případech (11,8 % všech rámců). Připisuje zodpovědnost za danou událost určitému jednotlivci nebo skupině.¹⁴⁵

„Pražští kriminalisté ze speciálního protiextremistického odboru obvinili z šíření poplašné zprávy pražskou lékařku Ivetu Křížovou. Za to, že na internetu, ale i v dopise určeném řadě veřejných činitelů, šířila, že lidé po očkování proti covidu hromadně umírají a jde o ‚vákinační holokaust‘.“¹⁴⁶

Následoval rámec ekonomických důsledků, který se ve zkoumaných článcích vyskytoval v 136 případech (6,2 % všech rámců). Pod tento rámec spadají veškeré záležitosti spojené s dopadem pandemie na ekonomiku, ale i ekonomické dopady jednotlivce, skupiny a společnost.¹⁴⁷

„Irská nízkonákladová letecká společnost Ryanair Holdings se v prvním finančním čtvrtletí, které skončilo 30. června, propadla do ztráty 185 milionů eur (téměř pět miliard Kč) po zisku 243 milionů eur před rokem.“¹⁴⁸

Pod rámec konfliktu, který byl v textech identifikován ve 129 případech (5,9 % všech rámců), spadají rozdíly v postojích jednotlivců, skupin nebo vlád a neshody v názorech jednotlivců i skupin.¹⁴⁹

„Do brazilského parlamentu v úterý dorazil další návrh požadující zahájení procesu odvolání prezidenta Jaira Bolsonaro kvůli jeho lehkovážnému přístupu k **pandemii covidu-19**, celkem jich už parlament dostal na šest desítek. Podle deníku El País sílí i demonstrace proti Bolsonarovi a do ulic vychází už i řada jeho někdejších příznivců.“¹⁵⁰

¹⁴³ Postavili nemocnici za dva a půl týdne, *Právo*, 14.4.2020, str. 8

¹⁴⁴ Byli závislí na cizincích. Ted' jsou čeští podnikatelé na pokraji krachu a bez nadějí [online]. [cit. 2023-07-20]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/byli-zavisli-na-cizincich-ted-jsou-podnikatele-na-kraji-krac/r~41b875ae78c811ea8b230cc47ab5f122/>

¹⁴⁵ SEMETKO, VALKENBURG. Framing European Politics, 96.

¹⁴⁶ Obvinili lékařku. Šířila lži o očkování, *Právo*, 21.7.2021, str. 4

¹⁴⁷ SEMETKO, VALKENBURG. Framing European Politics, 96.

¹⁴⁸ Ryanair se kvůli koronaviru propadl do ztráty až pět miliard korun. Aerolinky se bojí druhé vlny [online]. [cit. 2023-07-20]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/ryanair-se-kvuli-koronaviru-propadl-do-ztraty-az-pet-miliard/r~3dfd79f6cfde11ea95caac1f6b220ee8/>

¹⁴⁹ SEMETKO, VALKENBURG. Framing European Politics, 95.

¹⁵⁰ V Brazílii sílí kritika prezidenta Bolsonaro kvůli jeho postoji k pandemii [online]. [cit. 2023-07-20]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/v-brazilii-sili-kritika-prezidenta-bolsonara-kvuli-jeho-post/r~90da3f70608811eba7deac1f6b220ee8/>

Rámec pomoci se objevil v 124 člancích (5,7 % celku). Představuje jakoukoliv snahu o pomoc jedinci nebo skupině účinnou jednotlivcem, skupinou nebo státem.

„Sama sice patří mezi nejvíce ohrožené koronavirem, přesto se snaží v této nelehké době pomáhat druhým! Herečka Jitka Molavcová, která před několika dny oslavila 70. narozeniny, chodí několikrát týdně na nákupy lidem ze svého okolí.“¹⁵¹

Rámec lidského zájmu, který se v člancích vyskytoval 116krát (v 5,3 % všech případů), klade důraz na emoce a dramaticnost a danou událost personalizuje pomocí individuálního lidského příběhu.¹⁵²

„Několikatýdenní intenzivní péče týmu Všeobecné fakultní nemocnice v Praze triapadesátiletému muži zachránila život. ‚Všem lidem, co mi tu pomáhají, bych chtěl vzkázat, že jim hrozně moc děkuji. Obdivuji, jak tu lékaři a sestry dennodenně nastavují svůj krk. Přitom vědí, jak je to nakažlivé, mají rodiny, děti a stejně pomáhají,‘ říká 53letý Robert, jediný pacient v ČR s covid-19 léčený experimentálním lékem Remdesivir.“¹⁵³

Rámec naděje se v objevil v 107 člancích (4,9 % případů). Má za cíl uklidnit čtenáře s odkazem na pozitivní aspekty, jakými je například rozvolnění nebo očkování.

*„Právě **očkování** a vakcína, v jejímž vývoji je daleko kromě Pfizeru i britská AstraZeneca, by mohly znamenat konec epidemie či její výrazné zpomalení.“¹⁵⁴*

„Začíná být vidět světlo na konci tunelu, na pořadu dne je opatrné rozvolňování a mluví se o postupném návratu k normálu.“¹⁵⁵

Rámec nejistoty se v analyzovaném vzorku objevil celkem 96krát (4,4 % všech rámců). Prezentuje onemocnění covid-19 jako nový a neznámý problém.

„Nejen fotbalisté a hokejisté šetří. Nižší mzdy kvůli koronaviru mají také volejbalisté nebo házenkáři. Sportovní kluby však hlavně znepokojují nejisté vyhlídky na příští sezonu.“¹⁵⁶

Riziko, které onemocnění představuje, si můžeme představit pod rámcem ohrožení – tento rámec se objevil v 91 člancích (4,2 % celku).

„Covid-19 není jen respirační porucha,‘ řekl LA Times kardiolog z Yaleovy univerzity Harlan Krumholz. ‚Může poškodit srdce, játra, ledviny, mozek i endokrinní systém či oběhovou soustavu.“¹⁵⁷

¹⁵¹ Nakupují teď seniorům!, *Blesk*, 14.4.2020, str. 13

¹⁵² SEMETKO, VALKENBURG. Framing European Politics, 95-96.

¹⁵³ *Taxikář s covid-19, který těsně unikl smrti: Děkuji lékařům i sestřím, jste andělé* [online]. [cit. 2023-07-20]. Dostupné z: <https://video.aktualne.cz/z-domova/taxikar-s-covid-19-ktery-tesne-unikl-smrti-dekuji-lekarum-i/r~b5121a467e7711ea842f0cc47ab5f122/>

¹⁵⁴ Dvě třetiny Čechů odmítají očkování, *MF Dnes*, 27.7.2020, str. 1

¹⁵⁵ *Po návratu do kanceláře nebude práce stejná. Jak řídit lidi v nové době?* [online]. [cit. 2023-07-20]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/po-navratu-do-kancelare-nebude-prace-stejna-jak-ridit-lidi-v-nove-dobe-152942>

¹⁵⁶ Jak dál? Kluby trápí nejistota, *MF Dnes*, 14.4.2020, str. 14

¹⁵⁷ *Covid-19 může trvale poškodit orgány vyléčených. Neví se, jak moc* [online]. [cit. 2023-07-20]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/covid-19-muze-trvale-poskodit-organy-vylecenyh-nevi-se-jak-moc-99981>

Rámec morálních hodnot se v textech nacházel v 57 případech (2,6 % všech rámců). Vykresluje událost v kontextu morálních a náboženských pravidel a obsahuje morální poselství.¹⁵⁸

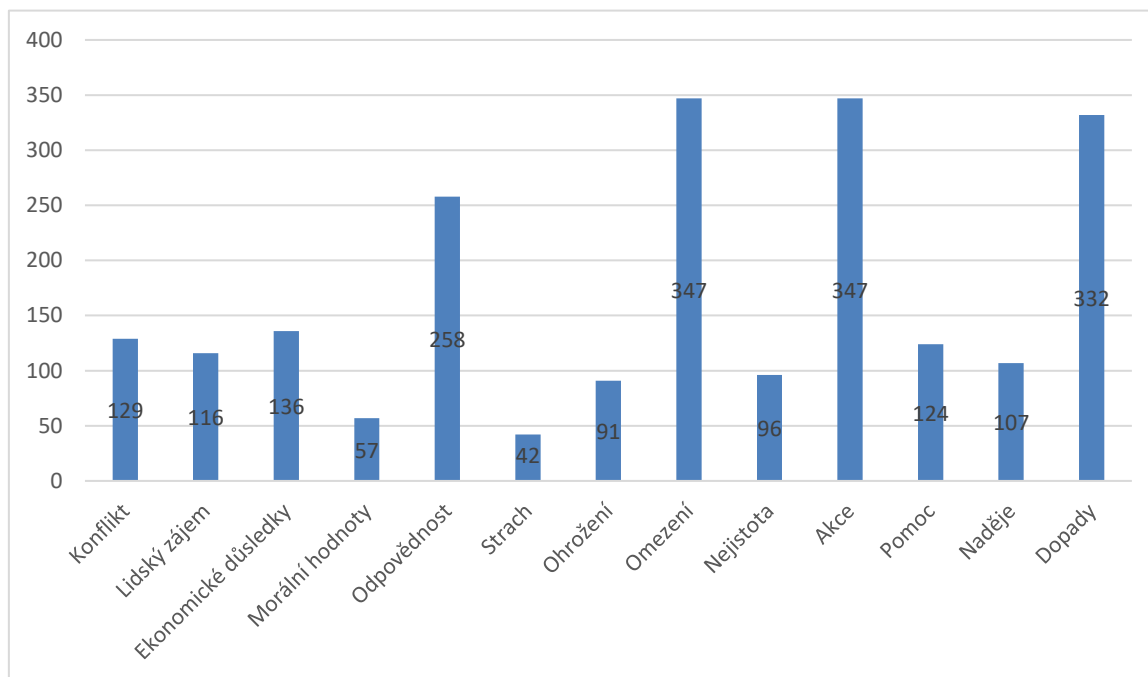
„Zároveň ale zdůrazňuje, že ani v této době není podle něj možné polevit v důsledném sledování veškerých kroků vlády. „Musíme mít pořád kritické oko, jestli se někde v pozadí neděje něco nekalého. Takže se nám před dvěma týdny povedlo upozornit veřejnost na to, že těsně po vyhlášení nouzového stavu, když tady byla urgentní potřeba respirátorů, roušek atd., tak do toho pan Babiš zařadil úplně mimořádně na jednání vlády zákon o evidenci skutečných majitelů, který měl zakrýt skutečného vlastníka Agrofertu,“ dodává Minář.“¹⁵⁹

Rámec strachu se v analyzovaných článcích vyskytoval nejméně často – jen ve 42 případech (1,9 % z celku). Vyjadřuje obavy z onemocnění covid-19 a jeho dopadů.

Češi ze strachu z druhé vlny pandemie nemoci Covid-19 berou lékárny útokem.¹⁶⁰

„Nejvíce se obávám, že se v olympijské vesnici začne virus šířit a následně dojde ke kontaktu s místními lidmi,“ vyhlásil přední japonský lékař Kendži Šibuja.“¹⁶¹

Graf č. 9: Četnost výskytu rámců

Základ: 2182 rámců

¹⁵⁸ SEMETKO, VALKENBURG. Framing European Politics, 96.

¹⁵⁹ Svědectví o životě v době nákazy: Minář z Milionu chviliek, šéf domova seniorů i lékař Pirk [online]. [cit. 2023-07-20]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/svedectvi-o-zivote-v-dobe-nakazy-minar-z-milionu-chvilek-sef-domova-senioru-i-lekar-pirk-99513>

¹⁶⁰ Češi už zase skupují roušky a dezinfekci, Blesk, 27.7.2020, str. 2

¹⁶¹ Akce kulový blesk, ale i obavy o tokijské hry, MF Dnes, 21.7.2021, str. 15

U obecných rámců byla pozornost zaměřena také na typ rámcování podle Iyengarovy typologie. Podle něj ve zpravodajství obecně převažuje epizodické rámcování, jelikož pracuje s konkrétními motivy, které jsou vhodné pro zpracování.¹⁶²

Kódovány byly buďto rámce epizodické (v případě, že se článek zabýval konkrétní událostí) nebo tematické (pokud byla v článku popisovaná událost zasazena do kontextu a byly představeny příčiny i důsledky). V některých případech nešel typ rámce určit, a proto byl kódován jako „nelze určit“.

U analyzovaných článků převažovalo tematické rámcování, které se objevovalo v 50,5 % článků.

„Paralyzované přístavy jsou zatím posledním příkladem toho, jak nový koronavirus komplikuje produkci a distribuci potravin po světě. Zablokované dopravní uzly, nemocní pracovníci, omezení vývozu a panické skupování - to vše přispělo k tomu, že lidé v obchodech vidí prázdné regály, i když zásob je dostatek. Cesta potravin od producentů na stůl spotřebitelů je spleť. Problémy v několika přístavech mohou vést k řetězové reakci a způsobit znepokojivé zpomalení dodávek. Například obilí vypěstované v Evropě může putovat do Indie, kde se z něj peče chléb nán, jenž se následně vyváží na americký trh.“¹⁶³

Epizodické rámcování se vyskytovalo v 43,2 % případech.

„Šestadvacetiletý muž na záchranné stanici v Hradci Králové kašlal a vyhrožoval policistům, že je nakazí nemocí covid-19.“¹⁶⁴

V 6,3 % článků nešel typ rámcování určit.

Tabulka č.1: Zastoupení typů obecných rámců

	Počet článků s daným rámcem	Procentuální zastoupení
Epizodický	274	43,2 %
Tematický	320	50,5 %
Nelze určit	40	6,3 %

Základ: 634 článků

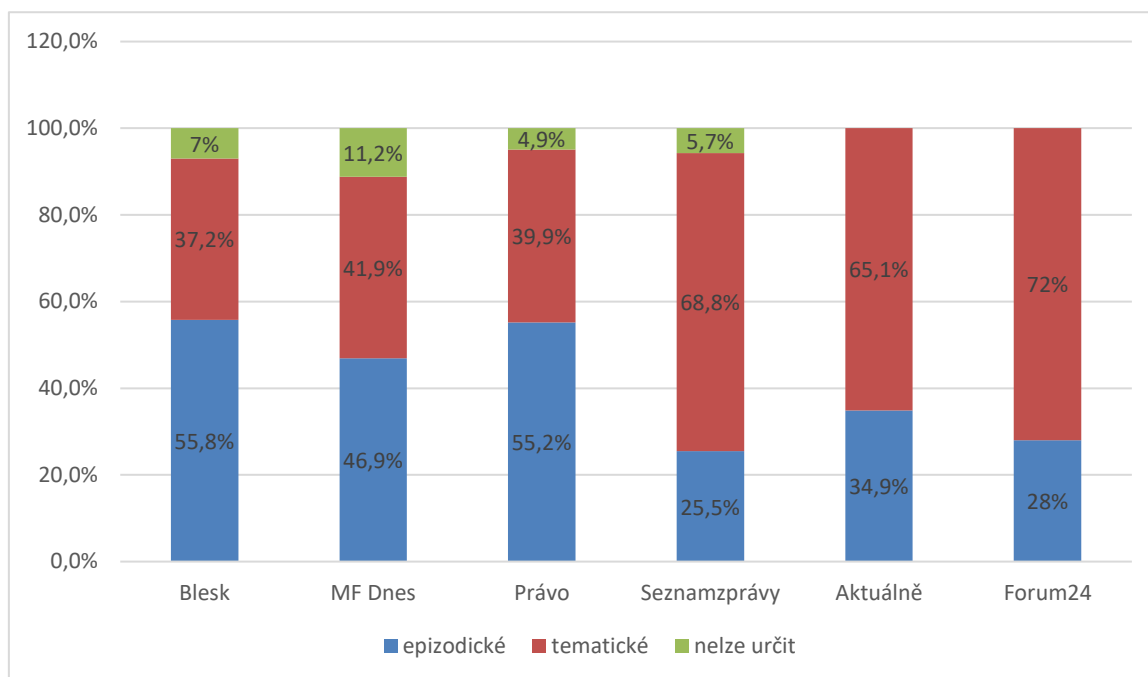
Při analýze typů rámcování u jednotlivých médií bylo zjištěno, že u tištěných médií převažovalo epizodické rámcování (51,6 %), zatímco u internetových médií bylo více článků rámcováno tematicky (68,1 %). Nejčastěji využíval epizodické rámcování Blesk (v 55,8 % článků) a Právo (v 55,2 % článků). Tematické rámcování se nejčastěji vyskytovalo v člancích Forum24 (v 72 % případů).

¹⁶² IYENGAR, Is anyone responsible? How television frames political issues, 2.

¹⁶³ Koronavirus dál zdržuje dodávky potravin po světě. Vážne export rýže i kávových bobů [online]. [cit. 2023-07-22]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/bloomberg-doprava-potravin-po-svete-se-notne-zkomplikovala/r-~ea22d2f87e5d11ea9d74ac1f6b220ee8/>

¹⁶⁴ Sejmul roušku, kašlal a vyhrožoval, MF DNES, 14.4.2020, str. 14

Graf č. 10: Typ rámcování v jednotlivých médiích

Základ: 634 článků

VO3: „Jaké rozdíly byly v rámcich užívaných jednotlivými médii?“

V článcích deníku Blesk se nejčastěji objevoval rámeček omezení (v 24 případech, tj. 58 %). Následoval rámeček dopadů (v 21 případech, tj. 48 %), odpovědnosti (v 17 případech, tj. 40 %) a lidského zájmu (v 14 případech, tj. 33 %).

„Moje měsíční cesta za novým poznáním na Maltě se proměnila v noční můru. Svě dny teď trávím zavřená v nevyklizeném pokoji po pozitivně testované slečně. V okně jsou mříže, a proto si tu člověk připadá jako ve vězení,“ popsala Češka Markéta.¹⁶⁵

V článcích Mladé fronty DNES se nejvíce často vyskytoval rámeček omezení (v 97 případech, tj. 54,2 %), akce (v 95 případech, tj. 53 %) a dopadů (v 90 případech, tj. 50,3 %).

„Vznikly v době, kdy Česku hrozil nejčernější scénář vývoje pandemie koronaviru, jaký dobře znají v Itálii nebo New Yorku. Tamní nemocnice nezvládaly postarat se o všechny nakažené, a tak někteří pacienti leželi na chodbách a v nejhorším případě umírali bez pomoci.“¹⁶⁶

V deníku Právo se nejvíce vyskytoval rámeček akce (ve 102 případech, tj. 55,7 %), omezení (v 88 případech, tj. 48 %), dopadů (v 84 případech, tj. 45,9 %) a odpovědnosti (v 75 případech, tj. 41 %).

„Každý by měl zvážit svá rozhodnutí, kam se vydá, co tam bude dělat a koho

¹⁶⁵ České a slovenské děti vězní na Maltě! ...a otrávil je jídlem, *Blesk*, 21.7.2021, str. 7

¹⁶⁶ Armádní vs. civilní špitál, *MF Dnes*, 16.11.2021, str.13

potká. *Ted' se jedná o rozhodnutí, která jsou doslova otázkou života a smrti, ' dodal Ghebreyesus.* ¹⁶⁷

Seznamzprávy využívaly ve svých článcích nejvíce rámce dopadů (v 92 případech, tj. 65,3 %), omezení (v 90 případech, tj. 63,8 %) a akce (v 81 případech, tj. 57,5 %).

„Nemocnice musely v polovině března nařízením ministerstva omezit poskytovanou péči jen na nezbytně nutná vyšetření a operace. Kvůli tomu přicházejí i o peníze. Odborníci na zdravotnictví varovali před tím, že větší škody než nemoc covid-19 může napáchat zanedbání péče o lidi s dalšími chorobami. ¹⁶⁸

V článcích Aktuálně se nejčastěji vyskytoval rámec dopadů (v 36 případech, tj. 57,1 %), omezení (v 35 případech, tj. 55,6 % článků), odpovědnosti (v 30 případech, tj. 47,6 %) a akce (v 30 případech, tj. 47,6 %).

„Americké a britské vakcíny výslovně zakázal ve svém projevu vůdce iránského režimu ajatolláh Alí Chameneí. Ten dokonce USA a Británii obvinil ze snahy covid-19 co nejvíce rozšířit po světě. ¹⁶⁹

Forum24 využívalo nejvíce rámců odpovědnosti (v 17 případech, tj. 68 %), omezení (ve 13 případech, tj. 52 %) a akce (ve 12 případech, tj. 48 %).

„A považuji za nehorázné, pokud lidé, kteří demonstrují například proti očkování, se označují Davidovou žlutou hvězdou. Je to vyjádření nekonečné neúcty k tomu, co lidé označení touto hvězdou zažívali, ' řekl. ¹⁷⁰

Ve všech analyzovaných médiích se často vyskytoval rámec omezení. V pěti médiích se vyskytoval často rámec dopadů (s výjimkou Forum24). Další často se vyskytující se rámcem byl rámec akce a odpovědnosti. Blesk jako jediný z analyzovaných médií hodně využíval rámce lidského zájmu. V textech ze zpravodajského serveru Forum24.cz se nejčastěji ze všech médií vyskytoval rámec odpovědnosti.

VO4: „Jak se rámce vyvíjely v průběhu času?“

Nejvíce rámců bylo identifikováno v prvním analyzovaném období (607, tj. 27,8% všech rámců). Následoval třetí kvartál s 339 rámcí (15,5 % z celkového počtu rámců) v druhém a čtvrtém období se vyskytovalo shodně 277 rámců v obou případech (12,7 % všech rámců), v pátém kvartálu bylo nakódováno 276 rámců (12,65 % celkového počtu

¹⁶⁷ Ve 37 zemích padly rekordy v počtu nakažených, *Právo*, 27.7.2020, str. 1

¹⁶⁸ *Ministr Vojtěch: Nemocnice mohou obnovovat běžnou péči o pacienty* [online]. [cit. 2023-07-22]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ministr-vojtech-nemocnice-mohou-obnovovat-beznou-pecci-o-pacienty-100101>

¹⁶⁹ *Vakcíny a politika: Ukrajina nechce ruskou, Írán americkou. Srbsko bere všechny* [online]. [cit. 2023-07-22]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/vakciny-a-politika-ukrajina-nechce-ruskou-iran-americkou-srb/r~672fbab25fcd11eb8b230cc47ab5f122/>

¹⁷⁰ *Považuji za nehorázné, že se demonstranti proti očkování označují Davidovou hvězdou, řekl Vystrčil* [online]. [cit. 2023-07-22]. Dostupné z: <https://www.forum24.cz/povazuji-za-nehorazne-ze-se-demonstranti-proti-ockovani-oznacuji-davidovou-hvezdou-rekl-vystrcil>

rámců). S postupem pandemie počet rámců klesal – v šestém analyzovaném období se vyskytovalo 173 rámců (7,9 % všech rámců), v osmém kvartálu 121 rámců (5,5 % celkového počtu rámců) a nejméně rámců bylo zaznamenáno v sedmém analyzovaném období (112, tj. 5,1 % celku).

V prvním analyzovaném období (březen – květen 2020) rámce v člancích odrážely tehdejší dění – v Česku se objevily první případy, na které vláda reagovala vyhlášením nejrůznějších protiepidemických opatření a začaly se projevovat první dopady krize. I proto v člancích převažovaly rámce dopadů (v 99 případech, tj. 69,7 %), akce (v 94 případech, tj. 66,2 %) a omezení (v 92 případech, tj. 64,8 %).

V druhém kvartálu (červen – srpen 2020) již opadla prvotní hysterie z vypuknutí pandemie. Přes léto však stále přetrvávala některá protiepidemická opatření. V analyzovaných textech převažoval rámec omezení (v 55 člancích, tj. 67 %), dopadů (ve 47 člancích, tj. 57,3 %), odpovědnosti (ve 42 člancích, tj. 51,2 %) a akce (ve 41 člancích, tj. 50 %).

Na začátku září 2020 se epidemická situace opět zhoršila a v Česku začala druhá vlna epidemie koronaviru. Byla obnovena některá opatření z první vlny a k nim byla přidána některá nová omezení. To se odráželo i na obsahu mediálních textů, kdy ve třetím analyzovaném období (září – listopad 2020) dominoval rámec omezení (v 72 člancích, tj. v 75,8 %). Další rámce vyskytující se v člancích byly rámec akce (47krát, tj. 49,5 %), odpovědnosti (45krát, tj. 47,4 %) a dopadů (43krát, tj. 45,3 %).

I ve čtvrtém analyzovaném období (prosinec 2020 – únor 2021) byla epidemická situace v České republice nepříznivá a přetrvávala většina opatření zavedených na podzim 2020 – v analyzovaných člancích se proto nejčastěji objevoval rámec omezení (ve 48 případech, tj. 52,2 %). Na konci roku 2020 začalo v Česku očkování proti covidu-19. I proto byl v člancích druhý nejčastější rámec akce (vyskytoval se ve 43 případech, tj. 46,7 %). Následovaly rámce odpovědnosti (ve 39 člancích, tj. 42,4 %) a dopadů (ve 38 člancích, tj. 41,3 %).

Tvrký lockdown pokračoval i v části pátého kvartálu (březen – květen 2021), do toho se rozběhlo očkování proti covidu-19. Ve zkoumaných médiích převažoval rámec akce (v 50 člancích, tj. 61 %) a dopadů (ve 45 člancích, tj. 54,9 %).

V šestém analyzovaném období (červen – srpen 2021) pokračovalo očkování a došlo k částečnému rozvolnění protiepidemiologických opatření. V analyzovaných člancích se nejčastěji vyskytoval rámec akce (32krát, tj. 54,2 %), dopadů (26krát, tj. 44,1 %) a omezení (24krát, tj. 40,7 %).

Sedmý kvartál (září – listopad 2021) se zpočátku nesl ve znamení dalšího rozvolňování a očkování. Postupně se však počty nakažených zvedaly – na konci listopadu byla navíc v České republice potvrzena extrémně nakažlivá mutace koronaviru omikron. Byl znovu vyhlášen nouzový stav a obnovena některá opatření proti šíření covidu-19. V analyzovaných médiích se nejčastěji užíval rámec akce (26krát, tj. 60,5 %), dopadů (17krát, tj. 39,5 %), omezení (15krát, tj. 34,9 %) a odpovědnosti (14krát, tj. 32,6 %).

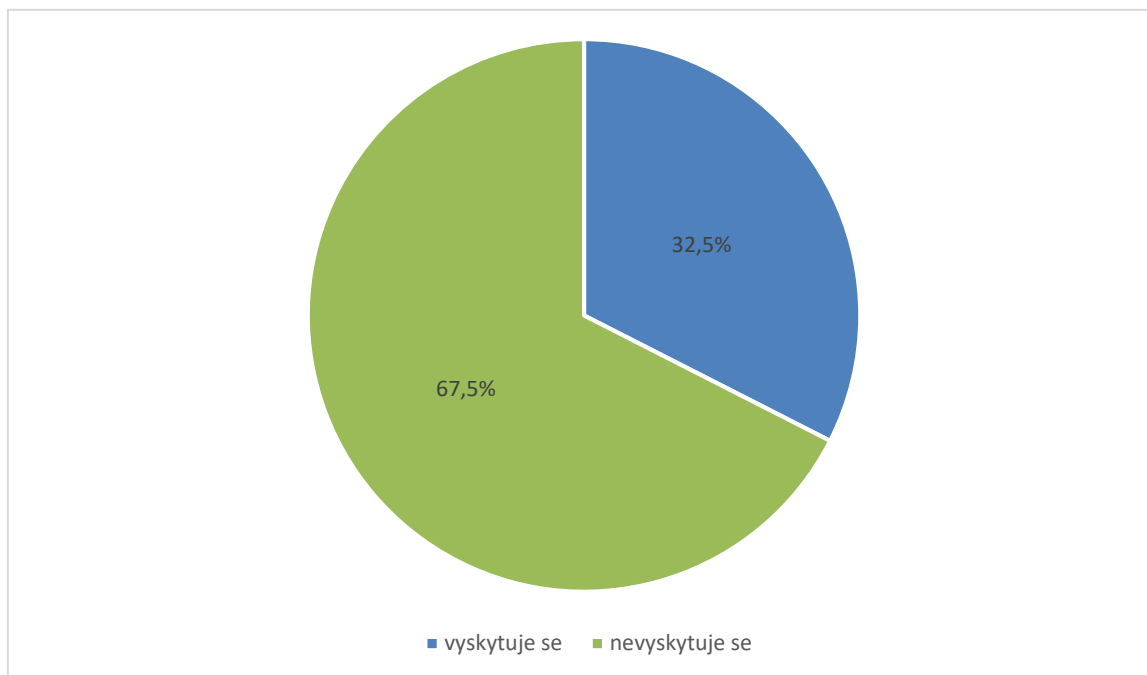
V posledním analyzovaném období (prosinec 2021 – únor 2022) se ve zkoumaných médiích nejčastěji vyskytovaly rámce akce (ve 27 článcích, tj. 69,2 %) a omezení (ve 22 článcích, tj. 56,4 %).

3.4. Sekuritizační rámcování covidu-19

VO5: „Jak často byl v textech užíván sekuritizační rámec? Jaká média jej nejvíce užívala a jak se proměňovalo jeho užívání v čase?“

Sekuritizační rámec, prezentující onemocnění covid-19 jako hrozbu, proti které je možné užívat mimořádné politické kompetence a legitimizovat je před veřejností,¹⁷¹ byl při analýze textů identifikován 206 článcích, což představuje 32,5 % celkového počtu článků.

Graf č. 11: Celkový výskyt sekuritizačního rámce

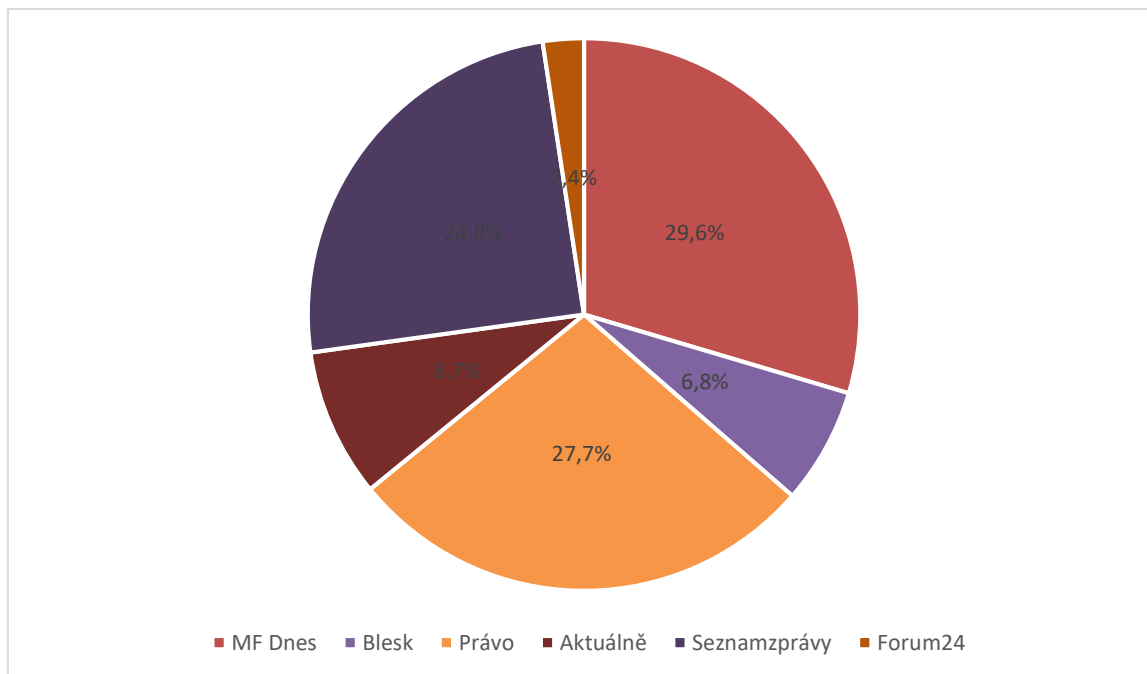
Základ: 634 článků

Ve zkoumaných médiích se sekuritizační rámcování vyskytovalo nejčastěji v článcích Seznamzpráv (v 51 případech, tj. 36,2 %). Následovala Mladá fronta DNES s 34 % případy sekuritizačního rámce (v 61 článcích). V článcích deníku Blesk se sekuritizační rámcování vyskytovalo ve 14 případech (tj. 32,5 %). Právo mělo ve svých článcích sekuritizační rámec v 57 případech (tj. 31,2 %). Aktuálně používalo sekuritizační rámec v 18 případech (tj. 28,6 %). Nejméně sekuritizačního rámcování využívalo

¹⁷¹ BUZAN, WEAVER, DE WILDE. Bezpečnost: nový rámec pro analýzu, 24.

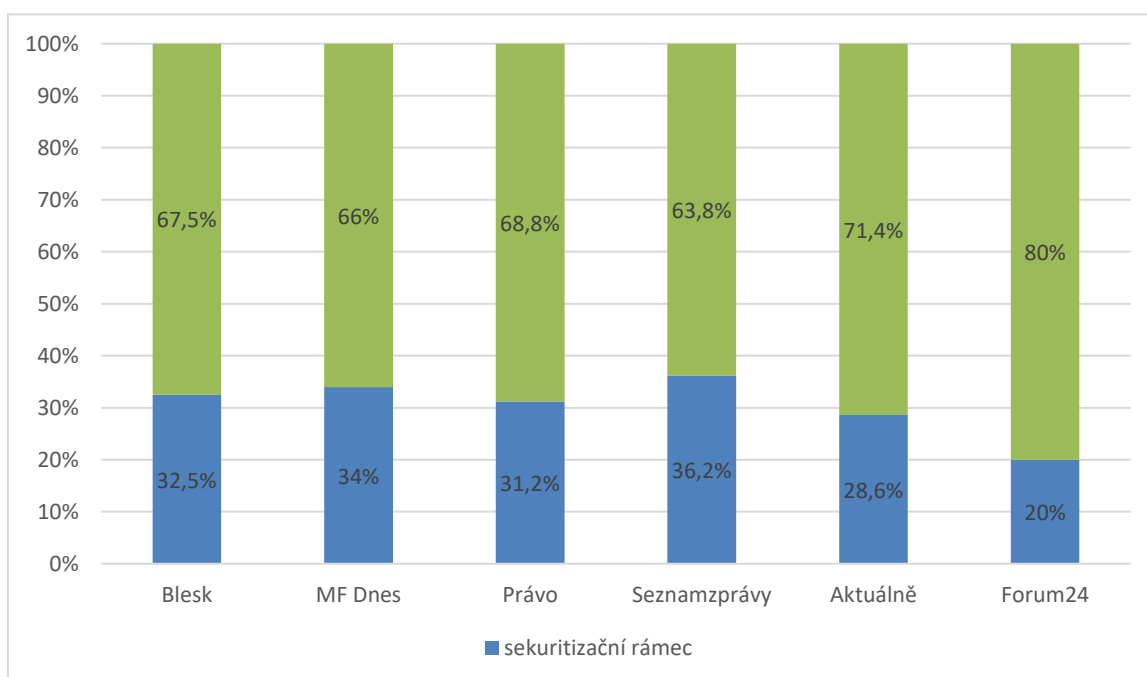
Forum24, kde se vyskytovalo v 5 článcích (tj. 20 %).

Graf č. 12: Podíl jednotlivých médií na výskytu sekuritizačního rámce

Základ: 206 článků

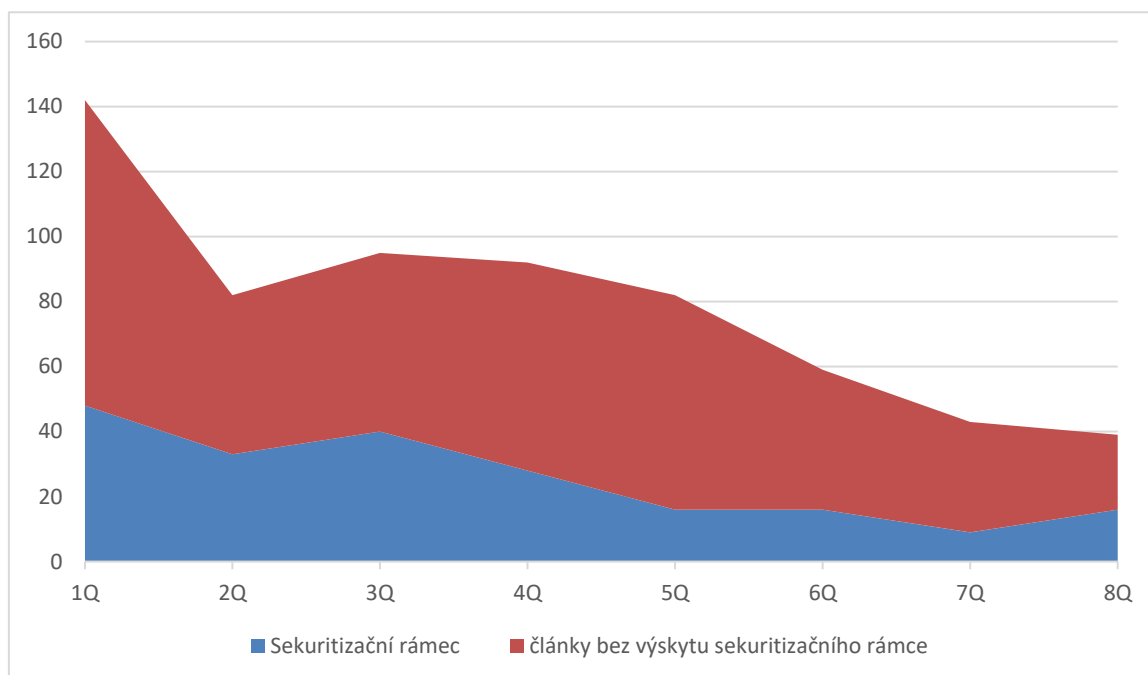
Graf č. 13: Podíl článků se sekuritizačním rámcem v jednotlivých médiích

Základ: 634 článků

Nejvíce sekuritizačních rámců (40, tj. 42,1 %) bylo užíváno ve třetím analyzovaném období. Následoval osmý kvartál, kde byl sekuritizační rámec použit v 6 člancích (tj. 41 % případů). Ve druhém analyzovaném období se sekuritizační rámec vyskytoval ve 33 člancích (tj. 40,2 %). V prvním kvartálu se sekuritizační rámec objevil ve 48 člancích (tj. 33,8 %). Ve 28 člancích (tj. 30,4 %) se sekuritizační rámec vyskytnul v čtvrtém analyzovaném období. V šestém kvartálu byl sekuritizační rámec kódován v 16 člancích (tj. 27,1 %). Nejméně často se sekuritizační rámec objevoval v sedmém (v 9 člancích, tj. 20,9 %) a pátém kvartálu (v 16 člancích, tj. 19,5 %).

Graf č. 14: Výskyt sekuritizačního rámce v čase

Základ: 634 článků

Sekuritizační rámec byl při kódování rozdělen na tři typy podle typologie Benforda a Snowa – diagnostický, prognostický a motivační sekuritizační rámec. Nejčastěji se v analyzovaných textech vyskytoval diagnostický rámec, který definuje situaci pocitu ohrožení a připisuje zodpovědnost za krizi s nutností zakročit mimořádným způsobem¹⁷² – u 142 článků jako hlavní, u 48 jako vedlejší.

„Vietnam, který si vysloužil obdiv světa za to, jak zvládl zastavit šíření koronaviru, znepokojily zprávy o prvním komunitním šíření nákazy od dubna. Tři lidé pozitivně testování na covid-19 stačili k tomu, aby Vietnam evakuoval 80 000 lidí, převážně

¹⁷² BENFORD, SNOW, Framing Processes and Social Movements, 615-617.

domácích turistů, z milionového města Danang. ¹⁷³

Prognostický sekuritizační rámec, který obsahuje návrh řešení krize, ¹⁷⁴ byl v textech kódován v 38 případech jako hlavní a v 67 jako vedlejší.

„,Nebezpečí, které tyto mutace viru představují, vyžaduje, abychom zvážili i drastická opatření,‘ řekl Seehofer Bildu. ‚Zahrnují přísnější hraniční kontroly, zejména na hranicích s vysoce rizikovými regiony, ale také omezení leteckého provozu do Německa téměř na nulu, jak to teď činí Izrael,‘ prohlásil Seehofer. ¹⁷⁵

Motivační sekuritizační rámec, který zahrnuje souhlas s nutností zasáhnout mimořádným způsobem a výzvu ke změně situace, ¹⁷⁶ se v analyzovaných textech vyskytoval nejméně často – v 6 případech jako hlavní a v 15 jako vedlejší.

„,Pokud jde o epidemii, teď možná lépe vidíte, proč je i při relativně malém počtu nakažených třeba sáhnout po tak drakonických opatřeních, jaká vidíme i u nás. Zůstaňte doma a neplánujte žádnou party. Momentálně je to to nejlepší, co můžete udělat,‘ píše experti z Centra pro modelování biologických a společenských procesů (BISOP). ¹⁷⁷

Tabulka č. 2: Výskyt jednotlivých typů sekuritizačního rámce

Typ sekuritizačního rámce	hlavní	vedlejší	celkem
diagnostický	142	48	190
prognostický	38	67	105
motivační	6	15	21

Základ: 316¹⁷⁸

¹⁷³ Přeborníka v boji s covidem vyděsili tři nakažení. Evakuuje desítky tisíc turistů [online]. [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/prebornika-v-boji-s-covidem-vydesili-tri-nakazeni-evakuuje-d/r~2006f2d6cfea11eab115ac1f6b220ee8/>

¹⁷⁴ BENFORD, SNOW, Framing Processes and Social Movements, 615-617.

¹⁷⁵ Německo zvažuje téměř kompletní izolaci země, *MF Dnes*, 27.1.2021, str. 5

¹⁷⁶ BENFORD, SNOW, Framing Processes and Social Movements, 615-617.

¹⁷⁷ Koronavirová kalkulačka: Jaká je u vás šance potkat se s nakaženým člověkem [online]. [cit. 2023-07-22]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/koronavirova-kalkulacka-jaka-je-sance-potkat-se-s-nakazenym-clovekem-129703>

¹⁷⁸ Součet jednotlivých typů sekuritizačního rámce je vyšší než celkový výskyt sekuritizačního rámce, jelikož jeden článek mohl obsahovat více typů

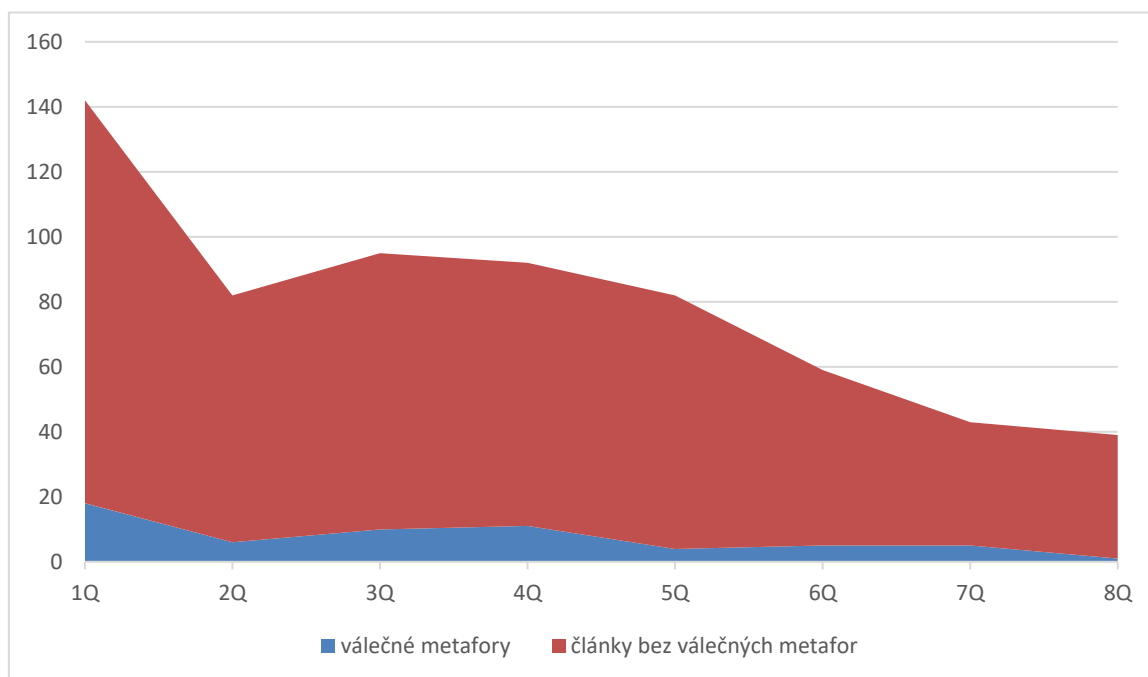
3.5. Válečné metafory

VO6: „Jak často byly v textech užívány válečné metafory? Jaká média je nejvíce užívala a jak se proměňovalo jejich užívání v čase?“

Metafory převzaté z vojenské terminologie se v textech často vyskytovaly společně se sekuritizačním rámcem, jelikož jsou to právě tyto metafory, které se podílejí na sekuritizaci daného tématu.

Válečné metafory byly v analyzovaných článcích identifikovány v 60 případech (tj., 9,46 %). Nejčastěji se vyskytovaly v prvním analyzovaném období (v 18 článcích, tj. 12,7 %). Následoval čtvrtý a sedmý kvartál, kde se ve čtvrtém analyzovaném období vyskytovaly válečné metafory v 11 článcích (tj. 12 %) a v sedmém období v 5 článcích (tj. 11,6 %). Následoval třetí kvartál, kde se válečné metafory objevovaly v 10 článcích (tj. 10,5 %). V šestém kvartálu se válečné metafory vyskytovaly v 5 článcích (tj. 8,47 %). V druhém kvartálu se objevily válečné metafory v 6 článcích (tj. 7,3 %). Ve zbylých analyzovaných obdobích se válečné metafory vyskytovaly spíše ojediněle –v pátém kvartálu ve 4 článcích (tj. 4,88 %) a v posledním kvartálu jen v 1 článku (tj. 2,6 %).

Graf č. 15: Výskyt válečných metafor v čase

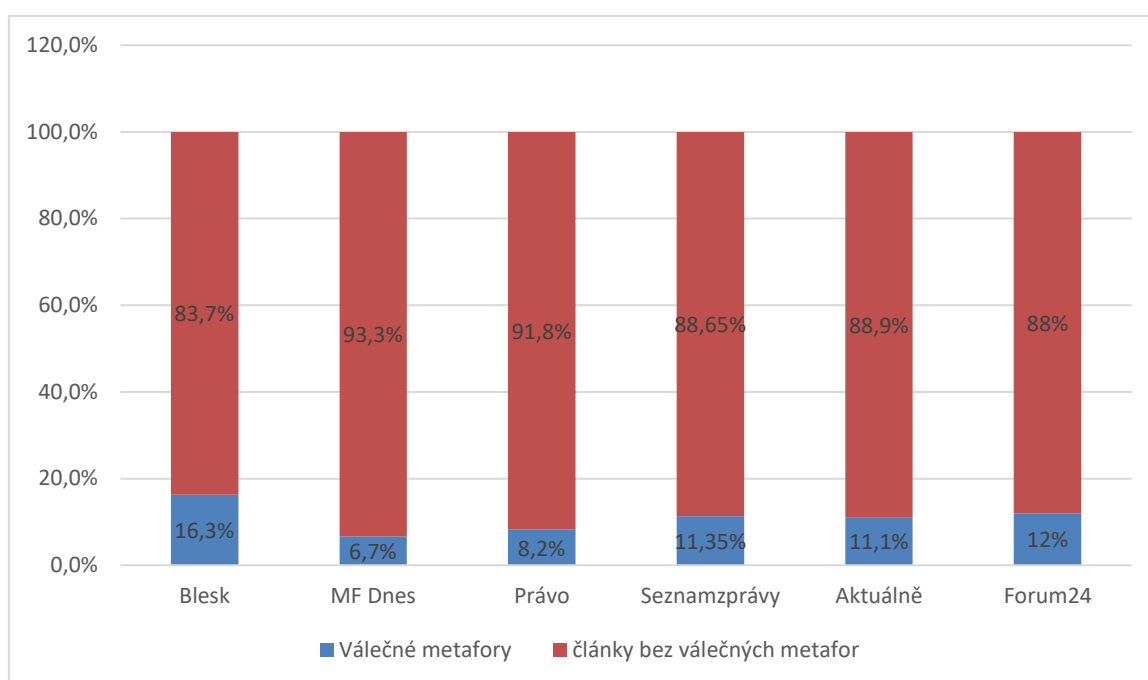

Základ: 634 článků

Co se týče užívání válečných metafor jednotlivými médii, v popředí stojí Blesk, v jehož článcích se metafory z vojenské terminologie vyskytovaly v 7 článcích (tj. 16,3 %). Následuje Forum24, kde se válečné metafory objevily ve 3 článcích (tj. 12 % článků). V článcích Seznamzpráv se metafory s vojenskou terminologií vyskytly v 16 případech (tj.

11,35 %). Aktuálně válečné metafory využívalo v 7 článcích (tj. 11,1 %). V Právu se válečné metafory vyskytly v 15 článcích (tj. 8,2 %). Nejméně válečných metafor bylo identifikováno v Mladé Frontě DNES, kde byly identifikovány jen ve 12 článcích (tj. 6,7 %).

Graf č. 16: Výskyt válečných metafor v jednotlivých médiích

Základ: 634 článků

Z válečných metafor, které identifikoval ve svém výzkumu Benziman, se v analyzovaných článcích objevovaly metafory přirovnávající pandemii k válce:

„Latinská Amerika tak svádí boj nejen s mnohdy nepřiznanou nákazou, ale také s nekontrolovatelně šířenými fake news.“¹⁷⁹

Epidemiolog Roman Prymula, který byl hlavním strůjcem protiepidemických opatření na jaře 2020, byl přirovnáván k bojovníkovi proti covidu:

„Ačkoli Prymulu přivedl do funkce s oslavnými fanfárami jako ‚světově uznávaného bojovníka proti covidu‘, jeho konec byl okamžitý a potupný, jelikož porušení pravidel odskákal jako jediný.“¹⁸⁰

Metafora války také vyjadřovala soupeření mezi státy – například v oblasti

¹⁷⁹ *Latinská Amerika prohrává s covidem i konspiracemi o šíření nemoci* [online]. [cit. 2023-07-23].

Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/latinska-amerika-prohrava-s-covidem-i-konspiracemi-o-sireni-nemoci-113763>

¹⁸⁰ *Prymula se vymezil proti Blatnému. Nelíbí se mu tabulka PES a zpochybňuje vládní nařízení* [online]. [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.forum24.cz/prymula-se-vymezil-proti-blatnemu-nelibi-se-mu-tabulka-pes-a-zpochybnuje-vladni-narizeni>

očkování, jako v následujícím titulku:

„Novodobá studená válka: USA má účinnější vakcínu než Rusko“¹⁸¹

Dále se v článcích vyskytovala metafora označující lékaře za hrdiny:

„Národní tým se zapojil do projektu ‚Pomáháme sestřičkám‘ a podpořil zdravotníky, kteří v České republice bojují s koronavirem v první linii.“¹⁸²

Metafora „první linie“ byla užívána především v souvislosti se zdravotníky nebo pracovníky sociálních služeb.

Vykreslení viru jako společného nepřítele, proti kterému musí národ společně bojovat, bylo identifikováno v následujícím souvětí:

„Na první vlnu pandemie, období, kdy se země musela vypořádat s neviditelným nepřítelem a kdy se lidé více než kdy dříve ubezpečili o důležitosti solidarity, asi nikdy nezapomeneme,‘ nechal se pro server Variety slyšet režisér, jenž se spolu s Kieronem Quirkem podílí také na scénáři.“¹⁸³

Metafora „izolace jako projev vlastenectví“ se objevila v článku Seznamzprávy:

„Zůstaň doma na gauči a staň se hrdinou letošní zimy, vyzývá spolková vláda Němce v několikaminutových spotech.“¹⁸⁴

Narativ dopadů pandemie spojené s válkou (chaos, zhoršování situace, oběti atd.) se vyskytuje v následujícím výňatku:

„Nedostatek zdravotnického materiálu, chybějící lůžka a vyčerpání zdravotníci, kteří stále častěji podléhají nákaze koronaviru. To je situace v Rusku, kde počet nových případů přes rozsáhlé restriktce v posledních dnech rapidně stoupá.“¹⁸⁵

Poslední dvě válčené metafory identifikované Benzimanem (slib plánu, jak „válku“ vyhrát a vyzdvihování způsobu překonání „války“ oproti ostatním státům) se

¹⁸¹ Novodobá studená válka: USA má účinnější vakcínu než Rusko [online]. [cit. 2023-07-29]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/novodobe-zavody-ve-zbrojeni-vakcina-moderny-ma-95procentni-ucinnost-129808>

¹⁸² Hokejisté darovali sestřičkám v první linii přes statisíce, přispěl i Hrachovina [online]. [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/ostatni-sporty/ztratil-cich-i-chut-ted-chce-evropskou-medaili-krpalek-uz-si/r~d0ed7bcc280211eb80e60cc47ab5f122/>

¹⁸³ Pohled na pandemii ve Velké Británii s Kennethem Branaghem, *Právo*, 27.1.2021, str. 17

¹⁸⁴ Buď hrdina, válej se na gauči! Německá vláda natočila humorné spoty, [online]. [cit. 2023-07-23].

Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/bud-hrdina-valej-se-na-gauci-nemecka-vlada-natocila-humorne-spoty-129743>

¹⁸⁵ Rusko podléhá viru, *MF DNES*, 14.4.2020, str. 7

v analyzovaných člancích neobjevovaly.

Dále se v textech objevovaly výrazy označující konkrétní fáze války (mobilizace, útok, obsazení, dobytí, odzbrojení, dezerce).

„Čeští občané se zmobilizovali, aby vyráběli a distribuovali domácí masky poté, co vláda nařídila všem jejich povinné nošení.“¹⁸⁶

„Britská varianta koronaviru, která dostala podle Státního zdravotního ústavu (SZÚ) jméno Brigita, zaútočila na zdravotníky nemocnice ve Slaném.“¹⁸⁷

„Vojáci o víkendu ‚obsadili‘ domov pro seniory Duha v Novém Jičíně.“¹⁸⁸

„Andaluské pevnostní město virus zatím dobýt nedokázal.“¹⁸⁹

„V některých přístavech totiž zaměstnanci odzbrojil koronavirus.“¹⁹⁰

„Dezerce v době války, hanba, zrada. Tak reagovali mnozí francouzští uživatelé internetu na fakt, že se poslanec Richard Lioger uchýlil v době karantény do svého domu v Luberonu, který leží 700 km od jeho volebního obvodu.“¹⁹¹

Válečný narativ končí metaforami porážky a vítězství:

„Izrael zatím prohrává bitvu s koronavirem“¹⁹²

V člancích se objevovaly i rozsáhlé metafory přirovnávající běžné aspekty života k vojenským:

„Eric Toner z Centra pro zdravotní bezpečnost na Univerzitě Johnse Hopkinse přirovnal pandemii k ‚obrovské bitevní lodi‘. ‚Obrátit její směr není snadné a nebude to rychlé. A bude to ještě těžší, když současný kapitán loď záměrně proděravěl,‘ upozornil Toner pro deník Washington Post, že Trump podle něho pandemii stále veřejně podceňuje, když zlehčuje její dopady.“¹⁹³

„Tragédie se nás dotýká nejen osobně, ale i všech lidí v našem okolí a není možné před tím utíkat. Nejhorší byl den strávený v krematoriu v Dillí. Lidé to tu přirovnávají k

¹⁸⁶ České roušky inspirují svět, *MF DNES*, 14.4.2020, str.1

¹⁸⁷ Brigita ochromila nemocnici ve Slaném, *Blesk*, 27.1.2021, str.4

¹⁸⁸ Na pomoc nastupují vojáci!, *Blesk*, 16.11.2020, str. 7

¹⁸⁹ Andaluské pevnostní město virus zatím dobýt nedokázal, *Právo*, 14.4.2020, str.8

¹⁹⁰ Delta škodí, čínští byznysmeni jsou jen krůček od mizerné nálady [online]. [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/delta-skodi-cinsti-byznysmeni-jsou-jen-kruccek-od-mizerne-nalady-173756>

¹⁹¹ Francouzský poslanec tráví karanténu na chatě na jihu. Zrádce, nadávají mu [online]. [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/francouzsky-poslanec-travi-karantenu-na-chate-na-jihu-zradce-nadavaji-mu-99702>

¹⁹² Izrael zatím prohrává bitvu s koronavirem, *MF Dnes*, 27.7.2020, str. 8

¹⁹³ Trump blokuje předávání vlády Bidenovi. V sázce může být i bezpečnost USA [online]. [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/trump-blokuje-predavani-vlady-bidenovi-v-sazce-muze-byt-i-be/r~8fcd0e98276511ebb0f60cc47ab5f122/>

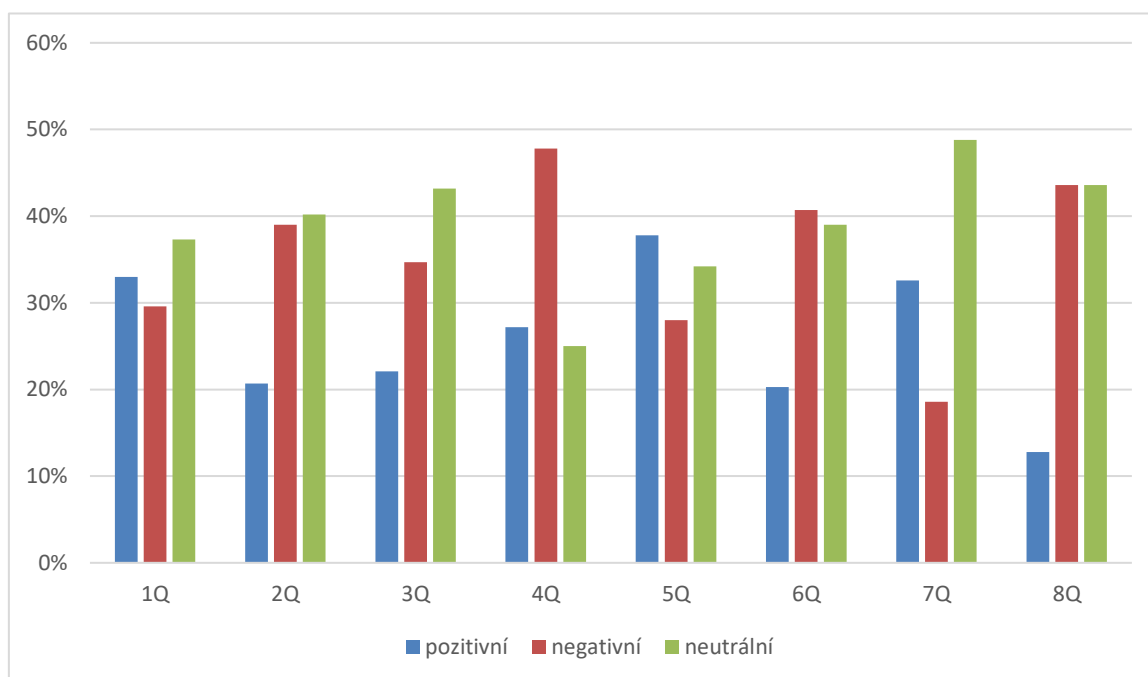
válečné zóně. Indii napadl neviditelný nepřítel a bojištěm jsou nemocnice, strach je tady tak nějak větší.“¹⁹⁴

3.6. Vyznění a příznakovost článků

VO7: „Jaké bylo vyznění a příznakovost článků?“

Vyznění 37,7 % článků z celého analyzovaného období bylo neutrální. 35,2 % článků mělo negativní vyznění. Pozitivní vyznění mělo jen 27,1 % článků. Jediný kvartál, ve kterém převažovalo pozitivní vyznění článků byl pátý s 37,8 % pozitivně laděnými zprávami. Negativní zprávy naopak výrazně převažovaly ve čtvrtém analyzovaném období, kde tvořily téměř polovinu všech zpráv (47,8 %). Téměř polovinu zpráv v sedmém kvartálu tvořily neutrální zprávy (48,8 %). V tomto kvartálu se také vyskytovalo nejméně negativních zpráv (18,6 %). Vyrovnané počty negativních a neutrálních zpráv byly zaznamenány ve druhém, šestém a osmém analyzovaném období. Neutrální zprávy převažovaly v prvním a třetím kvartálu – v prvním období tvořily 37,3 % všech článků a ve třetím 43,2 %.

Graf č. 17: Vyznění článků v analyzovaném období

Základ: 634 článků

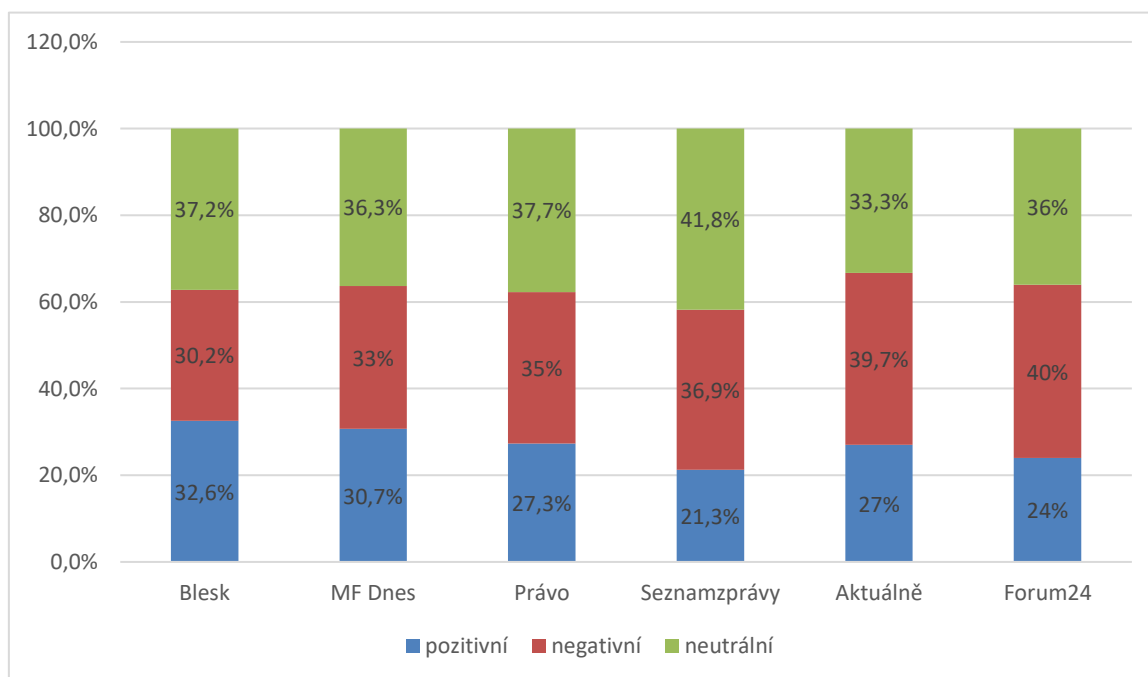
¹⁹⁴ Zprávy ze země, kterou svírá covid: „Zvládneme to. I Čína bude závidět“, [online]. [cit. 2023-07-29]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zpravy-ze-zeme-ktou-svira-covid-zvladneme-to-i-cina-bude-zavidet-153054>

U většiny médií převažovaly články s neutrálním laděním – největší zastoupení měly neutrální zprávy u Seznamzpráv, kde tvořily 41,8 % všech článků. Naopak nejmenší podíl neutrálních zpráv mělo Aktuálně (33,3 %). Mladá fronta DNES ve svých člancích používala neutrální tón v 46,3 % zpráv, Forum24 v 36 % zpráv. Zprávy v deníku Právo měly neutrální vyznění v 37,7 % článků, v deníku Blesk v 37,2 %.

Nejvíce negativních zpráv o pandemii covid-19 zveřejnilo v analyzovaném období Forum24 (40 %) a Aktuálně (39,7 %). Naopak nejméně zpráv s negativním vyzněním zveřejnil deník Blesk (30,2 %). Články Mladé fronty dnes byly z 33 % negativně vyznívající. Právo ve svých člancích užívalo negativní ladění v 35 % případů, Seznamzprávy v 36,9 % případů.

Nejčastěji pozitivní zprávy publikoval Blesk (v 32,6 % případů), následovala Mladá fronta DNES s 30,7 % pozitivně vyznívajících článků. Deník Právo zveřejňoval pozitivní zprávy v 27,3 % případů, Aktuálně v 27 % případů. Články na Forum24 mělo pozitivní vyznění v 24 % článků. Nejméně pozitivně laděných článků vyšlo na Seznamzprávách (21,3 %).

Graf č. 18: Vyznění článků v jednotlivých médiích

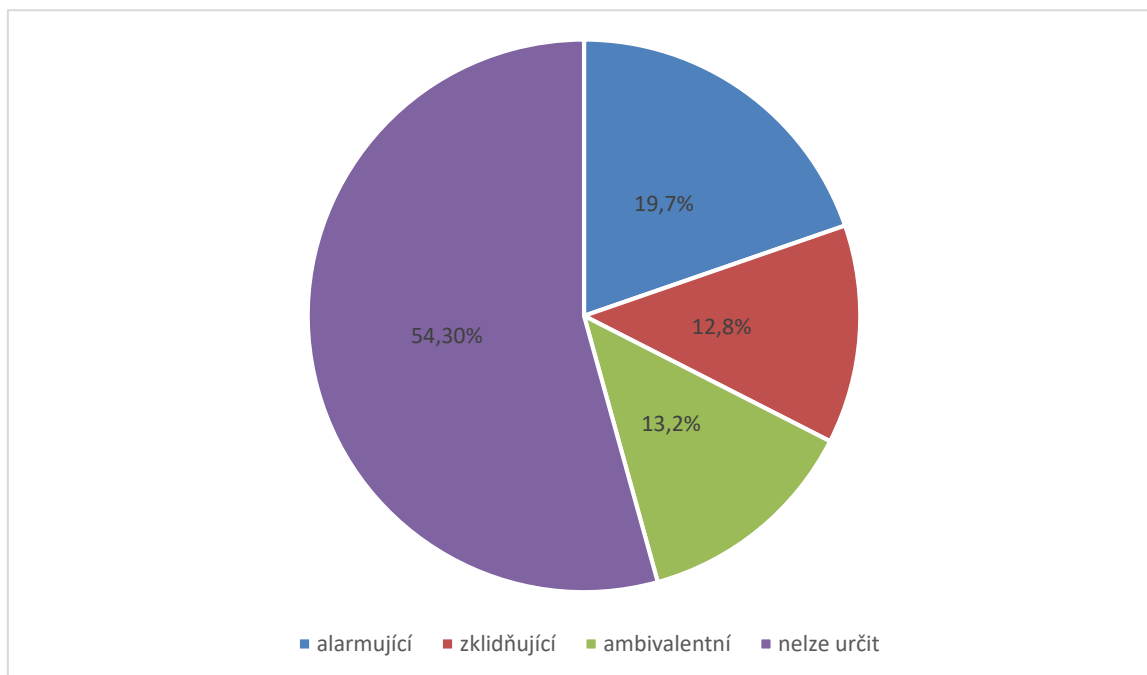

Základ: 634 článků

Dále byla také analyzována příznakovost článků – zdali se v nich vyskytují alarmující, zklidňující nebo ambivalentní prvky.

Alarmující příznakovost byla identifikována u 19,7 % článků, ambivalentní u 13,25 % a zklidňující u 12,8 %. U ostatních článků nešla příznakovost určit.

Graf č. 19: Příznakovost u všech analyzovaných článků

Základ: 634 článků

Nejvíce článků s alarmující příznakovostí bylo publikováno ve čtvrtém analyzovaném období (33,7 %).

*„Nebezpečí, které tyto mutace viru představují, vyžaduje, abychom zvážili i drastická opatření,“ řekl Seehofer Bildu.*¹⁹⁵

Nejvíce článků se zklidňující příznakovostí bylo zveřejněno v pátém kvartálu - 20,7 % z celkového počtu článků.

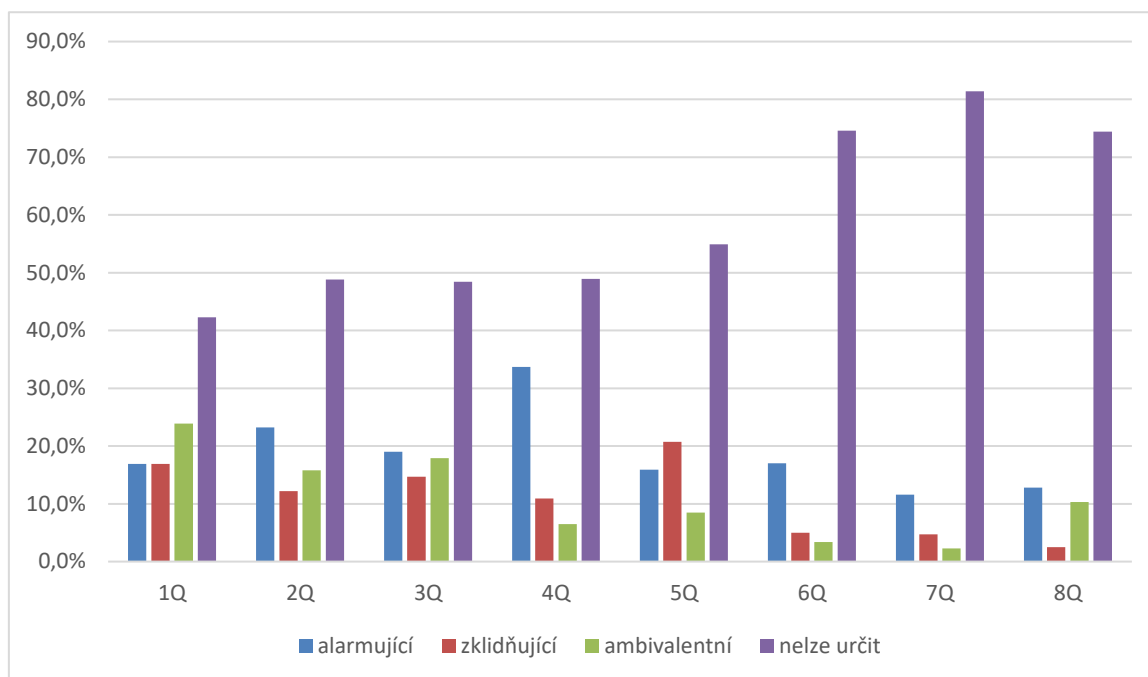
*„Začíná být vidět světlo na konci tunelu, na pořadu dne je opatrné rozvolňování a mluví se o postupném návratu k normálu.“*¹⁹⁶

V prvním kvartálu vyšlo nejvíce článků s ambivalentní příznakovostí (23,9 %). V tomto období byl podíl článků s alarmující a zklidňující příznakovostí identický (16,9 %).

¹⁹⁵ Německo zvažuje téměř kompletní izolaci země, *MF Dnes*, 27.1.2021, str. 5

¹⁹⁶ *Po návratu do kanceláře nebude práce stejná. Jak řídit lidi v nové době?* [online]. [cit. 2023-07-24]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/po-navratu-do-kancelare-nebude-prace-stejna-jak-ridit-lidi-v-nove-dobe-152942>

Graf č. 20: Vývoj příznakovosti článků v čase

Základ: 634 článků

Nejvíce článků s alarmující příznakovostí zveřejnil deník Blesk (32,6 %) a Forum24 (32 %). Následovaly Seznamzprávy (24,1 %) a Aktuálně (22,2 %). Nejméně alarmující články publikoval deník Právo (16,4 %) a Mladá fronta DNES (14 %).

„WHO v posledních dvou týdnech ,hluboce znepokojuje‘ nárůst počtu nových případů napříč Evropou v kombinaci s nízkou proočkovaností v některých zemích.“¹⁹⁷

„Každý den jsou nově pozitivně testovány tisíce lidí, přes sedm tisíc pacientů se musí léčit v nemocnicích a více než tisícovka z nich ve velmi vážném stavu bojuje o život. Děsivá je statistika zemřelých, téměř šest tisíc lidí již v souvislosti s koronavirem zemřelo!“¹⁹⁸

Nejvíce zklidňující příznakovost měly články, které v analyzovaném období vyšly v deníku Blesk (16,3 %). Následovala Mladá fronta DNES (14 %), Právo (12,6 %), Forum24 (12,1 %) a Seznamzprávy (12 %). Nejméně zklidňující články publikoval server Aktuálně.cz (11,1 %).

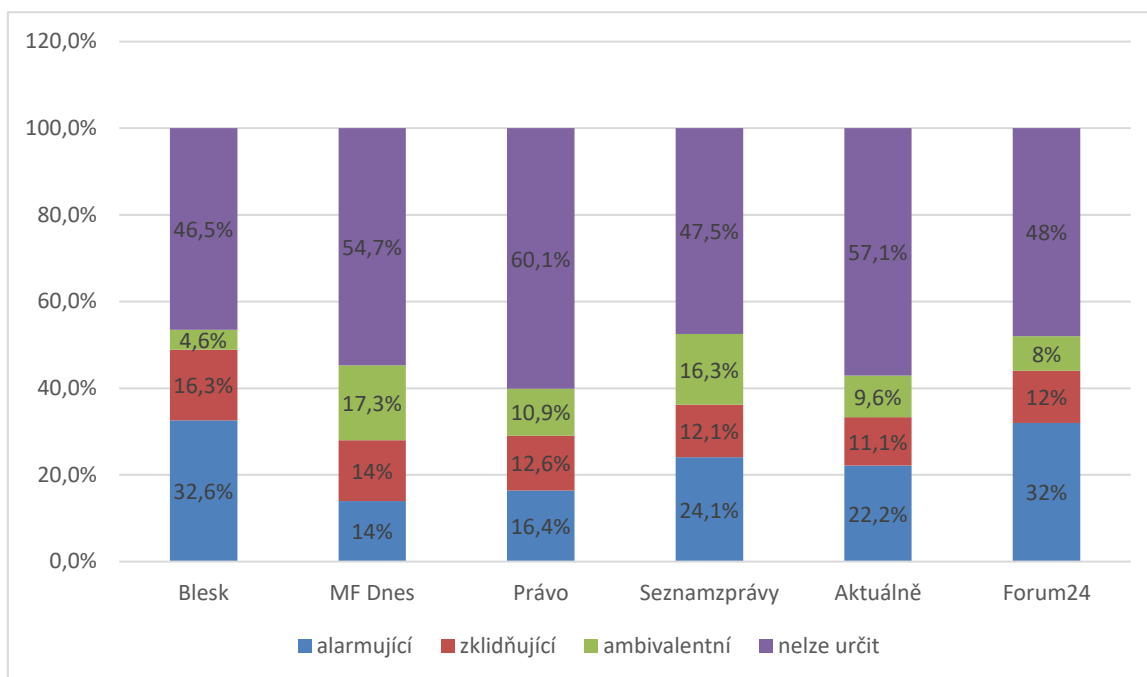
„Nesmíme panikařit, děje se to každých několik desítek let. Neumíráme masově jako za španělské chřipky nebo morové epidemie. Dneska máme bezvadný lékařský systém a vlastně to docela dobře zvládáme.“¹⁹⁹

¹⁹⁷ Data: Čtvrtina světa má ukončené očkování. Jak si vede Česko? [online]. [cit. 2023-07-24]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/data-kazdy-ctvrty-clovek-ma-ukoncene-ockovani-turecko-dava-ctvrtou-davku-173736>

¹⁹⁸ BLESK MA PRO VAS statisíce RESPIRÁTORŮ! UŽ TENTO PÁTEK, Blesk, str. 16

¹⁹⁹ Schwarzenbergovo poselství: Hlavně se z pandemie nepodělat [online]. [cit. 2023-07-24]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/schwarzenbergovo-poselstvi-hlavne-se-z-pandemie-nepodelat-98823>

Graf č. 21: Příznakovost článků jednotlivých médií

Základ: 634 článků

4. Shrnutí výsledků

Kvantitativní obsahová analýza se zabývala rámcováním koronavirové pandemie ve vybraných českých médiích. Na počátku analýzy byly stanoveny výzkumné otázky týkající se jednotlivých aspektů mediální prezentace covidu-19 v českých médiích – tematické agendy článků, užívání obecných a specifických rámců, sekuritizačních rámců, válečných metafor a vyznění a příznakovost článků.

Zpracováno bylo 634 článků ze třech tištěných médií (Blesk, Mladá fronta DNES a Právo) a třech internetových médií (Seznamzpravy.cz, Aktuálně.cz a Forum24.cz) ve vymezeném období 1.3.2020 až 28.2.2022. To bylo následně rozděleno na osm kvartálů a v každém kvartálu bylo náhodně zvoleno datum pro analýzu článků. Nejvíce článků souvisejících s covidem-19 bylo publikováno v prvním analyzovaném období (142, tj. 22,4 % všech článků), tedy v době rozšíření tohoto onemocnění do České republiky. Nejvíce článků s tematikou covidu-19 zveřejnily deníky Právo (183, tj. 28,9 % všech článků) a Mladá fronta DNES (179, tj. 28,2 % všech článků).

První analyzovanou proměnou byla míra mediální pozornosti věnovaná covidu-19 v člancích. Největší mediální pozornost věnovala média covidu-19 v šestém analyzovaném období, kde vyšlo 81,4 % článků věnujících vysokou pozornost covidu-19) – překvapivě vysoká pozornost věnovaná covidu-19 v letních měsících byla způsobena tím, že datum zvolené k analýze článků (21.7.2021) bylo pouhé 2 dny před začátkem letních olympijských her. V médiích navíc byla intenzivně probírána situace kolem nakažených českých sportovců.

Dále bylo u článků sledováno, zda se jedná o domácí nebo zahraniční téma. Předpoklad, že bude převažovat domácí zpravodajství, se potvrdil – zprávy z domova převažovaly v 66,25 % článků. Stejně tak převažovalo domácí zpravodajství i u všech jednotlivých analyzovaných médiích – nejvíce u Mladé fronty DNES, kde tvořily 83,8 % všech článků. Nejvíce zahraničních zpráv publikoval deník Právo (45,6 %).

Další sledovanou proměnou byla tematická agenda článků. Není překvapením, že v celém analyzovaném období dominovalo epidemiologické téma (v 28,4 % článků) – tedy informace o vývoji epidemie, počtu nakažených, hospitalizovaných a zemřelých. Epidemiologická témata převažovala i v člancích Mladé fronty DNES (v 32 %), Seznamzpravy.cz (v 28,7 %). Forum24.cz mělo shodný podíl článků s epidemiologickými a politickými tématy (37,9 %). V člancích deníků Blesk a Právo převažovala zdravotní témata – v 27,6 % článků deníku Právo a v 27 % článků deníku Blesk. Nejvíce článků se společenskou tematikou publikovalo Aktuálně.cz (23 %).

Hlavním předmětem kvantitativní obsahové analýzy byl výskyt rámců. Předem bylo stanoveno 5 obecných rámců (vymezených Semetkovou a Valkenburgovou) a 8 specifických rámců vymezených na základě předvýzkumu. Jako inspirace pro jejich pojmenování posloužily závěry výzkumu Danové a Rauppové. Celkem bylo v mediálních textech identifikováno 2182 rámců.

Nejčastěji se v analyzovaných článcích vyskytovaly rámce omezení a akce (oba ve 347 případech, tj. 15,9 % všech identifikovaných rámců), následoval rámeček dopadů, který byl identifikován v 332 článcích (15,2 % všech rámců).

Pozornost byla věnována taky typu rámcování podle Iyengarovy typologie. U analyzovaných článků převažovalo v 50,5 % tematické rámcování. Epizodické rámcování bylo zaznamenáno v 43,2 % článků. Ve zbylých článcích nešel typ rámcování určit. Částečně byla potvrzena Iyengarova hypotéza, že ve zpravodajství obecně převažuje epizodické rámcování, a to u tištěných médií, kde bylo epizodicky rámcováno 51,6 % článků. Naopak u internetových médií převažovalo tematické rámcování (v 68,1 % článků).

Dále bylo v článcích sledováno užívání sekuritizačního rámce – ten byl identifikován celkem v 206 článcích (tj. 32,5 % všech článků). Nejčastěji byl používán ve třetím analyzovaném období (vyskytoval se ve 40 článcích, tj. 42,1 %). Nejvíce sekuritizační rámeček ve svých článcích užívaly Seznamzprávy (v 51 článcích, tj. 36,2 %). Naopak nejméně sekuritizačních rámců bylo identifikováno v článcích Forum24 (jen v 5 případech, tj. 20 %). Dále byly rozlišovány typy sekuritizačního rámce podle typologie stanovené Benfordem a Snowem. Nejčastěji se v analyzovaných článcích vyskytoval diagnostický sekuritizační rámeček (v 190 článcích). Prognostický sekuritizační rámeček byl identifikován ve 105 článcích. Nejméně často, pouze ve 21 článcích, dse objevil motivační sekuritizační rámeček.

Spolu se sekuritizačním rámcem se často objevovaly i válečné metafory. Ty se objevily v 60 článcích (tj. 9,46 %). Nejčastěji byly užívány v prvním analyzovaném období (v 18 článcích, tj. 12,7 %) a deníkem Blesk (v 7 článcích, tj. 16,3 %).

Všechny rámce byly v analytické části doloženy konkrétními příklady z článků.

Posledními analyzovanými proměnnými bylo vyznění a příznakovost článků. Vyznění článků bylo v 37,7 % neutrální, v 35,2 % negativní a v 27,1 % pozitivní. Ve čtvrtém analyzovaném období měla téměř polovina zpráv (47,8 %) negativní vyznění. Pouze v pátém kvartálu převažovalo pozitivní vyznění (ze 37,8 %). Nejvíce negativních zpráv zveřejnilo Forum24 (40 %) a Aktuálně (39,7 %). Blesk publikoval nejvíce pozitivních zpráv (32,6 %).

U většiny článků nešla určit příznakovost. Alarmující prvky obsahovalo 19,7 % článků. Nejvíce článků s alarmující příznakovostí bylo zveřejněno ve čtvrtém analyzovaném období (33,7 %). Z jednotlivých médií alarmující prvky nejčastěji používal Blesk (v 32,6 % článků) a Forum24 (v 32 % článků). Ambivalentní prvky se vyskytovaly v 13,25 % článků, nejčastěji v prvním kvartálu (23,9 %). Zklidňující prvky byly identifikovány u 12,8 % článků, nejčastěji v pátém kvartálu (20,7 %) a z jednotlivých médií v deníku Blesk (16,3 %).

Závěr

Tato diplomová práce se zabývá rámcováním koronavirové pandemie ve vybraných českých médiích. Cílem diplomové práce bylo identifikovat a popsat rámce, které vybraná česká zpravodajská média používala v souvislosti s koronavirovou pandemií, porovnat užívání rámců mezi jednotlivými médii a časovými obdobími. Dalším cílem práce bylo zjistit, jak často analyzovaná média využívala sekuritizačního rámce a válečných metafor. Posledním cílem bylo charakterizovat vyznění a příznakovost článků.

V teoretické části práce jsou vysvětleny základní pojmy, které se v práci objevují. Stručně je představen výzkum účinků médií a jednotlivá východiska této práce. Je představen koncept rámcování a spolu s ním i jednotlivé přístupy k jeho zkoumání s důrazem na rámcování zdravotních hrozeb. Dalším předmětem zájmu je teorie sekuritizace, která je stěžejní pro následnou analýzu sekuritizačních rámců. S konceptem sekuritizace jsou úzce spjaty válečné metafory, kterým je zde také věnován prostor. Teorie alarmingu je zase klíčová pro výzkum příznakovosti článků. Pro kontext je také nezbytné stručné shrnutí vývoje koronavirové pandemie. V závěru teoretické části je představeno dosavadní zpracování mediálního rámcování koronavirové pandemie jak v českém, tak mezinárodním prostředí.

Po teoretické části následuje výzkumná část. Ta začíná stanovením výzkumné metody práce, kterou je v případě této práce kvantitativní obsahová analýza. Jsou popsány její základní aspekty, výhody i nevýhody. Následně jsou vymezeny cíle výzkumu a výzkumné otázky. Poté byl definován základní a výběrový soubor a jednotlivé analyzované proměnné. Ve finální části byla sestavena kódovací kniha a proveden samotný výzkum, jehož výsledky jsou představeny v analytické části.

Přínosem této práce je poskytnutí uceleného přehledu toho, jak vybraná česká média informovala o koronavirové pandemii. Při analýze je kladen důraz na rozdíly ve datech mezi různými časovými obdobími a médii. Jednotlivá zjištění jsou dokládána pomocí konkrétních příkladů z článků.

Mezi základní poznatky výzkumu považují zjištění, že u tištěných médií převažuje epizodické rámcování zpráv, zatímco u internetových médií byla většina zpráv rámcována tematicky. To částečně potvrzuje Iyengarovu hypotézu, že ve zpravodajství obecně

převažuje epizodické rámcování. Dalším zjištěním výzkumu je, že téměř ve třetině (32,5 %) článků byl využit sekuritizační rámec. To dokládá fakt, že koronavirová pandemie představovala pro českou veřejnost velkou bezpečnostní hrozbu. Naopak válečných metafor se vyskytovaly jen v necelé desetině článků (9,46 %).

Mezi limity výzkumu patří poměrně široké zaměření práce, které se sice snaží pokrýt všechny důležité aspekty zkoumané problematiky, ale nejde tolik do hloubky. To je způsobeno také zvolenou výzkumnou metodou (kvantitativní obsahovou analýzou), která přináší jen dílčí pohled na zkoumanou problematiku. Z tohoto důvodu je zde mnoho možností, jak toto téma zkoumat dál – zvolit jen určitý aspekt rámcování, porovnat rámcování koronavirové pandemie v tištěných a internetových médiích nebo porovnat rámcování českých a vybraných zahraničních médií.

Summary

This diploma thesis focuses on framing of the COVID-19 pandemic in various Czech media. The aim of this work was to identify and describe frames that Czech media used about the pandemic, compare the use of frames in different media and time periods. Another aim of this work was to detect frequency of use of securitization frame and war metaphors. The last objective was to characterize attributability of articles.

The thesis is divided into three main chapters – theoretical, research and analytical.

Key findings of the research are prevailing episodic framing of news among print media, while internet media tend to use more often thematic type of framing. These findings partly validate Iyengar`s hypothesis that in news the episodic framing prevails. Another findings are the frequency of appearance of the securitization frame – it was identified in nearly one third of articles (32,5 %). This demonstrates the fact that COVID-19 pandemic represented a serious security threat to Czech public. On the contrary, war metaphors were used only in 9,46 % of articles.

Limits of the thesis are relatively broad focus of area that on one hand aims to cover all the important aspects of the examined topic but on the other hand doesn`t go that deep into it. This is also the consequence of using the quantitative content analysis that provides only a partial view of the topic. There are therefore many possibilities for further study of the topic – choose a certain aspect of framing, compare framing of the covid-19 pandemic in print and online media or compare framing of Czech and selected foreign media.

Použitá literatura a zdroje

Knižní zdroje:

KUNCZIK, Michael. *Základy masové komunikace*. Praha: Karolinum, 1995. ISBN 80-7184-134-X.

MCCOMBS, Maxwell. *Nastolování agendy: masová média a veřejné mínění*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-591-2.

MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4. vydání, Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-574-5.

OSVALDOVÁ, Barbora a kol. *Zpravodajství v médiích*. 2. Praha: Univerzita Karlova, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9.

REIFOVÁ, Irena. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-926-7

SCHERER, Helmut. Analýza mediálních obsahů ve významu politické komunikace. In: *Analýza obsahu mediálních sdělení*. 2. Praha: Karolinum, 2011, s. 29-50. ISBN 97880-246-1980-4, 29-30.

SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80247-3568-9, 51-55.

WIMMER, Roger D. a Joseph R. DOMINICK. *Mass media research: an introduction*. 8. vydání. Belmont: Thomson, Wadsworth, 2006. ISBN 0-534-64718-9, 160.

Elektronické zdroje:

BENFORD, Robert D. a David A. SNOW. Framing Processes and Social Movements: An Overview and Assessment. *Annual review of sociology* [online]. 2000, 26(1), 611-639 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://web.p.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=aa730ddd-0619-4c77-ad72-2d341290f98f%40redis>

BENZIMAN, Yuval. *Winning” the “Battle” and “Beating” the COVID-19 “Enemy”:* Leaders’ Use of War Frames to Define the Pandemic [online]. 2020, 26(3), 247-256 [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://web.s.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=f0903b78-1023-4fd8-b0dd-eee50300543e%40redis>

BUZAN, Barry, Ole WEAVER a Jaap DE WILDE. *Bezpečnost: nový rámec pro analýzu* [online]. Brno: Centrum strategických studií, 2005 [cit. 2023-05-12]. ISBN 80-903333-6-2. Dostupné z: https://cuni.primo.exlibrisgroup.com/discovery/fulldisplay?docid=alma990003348410106986&context=L&vid=420CKIS_INST:UKAZ&lang=cs&search_scope=MyInst_and_CI&daptor=Local%20Search%20Engine&tab=Everything&query=any,contains,Bezpe%C4%8Dnost:%20nov%C3%BD%20r%C3%A1mec%20pro%20anal%C3%BDzu,

COHEN, Bernard C. *The Press and Foreign Policy* [online]. 2. Berkeley: IGS, 1993 [cit. 2023-02-25]. ISBN 0-87772-346-X. Dostupné z:

<https://archive.org/details/pressforeignpoli00coherich/mode/1up?view=theater>.

ČÁSLAVSKÁ, Veronika. Václav Moravec o infodemii v České republice: reportáž z diskuze. *Centrum pro lidská práva* [online], 9.8.2021 [cit. 2023-04-17]. Dostupné z:

<https://www.centrumlidskaprava.cz/vaclav-moravec-o-infodemii-v-ceske-republice-reportaz-z-diskuze>

DAN, Viorela a Juliana RAUPP. A systematic review of frames in news reporting of health risks: Characteristics, construct consistency vs. name diversity, and the relationship of frames to framing functions. *Health, risk & society* [online]. 2018, 20(5-6), 203-226 [cit. 2023-04-16]. Dostupné z:

<https://web.s.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=f9d4382b-63c4-4a7d-a109-1fba1f38b32a%40redis>.

DE VREESE, Claes H. a Sophie LECHÉLER. Framing theory. *The International Encyclopedia of Political Communication* [online]. 2016, 1-10 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z:

https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1002/9781118541555.wbiepc121?saml_referre
r.

DE VREESE, Claes H. News framing: theory and typology. *Information Design Journal + Document Design* [online]. 2005, 13(1), 51-62 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z:

<https://web.s.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=dea9fe4c-d92c-4949-9123-1f63a94939a9%40redis>

DISMAN, Miroslav. Jak se vyrábí sociologická znalost [online]. 2. vydání. Praha: Karolinum, 2014 [cit. 2023-07-29]. ISBN 978-80-246-2619-2. Dostupné z:

<https://www.bookport.cz/e-kniha/jak-se-vyrabi-sociologicka-znalost-1374212/>, 298.

ENTMAN, Robert M. Cascading Activation: Contesting the White House's Frame After 9/11. *Political communication* [online]. 2003, 20(4), 415-432 [cit. 2023-07-29]. Dostupné z:

<https://web.p.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=d461fb7b-7924-44a7-8f92-886bee4efb66%40redis>.

ENTMAN, Robert M. Framing: Towards Clarification of a Fractured Paradigm. *Journal of Communication* [online]. 1993, 43(4), 51-58 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z:

https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/33549924/entman_Framing-libre.pdf?1398367077=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3DDieses_Framing_Towards_Clarification_of.pdf&Expires=1690798728&Signature=YKugXiDuZbXO6FncUgYYbtrxXo6Bmmk4TTTinLI63VLO0f8hGPWDkilaWFp8DmN3BCqgyMYjJ6BoalQEhRJJYKu2til2wfW2dW6CCjAK3ltYQxVltguI-eEYU5W1sEgxHxgswG8TsdXo2gtjU-IpfsQ1Qc46Y35IjzfvONYLGs4QawbdR2vcJouzz6NTDHI9LDndul04LBiChJCh99dK2gc13NIDqvIKAzg-8aCXWEncqgfllERUP3bD7OYWJpmpfO4WC4RsFQPPXmdp6uN~cliqt2pziJpYwmimCv

[X1xxLKBE5QGF7DQ1cVKr8AL0BKr6ygTPyuUfzYYkctyz~8BA__&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA](https://www.researchgate.net/publication/368111111)

FLUSBERG, Stephen J., Teenie MATLOCK a Paul H. THIBODEAU. War metaphors in public discourse. *Methapor and symbol* [online]. 2018, 33(1), 1-18 [cit. 2023-04-17].

Dostupné z: <https://web-s-ebsohost.com.ezproxy.is.cuni.cz/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=d5b1dc73-2f4c-44a0-8dcb-3ff134e37cc0%40redis>.

HEROT, Pavel, Věra BARTALOSOVÁ a Iveta HAVLÍČKOVÁ. Agenda COVID 19 v referování zpravodajství a publicistiky ČRo Plus a ČRo Radiožurnál [online]. 1-60 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z:

<https://rada.rozhlas.cz/sites/default/files/documents/d02fdff9c27ff3cfc77e903951768d73.pdf>

HEROT, Pavel, Vlastimil NEČAS a Věra BARTALOSOVÁ. *Analýza alarmingu ve zpravodajství o covidu-19* [online]. 1-25 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z:

<https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1879.pdf?v=1>

HEROT, Pavel. Srovnávací analýza zpravodajských pořadů Události ČT a vybraných zahraničních relací k intenzitě medializace onemocnění covid-19 [online]. 2020 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: <https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1881.pdf?v=1>

IYENGAR, Shanto. Is anyone responsible? How television frames political issues [online]. Chicago: University of Chicago Press, 1991 [cit. 2023-05-13]. ISBN 0-226-38854-9.

Dostupné z:

<https://books.google.cz/books?id=Ca6VaTItqi4C&printsec=frontcover&hl=cs#v=onepage&q&f=false>.

JIRÁK, Jan a Barbora KÖPPLOVÁ. *Masová média* [online]. 2. Praha: Portál, 2009 [cit. 2023-01-26]. ISBN 978-80-262-0743-6. Dostupné z:

https://books.google.cz/books?hl=cs&lr=&id=GHzPDwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA11&dq=jirák+kopplova&ots=qblS6y8_qp&sig=EtVpA9IXURhDN5LECX5awKnKqro&redir_esc=y#v=onepage&q=jirák%20kopplova&f=false

KIRK, Jessica a Matt MCDONALD. The Politics of Exceptionalism: Securitization and COVID-19. *Global Studies Quarterly* [online]. 2021, 1(3) [cit. 2023-05-16]. Dostupné z:

<https://academic.oup.com/isagsq/article/1/3/ksab024/6374183?login=false>

LAZARSELD, Paul F. a Hazel GAUDET, BERELSON, Bernard, ed. The People's Choice. In: BROOKER, Will a Deborah JERMYN. *The Audience Studies Reader* [online]. Londýn: Routledge, 2003, s. 13-18 [cit. 2023-01-31]. ISBN 0-415-25434-5. Dostupné z:

https://books.google.cz/books?hl=cs&lr=&id=MzIGK4BRGTUC&oi=fnd&pg=PA13&dq=lazarsfeld+the+people%27s+choice&ots=23CIdNvnos&sig=1ZAikPpYm9ew-ZNKrH17MtGNCvI&redir_esc=y#v=onepage&q=lazarsfeld%20the%20people%27s%20choice&f=false

MACEK, Jakub. *Úvod do nových médií* [online]. Ostrava, 2011 [cit. 2023-02-20]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1421/podzim2012/IMK001/um/uvod_do_novych_medii_-_Jakub_Macek_-_OSU_2011.pdf

MCCOMBS, Maxwell a Donald L. SHAW. The agenda-setting function of mass media. *Public Opinion Quarterly* [online]. 1972, 36(2), 176-187 [cit. 2023-01-26]. Dostupné z: https://fbaum.unc.edu/teaching/PLSC541_Fall06/McCombs%20and%20Shaw%20POQ%201972.pdf.

MCCOMBS, Maxwell. A look at agenda-setting: past, present and future. *Journalism studies* [online]. 2005, 6(4), 543-557 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/14616700500250438?needAccess=true&role=button>

MUTUA, Sylvia Ndanu a Daniel OLOO ONG'ONG'. Online News Media Framing of COVID-19 Pandemic: Probing the Initial Phases of the Disease Outbreak in International Media. *European Journal of Interactive Media and Education* [online]. 2020, 1(2), 1-8 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/343061123_Online_News_Media_Framing_of_COVID-19_Pandemic_Probing_the_Initial_Phases_of_the_Disease_Outbreak_in_International_Media/link/5f15505b92851c1eff2182c6/download

OGBODO, Jude Nwakpoke, Emmanuel Chike ONWE, Joseph CHUKWU, et al. Communicating health crisis: a content analysis of global media framing of COVID-19. *Health promotion perspectives* [online]. Tabriz: Tabriz University of Medical Sciences, 2020, 10(3), 257-269 [cit. 2023-04-18]. ISSN 2228-6497. Dostupné z: doi:10.34172/hpp.2020.40

OPHIR, Yotam. The Coverage of Epidemics by American Newspapers through the lens of the crisis and emergency risk communication framework. *Health Security* [online]. 2018, 16(3), 147-157 [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://www.liebertpub.com/doi/epdf/10.1089/hs.2017.0106>.

POIRIER, William, Catherine OUELLET, Marc-antoine RANCOURT, Justine BÉCHARD a Yannick DUFRESNE. (Un)Covering the COVID-19 Pandemic: Framing Analysis of the Crisis in Canada. *Canadian Journal of Political Science/Revue canadienne de science politique* [online]. New York, USA: Cambridge University Press, 2020, 53(2), 365-371 [cit. 2023-04-18]. ISSN 0008-4239. Dostupné z: doi:10.1017/S0008423920000372

RABUŠIČ, Ladislav, Petr SOUKUP a Petr MAREŠ. *Statistická analýza sociálněvědních dat (prostřednictvím SPSS)* [online]. 2. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2019 [cit. 2023-07-29]. ISBN 978-80-210-9247-1. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/e-kniha/statisticka-analyza-socialnevednich-dat-prostrednictvim-spss-1382300/>

SEDLÁKOVÁ, Renata. Analýza reprezentace tématu pandemie sars-cov-2 ve zpravodajství a publicistice ČRo Plus a ČRo Radiožurnál, [online], 2021 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z:

<https://rada.rozhlas.cz/sites/default/files/documents/c504156f6d51ee5e1291dd20525de194.pdf>

SEMETKO, Holli A. a Patti M. VALKENBURG. Framing European Politics: a content analysis of press and television news. *Journal of Communication* [online]. 2000, **50**(2), 93-109 [cit. 2023-04-03]. Dostupné z:

https://www.researchgate.net/publication/227670569_Framing_European_Politics_A_Content_Analysis_of_Press_and_Television_News.

SLABÁ, Jitka. Vládní boj proti pandemii: přehled opatření vydaných v souvislosti s pandemií onemocnění COVID-19 v Česku v letech 2020 a 2021 [online]. 175-196 [cit. 2023-03-04]. Dostupné z:

https://www.czso.cz/documents/10180/167607725/13005322q2_175-196.pdf/88d441f5-1b2c-42bd-a8cd-ab41cb0edfe7?version=1.1

TANKARD, James W., ed. The Empirical Approach to the Study of Media Framing. In: REESE, Stephen D., Oscar H. GANDY a August E. GRANT. *Framing Public Life* [online]. New York: Routledge, 2001, s. 11 [cit. 2023-02-01]. ISBN 9781410605689. Dostupné z: <https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9781410605689-12/empirical-approach-study-media-framing-james-tankard-jr>.

TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. Metody výzkumu médií [online]. Praha: Portál, 2010 [cit. 2023-05-04]. ISBN 978-80-262-0260-8. Dostupné z: <https://web-p-ebscohost-com.ezproxy.is.cuni.cz/ehost/ebookviewer/ebook/bmxlYmtfXzE2Mzk5MjhXFO0?sid=e7fd3b2d-7e3e-4ce4-ab60-da16ad66e525@redis&vid=0&format=EB&rid=1>, 103.

TRAMPOTA, Tomáš a Tereza KLABÍKOVÁ RÁBOVÁ. Analýza mediální reprezentace tématu covid-19 a vyhlášení nouzového stavu [online]. 2020 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: <https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1877.pdf?v=1>

VAN GORP, Baldwin. The Constructionist Approach to Framing: Bringing Culture Back In. *Journal of Communication* [online]. 2007, **67**(2), 60-78 [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/j.0021-9916.2007.00329.x?saml_referrer.

VASTERMAN, Peter a Nel RUIGROK. Pandemic alarm in the Dutch media: Media coverage of the 2009 influenza A (H1N1) pandemic and the role of the expert sources. *European Journal of Communication* [online]. **28**(4), 436–453 [cit. 2023-07-11]. Dostupné z: <https://journals-sagepub-com.ezproxy.is.cuni.cz/doi/full/10.1177/0267323113486235>.

WOLÁK, Radim, JIRÁK, Jan, ed. Mediální gramotnost jako dimenze současného člověka. In: JIRÁK, Jan a Radim WOLÁK. Mediální gramotnost: nový rozměr vzdělávání [online]. Praha: Radioservis, 2007, s. 6-11 [cit. 2023-02-07]. ISBN 978-80-86212-58-6. Dostupné z: https://mediaeducation.ucoz.ru/_ld/0/83_Fedorov-A-2007-.pdf.

Akademické práce:

KUDRNOVÁ, Blanka. Mediální konstrukce zdravotního rizika v českém prostředí na příkladu viru zika. Praha, 2017. 85 s. Diplomová práce (Mgr.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Vlastimil Nečas, Ph.D.

OGBODO, J.N. Domestic Media Coverage of Boko Haram Insurgency in Nigeria [dissertation]. University of Central Lancashire; 2018.

Internetové zdroje:

Coronavirus disease (COVID-19) pandemie. In: *World health organization* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.who.int/europe/emergencies/situations/covid-19>

Coronavirus disease (COVID-19). In: *World health organization* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: https://www.who.int/health-topics/coronavirus#tab=tab_1

COVID-19 v Česku v letech 2020 a 2021 [online]. 175-196 [cit. 2023-03-04]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/167607725/13005322q2_175-196.pdf/88d441f5-1b2c-42bd-a8cd-ab41cb0edfe7?version=1.1, 177.

COVID-19: Přehled aktuální situace v ČR. In: *Ministerstvo zdravotnictví České republiky* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/covid-19>

COVID-19: Přehled aktuální situace v ČR. In: *Ministerstvo zdravotnictví ČR* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/covid-19?utm_source=general&utm_medium=widget&utm_campaign=covid-19

Mediální analýza Očkování versus Neočkování [online]. 2021 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: <https://www.infomore.cz/res/file/analyzy/20210924-ockovani-vs-neockovani/20210924-ockovani-vs-neockovani.pdf>

Očkování proti COVID-19 v českých médiích [online]. 2021 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: <https://www.infomore.cz/res/file/analyzy/20210518-ockovani/20210518-ockovani.pdf>

Online data. *Netmonitor*, <https://rating.gemius.com/cz/tree/82>

Press servis [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://press-servis.ecn.cz/manual/jak-funguji-media/>.

Vládní usnesení související s bojem proti epidemii - rok 2020. In: *Vláda České republiky* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii-koronaviru---rok-2020-186999/#brezen>

Vládní usnesení související s bojem proti epidemii - rok 2021. In: *Vláda České republiky* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie->

[koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii---rok-2021-193536/](https://www.informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii---rok-2021-193536/)

Vojenské výrazy spojované s koronavirem [online]. 2020 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: <https://www.infomore.cz/res/file/analyzy/20201210-vojenske-vyrazy/20201210-vojenske-vyrazy.pdf>

WHO Timeline - COVID-19. In: *World health organization* [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.who.int/news/item/27-04-2020-who-timeline---covid-19>

Základní výsledky čtenosti titulů za 2. čtvrtletí 2021 až 1. čtvrtletí 2022 [online]. 2022 [cit. 2023-05-20]. Dostupné z: http://www.unievydavatelu.cz/gallery/files/2022_05_19%20-%20Zakl_vysl.pdf

Citované články:

Postavili nemocnici za dva a půl týdne, *Právo*, 14.4.2020

Nakupují teď seniorům!, *Blesk*, 14.4.2020

Jak dál? Kluby trápí nejistota, *MF Dnes*, 14.4.2020

Sejmul roušku, kašlal a vyhrožoval, *MF DNES*, 14.4.2020

Rusko podléhá viru, *MF DNES*, 14.4.2020

České roušky inspirují svět, *MF DNES*, 14.4.2020

Andaluské pevnostní město virus zatím dobýt nedokázal, *Právo*, 14.4.2020

Izrael zatím prohrává bitvu s koronavirem, *MF Dnes*, 27.7.2020

Češi už zase skupují roušky a dezinfekci, *Blesk*, 27.7.2020

Dvě třetiny Čechů odmítají očkování, *MF Dnes*, 27.7.2020

Ve 37 zemích padly rekordy v počtu nakažených, *Právo*, 27.7.2020

Německo zvažuje téměř kompletní izolaci země, *MF Dnes*, 27.1.2021

Akce kulový blesk, ale i obavy o tokijské hry, *MF Dnes*, 21.7.2021

Obvinili lékařku. Šířila lži o očkování, *Právo*, 21.7.2021

České a slovenské děti vězní na Maltě! ...a otrávil je jídlem, *Blesk*, 21.7.2021

Pohled na pandemii ve Velké Británii s Kennethem Branaghem, *Právo*, 27.1.2021

Německo zvažuje téměř kompletní izolaci země, *MF Dnes*, 27.1.2021

Brigita ochromila nemocnici ve Slaném, *Blesk*, 27.1.2021

Armádní vs. civilní špitál, *MF Dnes*, 16.11.2021

Na pomoc nastupují vojáci!, *Blesk*, 16.11.2020

BLESK MA PRO VAS statisíce RESPIRÁTORŮ! UŽ TENTO PÁTEK, *Blesk*

Česká výprava v Tokiu má čtvrtého nakaženého, znovu jde o sportovce [online]. [cit. 2023-07-20]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ceska-vyprava-v-toku-hlasi-ctvrteho-nakazeneho-znovu-jde-o-sportovce-170231>

Byli závislí na cizincích. Teď jsou čeští podnikatelé na pokraji krachu a bez nadějí [online]. [cit. 2023-07-20]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/byli-zavisli-na-cizincich-ted-jsou-podnikatele-na-kraji-krac/r~41b875ae78c811ea8b230cc47ab5f122/>

Ryanair se kvůli koronaviru propadl do ztráty až pět miliard korun. Aerolinky se bojí druhé vlny [online]. [cit. 2023-07-20]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/ryanair-se-kvuli-koronaviru-propadl-do-ztrat-az-pet-miliard/r~3dfd79f6cfde11ea95caac1f6b220ee8/>

V Brazílii sílí kritika prezidenta Bolsonara kvůli jeho postoji k pandemii [online]. [cit. 2023-07-20]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/v-brazilii-sili-kritika-prezidenta-bolsonara-kvuli-jeho-posti-k-pandemii/r~90da3f70608811eba7deac1f6b220ee8/>

Taxikář s covid-19, který těsně unikl smrti: Děkuji lékařům i sestřím, jste andělé [online]. [cit. 2023-07-20]. Dostupné z: <https://video.aktualne.cz/z-domova/taxikar-s-covid-19-ktery-tesne-unikl-smrti-dekuji-lekarum-i-sestram-je-andedle/r~b5121a467e7711ea842f0cc47ab5f122/>

Po návratu do kanceláře nebude práce stejná. Jak řídit lidi v nové době? [online]. [cit. 2023-07-20]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/po-navratu-do-kancelare-nebude-prace-stejna-jak-ridit-lidi-v-nove-dobe-152942>

Covid-19 může trvale poškodit orgány vyléčených. Neví se, jak moc [online]. [cit. 2023-07-20]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/covid-19-muze-trvale-poskodit-organy-vyleceny-nehvi-se-jak-moc-99981>

Svědectví o životě v době nákazy: Minář z Milionu chvilék, šéf domova seniorů i lékař Pírk [online]. [cit. 2023-07-20]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/svedectvi-o-zivote-v-dobe-nakazy-minar-z-milionu-chvilek-sef-domova-senioru-i-lekar-pirk-99513>

Koronavirus dál zdržuje dodávky potravin po světě. Vážne export rýže i kávových bobů [online]. [cit. 2023-07-22]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/bloomberg-doprava-potravin-po-svete-se-notne-zkomplikovala/r~ea22d2f87e5d11ea9d74ac1f6b220ee8/>

Ministr Vojtěch: Nemocnice mohou obnovovat běžnou péči o pacienty [online]. [cit. 2023-07-22]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ministr-vojtech-nemocnice-mohou-obnovovat-beznou-peci-o-pacienty-100101>

Vakcíny a politika: Ukrajina nechce ruskou, Írán americkou. Srbsko bere všechny [online]. [cit. 2023-07-22]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/vakciny-a-politika-ukrajina-nechce-ruskou-iran-americkou-srb-r~672fbab25fcd11eb8b230cc47ab5f122/>

Považuji za nehorázné, že se demonstranti proti očkování označují Davidovou hvězdou, řekl Vystrčil [online]. [cit. 2023-07-22]. Dostupné z: <https://www.forum24.cz/povazuji-za>

[nehorazne-ze-se-demonstranti-proti-ockovani-oznacuji-davidovou-hvezdou-rekl-vystrcil](#)

Přeborníka v boji s covidem vyděsili tři nakažení. Evakuuje desítky tisíc turistů [online]. [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/prebornika-v-boji-s-covidem-vydesili-tri-nakazeni-evakuuje-d/r~2006f2d6cfea11eab115ac1f6b220ee8/>

Koronavirová kalkulačka: Jaká je u vás šance potkat se s nakaženým člověkem [online]. [cit. 2023-07-22]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/koronavirova-kalkulacka-jaka-je-sance-potkat-se-s-nakazenym-clovekem-129703>

Latinská Amerika prohrává s covidem i konspiracemi o šíření nemoci [online]. [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/latinska-amerika-prohrava-s-covidem-i-konspiracemi-o-sireni-nemoci-113763>

Prymula se vymezil proti Blatnému. Nelíbí se mu tabulka PES a zpochybňuje vládní nařízení [online]. [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.forum24.cz/prymula-se-vymezil-proti-blatnemu-nelibi-se-mu-tabulka-pes-a-zpochybnuje-vladni-narizeni>

Novodobá studená válka: USA má účinnější vakcínu než Rusko [online]. [cit. 2023-07-29]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/novodobe-zavody-ve-zbrojeni-vakcina-moderny-ma-95procentni-ucinnost-129808>

Hokejisté darovali sestřičkám v první linii přes statisíce, přispěl i Hrachovina [online]. [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/ostatni-sporty/ztratil-cich-i-chutted-chce-evropskou-medaili-krpalek-uz-si/r~d0ed7bcc280211eb80e60cc47ab5f122/>

Bud' hrdina, válej se na gauči! Německá vláda natočila humorné spoty, [online]. [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/bud-hrdina-valej-se-na-gauci-nemecka-vlada-natocila-humorne-spoty-129743>

Delta škodí, čínští byznysmeni jsou jen krůček od mizerné nálady [online]. [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/delta-skodi-cinsti-byznysmeni-jsou-jen-kruckek-od-mizerne-nalady-173756>

Francouzský poslanec tráví karanténu na chatě na jihu. Zrádce, nadávají mu [online]. [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/francouzsky-poslanec-travi-karantenu-na-chate-na-jihu-zradce-nadavaji-mu-99702>

Trump blokuje předávání vlády Bidenovi. V sázce může být i bezpečnost USA [online]. [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/trump-blokuje-predavani-vlady-bidenovi-v-sazce-muze-byt-i-be/r~8fcd0e98276511ebb0f60cc47ab5f122/>

Zprávy ze země, kterou svírá covid: „Zvládneme to. I Čína bude závidět“, [online]. [cit. 2023-07-29]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zpravy-ze-zeme-ktou-svira-covid-zvladneme-to-i-cina-bude-zavidet-153054>

Po návratu do kanceláře nebude práce stejná. Jak řídit lidi v nové době? [online]. [cit. 2023-07-24]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/po-navratu-do-kancelare-nebude-prace-stejna-jak-ridit-lidi-v-nove-dobe-152942>

Data: Čtvrtina světa má ukončené očkování. Jak si vede Česko? [online]. [cit. 2023-07-

24]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/data-kazdy-ctvrty-clovek-ma-ukoncene-ockovani-turecko-dava-ctvrtou-davku-173736>

Schwarzenbergovo poselství: Hlavně se z pandemie nepodělat [online]. [cit. 2023-07-24]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/schwarzenbergovo-poselstvi-hlavne-se-z-pandemie-nepodelat-98823>

Ministr zdravotnictví představil tzv. semafor s rizikem nákazy koronaviru pro Česko. Jak bude fungovat? [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://region.rozhlas.cz/ministr-zdravotnictvi-predstavil-tzv-semafor-s-rizikem-nakazy-koronaviru-pro-8260725>

Ministrem zdravotnictví se stal epidemiolog Prymula. „Potřebujeme krizového manažera,“ řekl Babiš, [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/novym-ministrem-zdravotnictvi-bude-podle-premiera-roman-prymula-odpoledneho_2009211120_dok

Ve stínu „U Ria“. Prymula s Faltýnkem se sešli v doupeti mocných, [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ve-stinu-u-ria-prymula-s-faltynkem-se-sesli-v-doupeti-mocnych-125768>

Babiš navrhl odvolání Prymuly. Zeman se sejde s jeho kandidátem do vlády, [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/zeman-vymena-ministra-zdravotnictvi-babis-prymula.A201023_113602_domaci_kop

Blatný ukázal systém PES. Česko je na nejhorším stupni, uvolňování počká [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/ministr-zdravotnictvi-jan-blatny-tiskova-konference-koronavirus-covid-19-pes-protiepidemicky-system.A201113_093502_domaci_knn

Česko znovu na špici. Více nových případů nemá za poslední týden nikdo na světě [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-cesko-znovu-na-spici-vice-novych-pripadu-nema-za-posledni-tyden-nikdo-na-svete-40346761>

V Česku je britská mutace koronaviru, potvrdil to Státní zdravotní ústav, [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3256716-v-cesku-je-britska-mutace-koronaviru-potvrdil-statni-zdravotni-ustav>

Jsou na řadě: Lidé nad 80 let se mohou hlásit na očkování. Jak na to?, [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-jsou-na-rade-lide-nad-80-let-se-od-zitra-mohou-hlasit-na-ockovani-jak-na-to-40347770>

Sněmovna odmítla další prodloužení nouzového stavu, ten skončí s nedělí, [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3268154-zive-snemovna-jedna-o-nouzovem-stavu-pro-prodlouzeni-vlada-podporu-nema>

Vláda prodloužila na žádost hejtmanů nouzový stav. Trvat má od půlnoci do 28. února, [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/koronavirus-nouzovy-stav-jednani-vlady_2102141627_zuj

Prezident mě odvolal, je to politické rozhodnutí, řekl Blatný. Plaga zůstane, [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/blatny-konci-ve-funkci-ministra-zdravotnictvi-plaga-nakonec-zustane-149619>

48 dní ministra Arenbergera. ‚Hasil‘ nejasnosti kolem majetku, k odchodu ho prý přinutil mediální lynč, [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/petr-arenberger-ministr-zdravotnictvi-rezignace-odchod-andrej-babis_2105251627_dok

Optimismus nevydržel. Česko čeká krizový scénář covidu, vrací se nošení respirátorů [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/optimismus-nevydrzel-cesko-kvuli-neockovany-m-cka-krizovy-sc/r~a2f60fa431b11eca824ac1f6b220ee8/>

Přehledně: Co se mění od pondělí a kam už nemohou neočkovaní [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/prehledne-co-se-meni-od-pondeli-a-kam-nemohou-neockovani-181069>

Zdravotníci, hasiči nebo policisté se musí povinně očkovat. Vyhláška je ve sbírce zákonů [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/povinne-ockovani-koronavirus-cesko-zdravotnici-hasici-policiste-lide-nad-60-let_2112101025_aur

Česko má novou vládu. Takto vypadá kabinet Petra Fialy [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-politika-cesko-ma-novou-vladu-takto-vypada-kabinet-petra-fialy-183675>

V Česku převažuje koronavirus typu omikron BA.5. ‚Kraken‘ zjištěn v pěti případech [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-v-cesku-prevazuje-koronavirus-typu-omikron-ba-5-kraken-zjisten-v-peti-pripadech-223843>

Tři roky v krizi. Covid odstartoval víc než jen zdravotní problémy [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/fakta-tri-roky-v-krizi-cim-si-cesko-proslo-226785>

Poslední opatření proti covidu skončila, respirátory už nejsou nikde povinné [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/platna-nova-opatreni-covid-koronavirus/r~efe8232e0d2711eba6f6ac1f6b220ee8/>

Teze Diplomové práce

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze MAGISTERSKÉ diplomové práce

TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:

Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Jiskrová Alena

Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2020

E-mail diplomantky/diplomanta: 36821795@fsv.cuni.cz

Studijní obor/forma studia: Mediální studia/prezenční

Razítko podatelny:

Název práce v češtině:

Rámcování koronavirové pandemie ve vybraných českých internetových médiích

Název práce v angličtině:

Framing of the covid-19 pandemic in selected Czech internet media

Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2012/2013)
(diplomovou práci je možné odevzdat nejdříve po dvou semestrech od schválení tezí) ZS 2022/2023

Charakteristika tématu a jeho dosavadní zpracování (max. 1800 znaků):

Masová média se v posledních letech velkou měrou podílí na utváření veřejného mínění. Jejich význam vzrostl ještě více v souvislosti s koronavirovou pandemií, kdy média byla často jediným zdrojem informací. Diplomová práce analyzuje rámce související s pandemií způsobenou nemocí covid-19 ve vybraných českých internetových médiích (IDNES.cz, Novinky.cz, Seznam zprávy.cz, ČT24.cz, Aktuálně.cz, A2larm.cz) v období od výskytu prvních případů nákazy ve světě a jejího rozšíření po celém světě, přes snahu států pandemií čelit v opakujících se vlnách nákaz až po vývoj vakcín a následné debaty ohledně očkování.

V českém prostředí byly v souvislosti s mediální prezentací koronavirové pandemie publikovány *Analýza reprezentace tématu pandemie sars-cov-2 ve zpravodajství a publicistice ČRo Plus a ČRo Radiožurnál a Agenda COVID 19 v referování zpravodajství a publicistiky ČRo Plus a ČRo Radiožurnál*, které ve vymezeném časovém období ověřovaly zdali Český rozhlas při svém vysílání postupoval v souladu s předpisy veřejnoprávního média. Obdobné analýzy byly provedeny i pro Českou televizi – *Analýza mediální reprezentace tématu covid-19 a vyhlášení nouzového stavu, Srovnávací analýza zpravodajských pořadů Události ČT a vybraných zahraničních relací k intenzitě medializace onemocnění covid-19 a Analýza alarmingu ve zpravodajství o covidu-19*.

V mezinárodním prostředí bylo provedeno nespočet analýz rámcování koronavirové pandemie v médiích – například Mutua a kol. (2020) publikovali studii *News Media Framing of COVID-19 Pandemic: Probing the Initial Phases of the Disease Outbreak in International Media*, ve které si stanovili výzkumné otázky „Jak BBC, Al-Jazeera, CNN a People’s Daily informovaly o covid-19 pandemii? Jaké rámce v souvislosti s covid-19 užívaly? Jaká témata vyvstala z jejich zpravodajství o covid-19?“. Obdobné výzkumné otázky aplikují i na svůj výzkum v českém prostředí – ve vybraných českých internetových médiích analyzují rámcování koronavirové pandemie, které doposud nebylo provedeno.

Předpokládaný cíl práce, případně formulace problému, výzkumné otázky nebo hypotézy (max. 1800 znaků):

Cílem diplomové práce je analyzovat rámce, které vybraná česká internetová média užívají v souvislosti s koronavirovou pandemií. Stanovené výzkumné otázky zní: „Jaké rámce analyzovaná média užívají v souvislosti s pandemií covid-19? Liší se nějak rámce užívané jednotlivými médii? Vyvíjely se rámce v průběhu času?“

Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu):

1. Úvod
2. Teoretická část
 - 2.1. Teorie nastolování agendy
 - 2.2. Rámcování ve zpravodajství
 - 2.3. Charakteristika vybraných internetových médií
 - 2.4. Koronavirová pandemie
3. Metodologická část
4. Praktická část – analýza mediálních obsahů
5. Dotazník
6. Závěr

Vymezení podkladového materiálu (např. titul periodika a analyzované období):

Základní soubor budou tvořit internetové portály IDNES.cz, Novinky.cz, Seznam zprávy.cz, ČT24.cz, Aktuálně.cz, A2larm.cz, jejichž obsahy budou zkoumány v letech 2020 až 2022. Výběrový soubor bude zvolen náhodně (cca 600 jednotek).

Metody (techniky) zpracování materiálu:

Kvantitativní a kvalitativní obsahová analýza

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a metodě a jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):

LECHELER, Sophie a DE VREESE, C.H. News Framing effects. Taylor & Francis, Routledge, 2019.

Autoři v této knize shrnují svůj dosavadní výzkum a představují základní informace týkající se rámcování zpráv a jejich účinků.

D'ANGELO, Paul a Jim A. KUYPERS. Doing news framing analysis: empirical and theoretical perspectives. New York: Routledge, Taylor & Francis Group, 2010.

Ve své publikaci autoři představují jednotlivé metody analýzy rámců. Poskytují podrobný přehled toho, jak identifikovat a klasifikovat jednotlivé rámce. Teoretické aspekty rámcování demonstrují na svých empirických výzkumech napříč různými tématy, zdroji a efekty.

SCHOEMAKER, Pamela a REESE, Stephen. Mediating the Message. USA: Longman, 1996. Autoři v této knize zkoumají, co má vliv na mediální obsah. Dochází k závěru, že jeden z největších faktorů ovlivňujících mediální obsah je rámcování. Upozorňují však na to, že zprávy v médiích přímo neodráží realitu, ale jsou jejím sociálním konstruktem.

McCOMBS, M.E. a VALENZUELA, S. Setting the Agenda: The Mass Media and Public Opinion. Cambridge: Polity Press, 2021.

Toto dílo je aktualizovanou verzí McCombsovy původní publikace *The agenda-setting function of mass media*, ve které bere v potaz mimo jiné i vliv internetu na nastolování agendy.

DAN, Viorela a Juliana RAUPP. A systematic review of frames in news reporting of health risks: Characteristics, construct consistency vs. name diversity, and the relationship of frames to framing functions. Health, Risk. 2018, 20(5/6).

Tento článek se zabývá rámcováním zpráv ohrožujících zdraví a shrnuje jejich dosavadní výzkum a myšlenky jednotlivých autorů zabývajících se tímto konceptem.

LILLEKER, D., COMAN, I., GREGOR, M., and NOVELLI, E. Political Communication and COVID-19: Governance and Rhetoric in Times of Crisis. Global Comparative Perspective, London: Routledge, 2021.

Tato publikace analyzuje reakci jednotlivých států na koronavirovou krizi, včetně její mediální prezentace a vliv na vývoj situace.

MUTUA, S. N. a ONG'ONG'A, D. O. Online News Media Framing of COVID-19 Pandemic: Probing the Initial Phases of the Disease Outbreak in International Media. European Journal of Interactive Multimedia and Education, 2020, 1(2).

Tato studie představuje roli médií při epidemické komunikaci analyzuje rámce vyskytující se ve světových médiích (BBC, CNN, Al-Jazeera, People`s Daily) v souvislosti s vypuknutím koronavirové pandemie.

POIRIER, William, Catherine OUELLET, Marc-antoine RANCOURT, Justine BÉCHARD a Yannick DUFRESNE. (Un)Covering the COVID-19 Pandemic: Framing Analysis of the Crisis in Canada. Canadian Journal of Political Science, 2020, 53(2).

V této studii autoři analyzovali články s koronavirovou tematikou 12 hlavních kanadských mediálních zdrojů. Z článků vyvodili díky rámcování nejčastěji se opakující témata.

Diplomové a disertační práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

PROKEŠ, Ondřej. Rámcování kauzy Čapí hnízdo v českých denících. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, 2020.

KRČKOVÁ, Anna. Rámcování události Great March of Return v českých online médiích. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, 2020.

EL BOURNOVÁ, Hana. Rámcování Průmyslu 4.0 v českých médiích v letech 2013-2018. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, 2020.

ŽILÁKOVÁ, Anna. Rámcování Istanbulské úmluvy ve vybraných českých médiích. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, 2020.

SEMERÁDOVÁ, Zuzana. Rámcování tématu elektronické evidence tržeb vybranými českými denními médii. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, 2018.

VICENOVÁ, Natalie. Rámcování tématu imigrace v českých zpravodajských denících. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, 2017.

Datum / Podpis studenta/ky

22.7.2021

.....

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám. Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

Vlastimil Nečas

23.7.2021

.....
Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO

PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNY FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI **VYZVEDNOUT** V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A **NECHAT VEVÁZAT** DO OBOU VÝTISKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE NA IKSŽ SCHVALUJE GARANT PŘÍSLUŠNÉHO STUDIJNÍHO OBORU.

Seznam grafů

Graf č. 1: Vývoj mediálního pokrytí pandemie covid-19 v čase

Graf č. 2: Počet článků s tematikou covid-19 zveřejněných jednotlivými médii

Graf č. 3: Míra pozornosti věnovaná covidu-19 v analyzovaných obdobích

Graf č. 4: Vývoj počtu domácích a zahraničních zpráv o covidu-19

Graf č. 5: Zastoupení domácího a zahraničního zpravodajství u jednotlivých médií

Graf č. 6: Celková tematická agenda

Graf č. 7: Tematická agenda článků v čase

Graf č. 8: Tematická agenda jednotlivých médií

Graf č. 9: Četnost výskytu rámců

Graf č. 10: Typ rámcování v jednotlivých médiích

Graf č. 11: Celkový výskyt sekuritizačního rámce

Graf č. 12: Podíl jednotlivých médií na výskytu sekuritizačního rámce

Graf č. 13: Podíl článků se sekuritizačním rámcem v jednotlivých médiích

Graf č. 14: Výskyt sekuritizačního rámce v čase

Graf č. 15: Výskyt válečných metafor v čase

Graf č. 16: Výskyt válečných metafor v jednotlivých médiích

Graf č. 17: Vyznění článků v analyzovaném období

Graf č. 18: Vyznění článků v jednotlivých médiích

Graf č. 19: Příznakovost u všech analyzovaných článků

Graf č. 20: Vývoj příznakovosti článků v čase

Graf č. 21: Příznakovost článků jednotlivých médií

Seznam tabulek

Tabulka č.1: Zastoupení typů obecných rámců

Tabulka č. 2: Výskyt jednotlivých typů sekuritizačního rámce

Seznam obrázků:

Obrázek č. 1: Čtenost a prodaný náklad tištěných médií v roce 2020

Obrázek č. 2: Čtenost a prodaný náklad tištěných médií v roce 2021

Seznam příloh

Příloha č. 1: Kódovací kniha

Přílohy

Příloha č. 1: Kódovací kniha

kód	Název proměnné	Číslo proměnné	Hodnota proměnné	Definice proměnné
01DAT	Datum vydání			
02MED	Médium	1	Blesk	
		2	MF Dnes	
		3	Právo	
		4	SeznamZpravy.cz	
		5	Aktuálně.cz	
		6	Forum24.cz	
03POZ	Míra mediální pozornosti	1	Střední	Článek se alespoň zčásti věnuje tématu spojeným s covid-19
		2	Vysoká	Covid-19 je hlavním tématem článku
04RUB	Rubrika	1	Domáci	
		2	Zahraniční	
05TEM	Dominantní téma	1	Epidemiologické	Informace o nemoci, počtu nakažených, mrtvých
		2	Zdravotní	Vakcinace, léčba, vliv na zdraví
		3	Politické	Informace o aktivitách politických subjektů, opatření
		4	Ekonomické	Dopady na ekonomiku
		5	Společenské	Dopady na společnost
		6	Jiné	Ostatní témata
06R	Typ rámcování	1	Epizodické	Iyengar - Zaměření článku na konkrétní událost, připsání zodpovědnosti konkrétnímu jednotlivci
		2	Tematické	Iyengar – Zasazuje událost do širšího kontextu, vysvětluje příčiny, nastiňuje důsledky, kolektivní zodpovědnost
		3	Nelze určit	nelze určit jaký z nich převažuje
07K	Konflikt	1	Vyskytuje se	Rozdíly v postojích jednotlivců/skupin/vlády
		2	Nevyskytuje se	
08LZ	Lidský zájem	1	Vyskytuje se	důraz na emoce a dramatičnost a danou událost personalizuje pomocí individuálního lidského příběhu
		2	Nevyskytuje se	
09ED	Ekonomické důsledky	1	Vyskytuje se	dopad pandemie na ekonomiku, ekonomické dopady pandemie na jednotlivce, skupiny a společnost
		2	Nevyskytuje se	
10MH	Morální hodnoty	1	Vyskytuje se	vykresluje událost

		2	Nevyskytuje se	v kontextu morálních a náboženských pravidel a obsahuje morální poselství
11O	odpovědnost	1	Vyskytuje se	připisuje zodpovědnost za danou událost určité skupině či jednotlivci
		2	Nevyskytuje se	
12S	strach	1	Vyskytuje se	vyjadřuje obavy z onemocnění covid-19 a jeho dopadů
		2	Nevyskytuje se	
13OH	ohrožení	1	Vyskytuje se	Riziko, které onemocnění přináší
		2	Nevyskytuje se	
14OM	omezení	1	Vyskytuje se	Zásah do osobního života i chodu společnosti
		2	Nevyskytuje se	
15N	nejistota	1	Vyskytuje se	Neznámost onemocnění, dalšího vývoje atd.
		2	Nevyskytuje se	
16A	akce	1	Vyskytuje se	Opatření proti šíření viru
		2	Nevyskytuje se	
17P	pomoc	1	Vyskytuje se	Od vlády, jednotlivců, skupin,...
		2	Nevyskytuje se	
18NA	naděje	1	Vyskytuje se	rozvolnění, očkování
		2	Nevyskytuje se	
19DO	dopady	1	Vyskytuje se	Na životy jednotlivců, společnosti, ekonomiku, politiku,...
		2	Nevyskytuje se	
20SEC_D	Sekuritizační rámec diagnostický	1	Hlavní	Obsahuje definici situace pocitu ohrožení s nutností zakročit mimořádným způsobem a připsání zodpovědnosti za krizi
		2	Vedlejší	
		3	Nevyskytuje se	
21SEC_P	Sekuritizační rámec prognostický	1	Hlavní	Obsahuje návrh řešení krize
		2	Vedlejší	
		3	nevyskytuje se	
22SEC_M	Sekuritizační rámec motivační	2	Hlavní	Obsahuje výzvu ke změně situace
		3	Vedlejší	
		1	nevyskytuje se	
23PRI	příznakovost	1	Alarmující	Cílí na vzbuzování strachu a negativních emocí – užívání vykřičníků, extrémních adjektiv, negativních emocionálně zabarvených podstatných jmen a sloves
		2	Zklidňující	
		3	Ambivalentní	kombinace alarmujícího a zklidňujícího
		4	Nelze určit	
24VM	Válečné metafory	1	Vyskytují se	Metafory převzaté z vojenské terminologie
		2	Nevyskytují se	
25VČ	Vyznění článku	1	Pozitivní	

		2	Negativní	
		3	Neutrální	